דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
דבר
עתון פועלי ארץ ישראל
מייסדו ועורכו הראשון ברל כצנלסון ז"ל
מאוחד עם למרחב

היום בדבר

● בחזרה למאורעות — יורם פרי
● כופין הר (הבית) כגיגית — שלמה גינוסר
● הדיאט־קוקה של המדינה — טוביה מנדלסון
● גורן וגפן ואחוז החסימה — עליזה ולך
● בורסה וכלכלה (עמ' 4—5)
● עכשיו (עמ' 9) כוכבים ובידור (עמ' 12)

מזג אויר

ירושלים: 6—9, רמת־הגולן: 6—10, נהריה: 9—18, צפת: 5—9, חיפה: 10—18, טבריה: 9—17, נצרת: 8—12, עפולה: 9—17, שומרון: 7—13, תל־אביב: 9—17, נמל תעופה בן־גוריון: 9—15 יריחו: 10—18, עזה: 9—18, באר־שבע: 6—17, אילת: 10—19.

יום שני, ג' בשבט תשמ"ו, 13 בינואר 1986 ● גליון 18711 ● השנה השישים ואחת
היום 12 עמודים ● המחיר 63 אג' (כולל מע"מ)

מימין: זו הפעם החמישית — והפעם לתכלית — עושה צוות ה„קולומביה" את דרכו למעבורת החלל. במרכז, חבר הקונגרס ביל נלסון, מימינו, הפיסיקאי צ'אנג דיאז. משמאל: לאחר שהיתה מקורקעת במשך שנתיים, יוצאת מעבורת החלל „קולומביה" לדרכה, כשעל סיפונה שבעה אנשי צוות.
צילום א.פ.

דיון לילי בקאבינט למנוע משבר ממשלתי

מאמץ לגשר בין המיסמך של פרס למיסמך שהכין הליכוד לבוררות טאבה

מאת יוסי מלמן, סופרו המדיני של „דבר"

עשרת שרי ממשלת האחדות חמישה מסיעת העבודה וחמישה מהליכוד, ניסו אמש למצוא נוסח פשרה בין שני המסמכים בעניין שיפור היחסים עם מצרים ופתרון טאבה, כדי למנוע משבר ואולי אף פירוק הממשלה.

מול המסמך שהגיש ראש הממשלה שמעון פרס עוד ביום ה' שעבר, הגישו בפתיחת הישיבה אמש בשעה שבע שרי הליכוד את מסמך הנגד שחיברו. תוך חילוקי דעות עמוקים הם מנסים לגשר על הסעיפים השונים של שני המסמכים כדי לחבר נוסח שיהיה אחיד ומקובל על שתי המפלגות.

ראש הממשלה שמעון פרס הודיע כי הוא מוכן ללכת לקראת רוב דרישות הליכוד כפי שבאו לידי ביטוי במסמך שהגישו לקבינט אך בשום פנים ואופן לא יסכים לדרישתם המופיעה בסעיף הראשון שלהם, להכליל את יסוד הפישור בפתרון המחלוקת על טאבה.

שמעון פרס דרש לפיכך לקיים הצבעה ובעקבות זאת ביקשו שרי הליכוד את הפסקת הישיבה ויצאו להתייעצות, שנמשכה בעת סגירת הגליון סמוך לשעה 1 אחר חצות. ראש הממשלה הבהיר כי יעמוד בתוקף על כך שבנושא הפתרון האפשרי לטאבה ייאמר במפורש, כי הוא ייעשה באמצעות בוררות. „אם זה לא יופיע כמוהרת" הדגיש פרס, „אין על מה לדבר".

במהלך הישיבה הנמשכת מאז השעה שש וחצי בערב גילה מ"מ ראש הממשלה יצחק שמיר עמדות שהוגדרו על־ידי שרי מפלגת העבודה „חיוביות" ולעומתו נשמע שר המסחר והתעשיה אריאל שרון תקיף ביותר מבין שאר חבריו.

מאת עליזה ולך, סופרת „דבר" לענייני מפלגות

שרי הליכוד באו אמש לישיבת הקבינט עם הסכמה עקרונית על „יישוב המחלוקת בקשר לגבול הבין־לאומי בין ישראל למצרים בבוררות", אך כבלו אותה במסמך התניות נוקשות.

על־פי בקשתו של ממלא־מקום ראש הממשלה יצחק שמיר הכין שר־המשפטים משה ניסים הצעה שאם תתקבל, יוכל הליכוד לתמוך בהצעת ראש הממשלה להסכים על עקרון הבוררות בבעיית טאבה. ההצעה אושרה פה אחד, בתום דיון שנמשך כשלוש שעות, וחמשת שרי הליכוד בקבינט הגיעו לישיבה מלוכדים בעמדותם.

להערכת ניסים, אימוץ הצעתו בישיבת הקבינט תחייב עוד סיבוב, או יותר של שיחות לקבלת הסכמת המצרים.

שר המשפטים משה ניסים אמר אמש ל„דבר", כי הצעתו „משמרת יותר את האינטרסים הישראליים, כי ההצעה שהוגשה לעיוננו לא כללה הבטחות ההגנות הישראליות".

בהצעת הליכוד יקדם להליך הבוררות פישור אמיתי במובן הבין־לאומי, גם אם המצרים יכנוהו אחרת. רק אם הליך הפישור יסתיים בלי הסכמה יחל שלב הבוררות.

שטר הבוררות, בהצעה שהגיש השר ניסים, יידון במשא־ומתן בין ישראל למצרים והנוסח המלא והמדויק שלו יהיה טעון אישור מלא של הקבינט. עוד לפני ניסוח שטר הבוררות יתחמו ישראל ומצרים הסכם מוקדם לגבי גודלו של הצד המפסיד ונגישותו אל השטח.

לפני חתימת שטר הבוררות תצטרך מצרים להחזיר לישראל שגריר, להעביר לידינו את דו"ח החקירה של הרצח בראס־בורקה להתחייב גם על לוח־זמנים מפורש

(המשך בעמוד 2)

השליטה על השליחויות תועבר מידי הסוכנות לוועדה ציבורית עליונה

זו המסקנה העיקרית של דו"ח ועדת לנדאו שיוגש מחר לדולצין

מאת טובה צימוקי, סופרת „דבר" בירושלים

„המערכת הפוליטית לא תוכל עוד לחלק ולהתחלק בשליחויות לחו"ל מטעם הסוכנות. והשליטה על מערך השליחויות האלה תוצא מידי ראשי הסוכנות ותופקד בידי מועצה ציבורית עליונה — זו המסקנה העיקרית העולה מדו"ח שליחויות הסוכנות שחובר על ידי נשיא בית־המשפט העליון לשעבר השופט משה לנדוי. הדו"ח יוגש מחר בבוקר ליו"ר ההנהלה הציונית א. ל. דולצין.

דו"ח לנדוי יעורר בוודאי סערת רוחות בסוכנות ויש בו את כל שגרת העבודה שהשתרשה במשך עשרות שנים בסוכנות, הבנוי על פי מפת המפלגות הפוליטיות. מסקנתו המרכזית של הדו"ח תגרור מהפך בתיפקוד הסוכנות, כיוון שראשי מחלקות הסוכנות צברו עוצמה רבה אשר ינקה מיכולתם לשגר לשליחויות את חבריהם למפלגות.

ל„דבר" הגיעו אתמול עיקרי המלצות הדו"ח, כדלהלן:

● מספר שליחי הסוכנות יצומצם ב־30 אחוז.
● תפקידי שליחים יאוחדו. שליח יעשה מעתה עבודה שהתחלקה עד כה בין כמה שליחים (לדוגמא: שליח עליה בבוסטון, יהיה גם שליח מחלקת הנוער והחלוץ וכו').
● ועדת השליחויות העליונה תתפצל לוועדת משנה אחראית ואלו יקבעו את מינוי השליחים (בכל אזור יכהן ראש משלחת והוא ישרת כמה מחלקות בסוכנות ולא כפי שהיה עד כה שליח עליה מרכזי בארה"ב.

(המשך בעמ' 2)

השבתת הטלוויזיה תימשך גם היום

ההסתדרות מאיימת להשבית גם הרדיו

אם לא יוחזר יו"ר הוועד חזי קוקה לתפקידו

מאת צבי זרחיה, סופר „דבר"

השבתת שידורי הטלוויזיה תימשך כנראה גם היום. הנהלת רשות־השידור עומדת על דעתה להשעות את חזי קוקה, ומנגד מביעה ההסתדרות תמיכה בקוקה ומאיימת להשבית גם את הרדיו. [illegible] היות אחיות, אם קוקה לא יוחזר לעבודה סדירה.

יו"ר הסתדרות העובדים הלאומית [illegible] שינקמן אמר אתמול, כי עובדי הטלוויזיה ישבתו עד שיוחזר חזי קוקה לעבודה סדירה בתפקידו. הוא איים כי ההסתדרות תשבית יחידות נוספות בניהול ממשלתי במחאה על כך שהנהלת רשות־השידור מנסה לערוך חשבון נגד איש ועד עובדים שפעל בתוקף תפקידו בוועד העובדים. שינקמן טען, כי בעצם של הנהלת רשות־השידור מונחה מגמה יוניוניסטית ופעולה פרובוקטיבית נגד חזי קוקה. הוא אמר, כי ההסתדרות תנקוט באמצעים רבים אם תמשיך הנהלה בהשעייתו של קוקה.

[illegible]

הוועד־המנהל של רשות השידור יתכנס היום לדון בצעדים. גורמים בכירים ברשות השידור סבורים, שיש לנצל את ההשבתה לסגירת הטלוויזיה ולארגונה מחדש של הסכמי העבודה. אולם גורמים אחרים הביעו חשש לנקוט צעד כזה מחשש שפתיחת הטלוויזיה במתכונת ניהולית חדשה, תגרור אולי החלפת צמרת רשות השידור ומינוי יו"ר־מנהל חדש לרשות השידור.

ברשות השידור בודקים בינתיים אפשרות של השבתת [illegible] תביעה מהמסכמים שישאר בנזק שנגרמו עקב השבתת השידורים. משיחות שנערכו אתמול התברר, כי עובדים בטלוויזיה הביעו הסתייגות מעקשנותו של ועד עובדי ההנהלה להמשיך בשביתה.

הממונה על יחסי העבודה נחמן

(המשך בעמוד 2)

חברת „אליהו" רכשה חלקו של דיסקונט ב„הפניקס"

מאת דרור שרביט סופר „דבר"

חברת הביטוח „אליהו" רכשה רבע ממניות חברת „הפניקס", שהיא בין שלוש החברות הגדולות בענף, תמורת 5 מיליון דולר. בכך הגדילה „אליהו" את חלקה ב„הפניקס" ל־33 אחוז.

חברת „אליהו" רכשה את המניות מחברת „השקעות דיסקונט", המחזיקה את מניות חברת הביטוח מאז תחילת שנות החמישים. העיסקה של „השקעות דיסקונט" מסיימת שותפות רבת שנים בין משפחות רקנאטי, בעלת השליטה בקבוצת דיסקונט, לבין משפחת חכמי בעלת השליטה ב„הפניקס".

היחסים בין בעלי השליטה בדיסקונט לבין בעלי השליטה ב„הפניקס" התקררו לפני כמה חודשים, לאחר שמשפחת חכמי רכשה את מניות „הפניקס" שהוחזקו בידי „הפניקס לונדון" ולא נתנה אפשרות שווה לקבוצת דיסקונט להשתתף בעיסקה. באותה עיסקה הגדילה משפחת חכמי את חלקה ב„הפניקס" לכ־60 אחוז ממניות השליטה. על רקע זה נוצרה קבוצת דיסקונט מייצג במועצת המנהלים בחברה.

העיסקה האמורה החלישה גם את מעמדה של חברת „אליהו" ב„הפניקס", בה היא החזיקה 12 אחוזים שרכשה בזמן הגיאות של 1982 בבורסה, תמורת כ־5 מיליון דולר. שלמה אליהו ניהל מגעים למכירת חלקו בחברה ולבסוף הפתיע והגדיל את אחזקותיו ב„הפניקס" ל־33 אחוז תמורת 5 מיליון דולר נוספים. התשלום עבור העיסקה נעשה במזומן, מאמצעיה העצמיים של חברת הביטוח „אליהו". לחברה זו עודף הון, המאפשר לה השקעות נוספות. יחד עם זאת, העיסקה האמורה עדיין טעונה את אישור המפקח על הביטוח באוצר.

מחירי רכישת מניות „הפניקס" נמוכים ב־10 אחוזים ממחירי מניות החברה בבורסה. משפחת חכמי רכשה לפני כמה חודשים את המניות שהחזיקה „הפניקס לונדון" לפי שווי חברה של כ־13 מיליון דולר, בעוד שהעיסקה הנוכחית נעשתה לפי שווי של כ־20 מיליון דולר.

קולק מבהיר: הסיוע לדרוויש לא מכספי „קרן ירושלים"

מאת יעל ארמוני סופרת „דבר" בירושלים

ראש עיריית ירושלים טדי קולק אישר אתמול, כי נתן למרדכי דרוויש, לשעבר מנהל המחלקה לשיפור פני העיר, סכום של 2,000 דולאר מקרן פרטית שכספיה מחולקים על־ידו ועל־פי שיקול דעתו. מרדכי דרוויש נחקר בחודשים האחרונים במשטרה בגין חשדות למעשים פליליים.

קולק הבהיר, כי בניגוד לפירסומים על שימוש בכספי התרומות מ„קרן ירושלים" שניתנו לאנשים שונים בניגוד למטרות התרומה, הרי שהקרן ממנה ניתן הכסף לדרוויש מבוססת על סכומי כסף שקולק מקבל באופן אישי מידידיו השונים. את הכסף מחלק קולק במקרים של מצוקה, בריאות, דיור ומתן פרסים לעובדים מצטיינים. ראש העירייה אמר אתמול, כי „כספים אלה ניתנים לי על־ידי ידידים מכל העולם שנתנו בי אמונם ואיפשרו לי להשתמש בהם על פי שיקולי הפרטי במסגרת תפקידי הציבוריים".

קולק אמר עוד, כי אין כל קשר בין כספים אלה לבין כספים הנתרמים ל„קרן ירושלים", לא מבחינה ארגונית ולא מכל בחינה אחרת. „יתרה מזאת", הדגיש קולק, „תרומות המגיעות מ„קרן ירושלים" ניתנות —

(המשך בעמ' 2)

מועה"ב תדון היום בתלונת לבנון על הבריחה מכונין

מאת סופר „דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל„דבר") — מועצת הבטחון תדון היום בתלונת לבנון על גירוש תושבי הכפר כונין שבדרום לבנון בידי אנשי צד"ל וצה"ל, בעקבות דיון שבו אימץ מזכ"ל האו"ם חביאר פרז דה־קואיאר את הגירסה הסורית־לבנונית על תקרית זו ובמשתמע דוחה את הטענה הישראלית כי הכפריים (ביניהם גם 10 בכפר סמוך לכונין) ברחו מחשש לנקמת־דם של צד"ל על מארב קטלני לאנשי [illegible].

שגריר ישראל באו"ם, בנימין נתניהו, התבשר על מועד הדיון בשיחה עם הנשיא התורן של המועצה, נציג סין, שהדגיש כי פגישתם נערכה רק בתוקף תפקידו האזרחי.

לפי הראיות שבידי צוות־החקירה

חוה יערי החשודה במעורבות ברצח התיירת משכה 50,000 ד' מחשבונה

מאת נתן רועי, סופר „דבר"

חוה יערי בת 38 אשר נעצרה ביום שישי ל־15 יום בחשד מעורבות ברצח התיירת היהודיה־האמריקאית מלה מלבסקי, נפגשה איתה, למרות שטענה בחקירת המשטרה כי התיירת לא הגיעה לפגישה — כך עולה מחקירת המשטרה.

צוות החקירה המיוחד במרחב דן, בראשות רב־פקד מישל הדאד ריכז בתקופה האחרונה ראיות לכאורה כי חוה יערי משכה מחשבון הבנק של הנרצחת, בחתימות מזוייפות, סכום של 50,000 דולרים. בעקבות מידע זה הבשיל צוות החקירה לחקור ואף צותת לטלפון של חוה יערי וערך צעדים סמויים ביותר, שהובאו גם בפני שופט בית משפט השלום בתל־אביב חיים אילת.

חוה יערי טענה כי קבעה פגישה עם מלה מלבסקי ביום שבו נרצחה, ברחוב בוגרשוב פינת רחוב בוקי בן־יגלי בתל־אביב. כיוון שזו לא הגיעה, הפגישה לא התקיימה. על פי החומר הנמצא בידי המשטרה, נפגשה חוה יערי עם המנוחה בשעה שנקבעה.

בעקבות כך הגיע הצוות למסקנה כי יש חשדות כבדים מאד לכאורה כי חוה יערי היא האשה אשר רצחה לבדה את מלה מלבסקי על רקע הסתבכויות כספיות הקשורות להשקעות. עד אמש לא הודתה חוה יערי בביצוע המעשה.

על פי העדויות הנמצאות בידי החוקרים יש יסוד להניח כי חוה יערי, אשר עסקה במסחר מניות, היתה בקשרי עסקים עם מלה מלבסקי במשך תקופה ארוכה למדי וניהלה עסקי מניות והשקעות שלה.

עורך דינה של החשודה, עורך־הדין בר־עוז, הוחלף אתמול על־ידי משפחתה בעורכת־הדין המייצגת אותה מעכשיו. חקירת המשטרה מתרכזת בעיקר בקשריה של חוה יערי עם המנוחה ביום הרצח וזאת במטרה להוכיח באופן חותך כי הגברת חוה יערי היא הרוצחת היחידה של הגברת מלה מלבסקי. אם אכן יתברר כך נראה כי יוגש כתב אישום נגד החשודה עוד במהלך המעצר שאמור להסתיים בעוד 12 יום.

פירסום שם חשוד — רק אם נעצר ל־30 יום או הוגש נגדו כתב־אישום

הצעת החוק המחמירה אושרה בממשלה בקולות שרי הליכוד, הדתיים ונבון ● מודעי: להחמיר הסנקציות על כלי התקשורת

מאת יוסי מלמן, סופרו המדיני של „דבר"

נשיא המדינה חיים הרצוג תומך בקבלת החוק שיגן על חבר כנסת ושימנע מכלי־התקשורת לפרסם שמות חשודים. כך גילה שר המשפטים משה ניסים בישיבת הממשלה אתמול שאישרה את הצעתו והעבירה אותו לוועדת השרים לענייני חקיקה.

על פי הצעתו של שר המשפטים יאסר על כלי התקשורת לפרסם שמם של חשודים, אלא אם כן נעצרו למשך 30 ימים ויותר על ידי המשטרה או שהוגש נגדם כתב אישום. בעד ההצעה הצביעו 14 שרים: כל שרי הליכוד, השרים הדתיים והשר־החינוך יצחק נבון ממפלגת העבודה. הצעה אחרת, שדיברה על כך שועדת השרים לענייני חקיקה תדון בהצעות נוספות, רובן ליברליות יותר בגישתן ומקילות יותר, נדחתה. הצביעו בעדה רק שמונה שרי מפלגת העבודה: יעקב צור, גד יעקבי, עזר וייצמן, משה שחל, אריק נחמקין, מרדכי גור, חיים בר־לב ואמנון רובינשטיין. ראש הממשלה נמנע בהצבעה.

קודם לכן נדחתה הצעתו של שר הקליטה יעקב צור לדחות לחלוטין את ההצעות לחיקוק החוק הקיים ולהשאיר אותו בעינו: רק גד יעקבי וצור וייצמן תמכו בו. במהלך הדיון התפתחו דברים נרגשים ביותר. ראש הממשלה אמר, כי זקוקים לחקיקה מסויימת, אם כי הציע שהיא לא תבוצע והעתונאים יפעילו משמעת עצמית.

יעקב צור: „הפתרון אינו בחקיקה. יש פרשיות שנחשפו רק בזכות הטיפול העתונאי. כדאי לוותר על החוק כי בין כה וכה זה כנסת הדוחה אותו כשם שדחתה אותו ועיכבה אותו זה ארבע שנים. יש גם טעם לפגם בכך שכל הנושא עולה רק משום שאיש־ציבור (שר התיירות אברהם שריר) נפגע. ברור מן הנוסח המוצע לחוק, כי שמו של חבר כנסת לא יפורסם לעולם. הרי לא עוצרים חברי כנסת כי הם נהנים מחסינות".

יצחק מודעי: „הדיון המלומד הזה מרתיח את דמי. צריך לעבור חוויה כמו שאני עברתי ולהישאר שלם, כדי להבין על מה אני מדבר (הכוונה להאשמות השווא שטפל עליו הח"כ יהודה השאי כאילו קיבל שוחד). זו איננה מדינה מתוקנת אם היא מרשה שדבר כזה יקרה. אני נרגש, כי משהו חוזה גם את מה שעבר עלי. כלי התקשורת מידרדרים. יש היום ציבור רום בכל העתונים רוח בושה. אם מדובר באורחים רמי־מעלה, הם יותר פגיעים לפרסום מאשר אנשים רגילים וצריך לשמור עליהם. כל אחד מכם יגיע תורו ואז תדברו כמוני ולא בצורה מלומדת. ארבע שנים חיכיתם. דמי ניגר ואף אחד מכם לא נקף אצבע. האם דמי אדום כשלכם. ההצעה של שר המשפטים אינה מספיקה, צריך להטיל סנקציות הרבה יותר חריפות על כלי התקשורת. צריך לאסור לפרסם שמות של עדים, לא רק של חשודים".

חיים קורפו: „אנשי ציבור זוכים לכותרות ראשיות ואנשים מן השורה רק מגיעים לעמודים הפנימיים".

יגאל הורביץ: „תאוות הלינץ' אצלנו מופקרת".

יצחק פרץ: „כולנו נתונים לשיטה ושיסוי של כלי התקשורת. כבודו של כל אדם יקר, אך אין דומה כבודו של אדם במישרה גבוהה לזה של אדם מן השורה. הכל לפי המבייש והמבוייש. הכלימה קשה כמוות. אם אדם אנס אשה דינו חמישים שקלים". קריאות של שרים: „שקלים חדשים או ישנים".

יצחק פרץ: „ואם הוא מוציא עליה שם רע, דינו מאה שקלים".

אריאל שרון: „ומה קורה כאשר הוא עושה בה את שני הדברים. גם אונס וגם מוציא שם רע ?"

יצחק פרץ: „עולה מזה שחמור האונס מן העונש הצעת החוק השוטף".

משה ניסים: „רק נגד 11.6 אחוז מן הנעצרים על ידי המשטרה מגישים כתבי אישום והם נדונים בבית משפט". בשלב זה מוציא שר־המשפטים העתק מרשימה של אמנון דנקנר שהופיעה ב„דבר השבוע" לפני כמה שבועות, שבה תמך בדיוק העתונאות בהזכירו כיצד נפגעו בני משפחתו ממעצר שווא.

אריאל שרון: „דווקא דנקנר פגע בכולנו כאן סביב שולחן הממשלה. מדוע להשתמש בו כדוגמה ?"

בסיום הדיון סיכם ראש הממשלה כי ועדת השרים לחקיקה תיוועד טרם שתאמץ את ההחלטה עם ועדת העורכים של העתונות היומית. יצחק נבון: כי בכל מקרה צריכה הממשלה לאשר את החלטות ועדת השרים לענייני חקיקה.

כתבי גל"צ ו„הטלפון האדום" הצילו חיי אדם

מאת נתן רועי סופר „דבר"

התערבות מהירה של כתבי גלי־צה"ל, הביאה אתמול להצלת חייו של אורח מבאר־שבע שלקה בהתקף לב קשה וזכר רק את מספר „הטלפון האדום" של גלי־צה"ל.

אתמול, לאחר יומן אחר־הצהריים של גלי־צה"ל, התקשר אל „הטלפון האדום", המקבל קריאות ותגובות של אורחים, אדם שקולו נשמע כחרחור. גיא פינס, כתב בתחנה, שמע אותו אומר: „זה הסוף שלי, אני גומר". שני כתבים אחרים של התחנה, ירון דקל כתב המשטרה ורנית מישורי המשמשת מפיקה, עקבו אחרי השיחה. בעוד הכתב מדבר איתו ומצליח לפענח את שמו וכתובתו, התקשרו שני אנשי גלי־צה"ל, שוואינו לשיחה, לתחנת מגן־דוד־אדום בבאר־שבע.

המרכזן של תחנת מד"א שיגר מיד ניידת לכתובת שנמסרה לו. בר־בומן התקשר האיש שנית וביקש שימסרו לבנו בקיבוץ צאלים כי הוא עומד למות. אנשי התחנה התקשרו לקיבוץ צאלים והתברר כי אכן הוא דובר אמת, וכי יש לו בן בקיבוץ.

ניידת מד"א שהגיעה למקום וקבעה כי הוא לקה בהתקף לב חמור, העבירה אותו לביה"ח „סורוקה" בבאר־שבע. מאוחר יותר התקשר המפקח המחוזי של מד"א בנגב אורי אלמוג והודה לאנשי תחנת־השידור על הצלת חיי אדם.

מיליון ד' ליום נכנסים לשטחים דרך הגשרים

מאת דני רובינשטיין סופר „דבר"

למעלה ממיליון דולאר ליום מגיעים לשטח ישראל דרך גשרי הירדן מיום שהמינהל האזרחי בשטחים הסיר כמעט לחלוטין את ההגבלות על הכנסת כספים בידי התושבים. כך מסר אתמול שמואל גורן, מתאם הפעולות בשטחים, בפגישה עם עתונאים בתל־אביב.

בגשרי הירדן נדרשים התושבים הערביים להצהיר רק על סכום של למעלה מ־5,000 דולאר שהם מביאים איתם ועל־פי הצהרות אלה הגיעו במינהל האזרחי לסך של מיליון דולאר ליום. כיוון שרבים באים עם סכומים נמוכים יותר, עליהם אין צורך להצהיר, הרי שהסכום העובר לישראל בכל יום הוא גדול יותר.

שמואל גורן אמר עוד, כי המינהל האזרחי מעודד עיריות ערביות ומוסדות ציבור שונים להביא לכאן כסף ולהשקיע בפיתוח ושירותים, וזאת בניגוד למדיניות שהיתה בעבר. גורן הצדיק את מדיניות הענישה שננקטה בשטחים בחודשים האחרונים ובין השאר את המעצרים המנהליים, הגירושים (עד כה גורשו ארבעה). הוא ציין, כי המערכת הבטחונית כוללת גם נושאים שונים של המינהל האזרחי וביניהם שיפור איכות החיים בשטחים.

הסי־איי־אי מגייס מורמונים צעירים

מאת סופר „דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל„דבר"). — הסי.איי.אי. מגייס מורמונים צעירים רבים. השבים מעבודה מיסיונרית בחו"ל לשורותיו, בגלל נסיונם הצבאי מעבר לים, שליטתם בשפות זרות, חריצותם והשקפת עולמם השמרנית — כך מוסר ה„ניו־יורק טיימס" בכתבת שער שלו אתמול.

לדברי העתון מגלים המורמונים גם נוכחות ערה בתפקידים רבים ב„אף־בי־איי". כתבת השער מוקדשת ברובה לסיקור הגידול הרב שחל בכנסיה המורמונית בארה"ב.

מועמר קדאפי — תמונה משפחתית. משמאלו סעדי בן 12, מימינו עיישה הקרויה על שם אימו. הוא היה רוצה שילדיו יהיו רופאים כשיגדלו, כדי שיסייעו לרעבים ולחולים של אפריקה.
צילום א.פ.

שילנסקי פעל שלא כמקובל בביקור בהר־הבית - מסר בר־לב בממשלה

הלל משוכנע שבביקור ועדת־הפנים מחר לא יהיו הפרעות — „הכל מתואם"

מאת שמעון וייס, יעל ארמוני וחנה זבולוני, סופרי „דבר"

שר־המשטרה חיים בר־לב האשים אתמול את יו"ר ועדת־הפנים של הכנסת דב שילנסקי, כי פעל שלא כמקובל בעניין הביקור בהר־הבית. בישיבת הממשלה אתמול מסר שר־המשטרה, כי שילנסקי הודיע שלסיור יצטרפו רק חברי ועדת־הפנים, אך למעשה צירף אליו את חברי „התחיה" גאולה כהן ויובל נאמן, שאינם חברי הוועדה, והצטרפו אליהם גם מלווים שאינם חברי־כנסת.

כמו כן פנה ח"כ שילנסקי שלא כמקובל אל סגן מפקד המחוז כדי שיאשר לו את הביקור בהר־הבית במקום אל שר־המשטרה עצמו. קצין המשטרה, אישר על פי דברי בר־לב, את הביקור. שר־המשטרה הוסיף, כי שומרי הוואקף (ההקדש המוסלמי) ביקשו מחברי־הכנסת ומלוויהם שלא להיכנס לאזור „אורוות שלמה" שבו התפתחה התקרית, ושלא להיכנס עם מצלמות. חברי הכנסת סירבו.

הלל: לאפשר למשטרה לחקור

יו"ר הכנסת שלמה הלל אמר, כי יש לאפשר למשטרה לחקור ולבדוק את הארועים שארעו ביום ד' שעבר על הר־הבית והוא אינו מוצא כל סיבה שלא לאפשר לה לעשות כך. „צריך להבין שאנחנו לא חיים בתקופה של יצירת עובדות היסטוריות חדשות. ירושלים היא מאוחדת עם המקומות הקדושים ואין לנו כל בעיה להוכיח זאת לעולם. כך הם פני הדברים מאז 1967 ואין שום דבר מיוחד במינו בביקור בהר־הבית", אמר אמש יו"ר הכנסת בתשובה לשאלות סופר „דבר" בהלך ביקור בטבריה.

בהתייחסו לביקורם הצפוי של חברי ועדת־הפנים של הכנסת מחר על הר־הבית אמר יו"ר הכנסת, כי הוא משוכנע שלא יהיה עימות ולא ישובו ארועי יום רביעי שעבר. היו"ר הלל רמז, כי בהחלט יתכן שביום ד' האחרון הלה השתוללות כתוצאה מפרובוקציה של קבוצת מוסלמים קיצונית. „ביקורים היו על הר־הבית מאז '67 של כל אדם, אורח וחבר־כנסת, וזה יימשך גם בעתיד. הזמנת הוועדה לשוב ולבקר בתיאום עם כל הגורמים הנוגעים בדבר ואין שום סיבה להפרעות והשתוללויות". אמר הלל. לדבריו, מן הראוי שגם המוסלמים יבינו שביקור יהודים על הר־הבית קשור באינטרס שלהם ושל כל הדתות ולפיכך יימנעו מכל שיבוש של ביקורי יהודים שם.

בתשובה לשאלה אמר הלל כי מסקנתו מארועי יום ד' האחרון היא שצריכים לאפשר ביקורים בכל מקום ובהר־הבית בכלל זה, אך כשמבקרים במקומות כאלה יש לעמוד בתנאים ובהסדרים ולא לשנות כללים בצורה פרטיזנית.

קולק סירב להצעת שילנסקי לסייר בהר־הבית

ראש עיריית ירושלים טדי קולק סירב להצעת יו"ר ועדת הפנים של הכנסת לסייר בהר־הבית.

במברק ששלח אתמול קולק לח"כ דב שילנסקי הוא דוחה את ההזמנה לביקור חוזר בהר־הבית ביום ג'. לדברי קולק הביקור הוא מיותר ויכול לגרום נזק לשמה הטוב של ירושלים ולמעמדה הבינלאומי.

בתוך כך נודע, כי גרשון סלומון, מתנועת „נאמני הר־הבית", הודיע אתמול לח"כ דב שילנסקי כי לא יצטרף לביקורה החוזר של ועדת הפנים בהר הבית מחר, כדי להבטיח שהביקור אכן יתקיים.

„הודעתי לח"כ שילנסקי שאני וחברי בתנועה מבקשים שייצא לסיור בכל מחיר וכי הסיור חייב לצאת אל הפועל. ויתרתי על ההזמנה משום שאני רוצה שבסיור ישתתפו חברי כל הסיעות בוועדת הפנים", אמר סלומון.

אתמול הודיע סלומון למפקד מרחב ירושלים של המשטרה תנ"צ חיים אלבלדס, כי הוא וחבריו מתכוננים לעלות להר־הבית ביום ג' מיד עם סיום ביקורה של ועדת הפנים במקום. יצויין, כי אנשי המועצה המוסלמית העליונה ואנשי הוואקף הודיעו לסלומון כי לא יאפשרו את ביקורו במקום.

סופרת „דבר" בכנסת מוסרת: ח"כ יוסי שריד מר"צ קרא לראש הממשלה לעכב בעד ח"כ עדנה סולודר וזאק אמיר, „סטולות הרצון הרע", כלשונו מלבוא ביום ג' אל הר־הבית.

ח"כ שריד הביע דעתו על כך שלחק"ם אין מה לומר לעדנה סולודר על החברה שמצאה לה עם דב שילנסקי, גאולה כהן וגרשון סלומון. אחר כך, אומר שריד, יתקוממו אנשי החק"ם כאשר יאמר עליהם שגם הם שורש פורה ללאומנות וקנאות.

סופרת „דבר" בכנסת מוסרת:

„הביקור בהר־הבית, איסור שיש בו משום כרת"

חברת „משמרת קודשי המקדש" פנתה בקריאה נרגשת אל ועדת הפנים של הכנסת, ובמיוחד לחברים הדתיים והחרדים, לבטל את הסיור בהר־הבית שמתוכנן לבוא ולהימנע מלהצביע על איסור שיש בו משום כרת.

לפי פסק־הלכה של רבנים ד הרבנות הראשית, העליה להר־הבית אסורה לפי ההלכה וכרוכה בעוון החמור של עונש כרת. משום מה מבקשת חברת „משמרת קודשי המקדש" להוקיר את רגליהם מהר הבית.

סגן היועץ לטרור

בקשר לדברים שיוחסו לתת־אלוף גדעון מחנאימי, סגן יועץ ראש הממשלה לטרור („דבר" 12.1.86) נתבקשנו להבהיר כי הקטע האחרון בידיעה לא נאמר על־ידיו.

ישראל מורחקת מיריד הספרים בקאהיר

(ע"מ.) — יריד הספרים הבינלאומי ה־8 בקהיר, שייפתח ב־21 בינואר, יזכה להשתתפות מדינות ערביות רבות לאחר שלישראל לא הותר להשתתף.

העתון „אל מוצאור" מוסר כי ביריד ישתתפו לבנון, סוריה, עיראק, כווית, תוניסיה, ירדן, אלג'יריה, סודאן, עומאן, מרוקו, צפון ודרום תימן וכל... בתי ההוצאה לאור המצריים.

קניה, בלגיה ושוויץ ישתתפו ביריד בפעם הראשונה.

ההסתדרות מאיימת

(המשך מעמוד 1)

אורי זיגמן אתמול את נציגי הסכבאים ונציג הנהלת רשות השידור ליישוב המחלוקת. הפגישות הסתיימו ללא תוצאה.

סופרת „דבר" יעל ארמוני מוסרת:

מזכיר ההסתדרות בירושלים, ביטן הרפז, אמר אתמול, כי פגיעה בחבר ועד כמוה כפגיעה בהסתדרות. לדבריו, תגן ההסתדרות על כל חבר ועד שנפגע על־ידי מעבידיו בגלל הגנתו על עובדי מפעלו או מוסדו. הרפז אמר, כי המנהל הכללי של רשות השידור טיפס על עץ גבוה ולכן רק הוא צריך למצוא את הדרך לרדת מראש העץ ולהחזיר את קוקה לעבודה. „רק לאחר שיוחזר, תסכים ההסתדרות להידבר בנושא זה", אמר.

הברפלד: המגמה לנטרל את ועדי העובדים

הוועדה המרכזת של ההסתדרות קראה אתמול להנהלת רשות השידור לחזור ולפעול בהסכמה עם הסכבאי הטלוויזיה על פי הסכם העבודה הקיים בין הצדדים וליישב את חילוקי הדעות במסגרת הסכם זה.

יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, חיים הברפלד, התריע בחומרה על כך שתוך כדי המו"מ עם ההסתדרות הסכבאים וההבסאים, השעתה ההנהלה את יו"ר ועד העובדים וכי כל מגמה לנטרל את ועדי העובדים במאבק מקצועי תסוכל בתמיכת ההסתדרות. „זהו מעשה התגרות בעובדים שחייב תגובתם", הודיע הברפלד והבהיר שהסתדרות ההבסאים והסכבאים פועלת במסגרת האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות הכללית.

מזכ"ל ההסתדרות ח"כ ישראל קיסר אמר, כי ההסתדרות פוסלת גישה שאימצו להם מעסיקים מסוימים לנצל את מצוקת מצב התעסוקה במשק כלי לסגירת „חשבונות" עם עובדים ונציגי עובדים בבחינת „הכל מותרים לכם".

קרפין לדין משמעתי על „האפלה" בספטמבר

סופרת „דבר" טובה צימוקי מוסרת:

אב בית־הדין למשמעת של רשות־השידור מינה את הרכב בית הדין שישפוט את עורך „מבט" מיכאל קרפין. כאב בית־הדין ישמש עו"ד חיים קלוגמן עוזר היועץ־המשפטי לממשלה לענייני חקיקה.

קרפין שעניינו יידון ביום א' הקרוב, מואשם בכך שב־5 בספטמבר מסר לבימאית האחראית על שידור „מבט" הוראה, שאחת מכתבות המהדורה על „תל־רומידה" תשודר בפס־קול ללא תמונה. בכך מואשם קרפין שגרם להאפלת המסך למשך 40 שניות.

קרפין נאשם, כי על־ידי האפלת המסך למשך 40 שניות במהלך שידור „מבט" הוא סיכל למשך התקופה האמורה את פעילותה התקינה של הטלוויזיה. בהתנהגות זו עבר קרפין עבירת משמעת לפי סעיף 17 לחוק שירות המדינה. בכתב התובענה נקבע עוד, כי התעלמות הנאשם מעמדתה של בימאית השידור, שהודיעה כי דרישתו של הנאשם שאחת הכתבות של „מבט" תתחיל בפס־קול ללא תמונה נוגדת את ההוראות הקבע ואת האחריות המקצועית של הבימאית לשלמות השידור על המסך.

נקבע, כי בהתנהגותו כלפי הבימאית גילה הנאשם גסות־רוח ובכך עבר עבירת משמעת לפי סעיף 17 לחוק שירות המדינה.

אם יימצא קרפין אשם, הוא צפוי לעונש מהעונשים הקבועים בחוק, החל מהתראה וכלה בפיטורין.

הרכב מחוזק למטה המאבק של ההסת'

הוועדה המרכזת אישרה אתמול את ההרכב החדש והמחוזק של מטה המאבק בהסתדרות.

מזכ"ל ההסתדרות ח"כ ישראל קיסר הודיע כי בראש המטה יעמוד יו"ר האגף לאיגוד מקצועי חיים הברפלד וחבריו יהיו גדעון בן־ישראל (ארגון ומועצות פועלים), נחום פסה (תרבות), ארתור ישראלוביץ (גזבר ההסתדרות), דרורה מאיר (נעמ"ת), עליזה תמיר (יו"ר ועדת התעסוקה), אפרים דילוני (איגוד מקצועי), אמירה אדיראנוב (טכסטיל), משה בית־דגן (פקידים), משה ולדמן (אקדמאים), ראובן בן־עמי (עובדי המדינה), שלום חבשוש (תע"ש), יעקב שפי (תעשיה אווירית), שלמה אביטן (ימאים), יעקב אבירור (מועצת פועלים), מרדכי גרובר (ל"ע), כרמיה פדן (אחיות), זלמן שוקמן (הדסאים), יצחק גלעדי (מתכת), יורם אוביקוביץ (חשמל), מניה אדמתי (איגוד מקצועי — ועדי עובדים), חיים ליכטנברג (יכין חקל).

בהציגו את מטה המאבק ציין קיסר שפעולות המטה מתמקדות עתה בשני תחומים מרכזיים: חידוש הסכמי העבודה ותוספת היוקר עם גמר תוקפם המכוזי ב־1 באפריל 1986 וכן המאבק להבטחת תעסוקה לכל דורש.

להלן הודיע קיסר שהוטל על האגף לאיגוד מקצועי והמכון הכלכלי־חברתי של ההסתדרות להכין את החומר הבסיסי לקראת חידוש המו"מ עם המעסיקים והממשלה להסכמי העבודה והשכר השנתיים. מליאת הוועדה המרכזת תקיים דיון מקיף בנושא מדיניות השכר, בהשתתפות של ראשי האיגודים המקצועיים. „קביעת המדיניות המקצועית לשנתיים הבאות — תאפשר את פתיחת המו"מ בבוץ עם המעסיקים והממשלה" — הודיע קיסר.

הוועדה המרכזת אישרה אתמול גם את הרכבן של כמה מועצות ביצוע של הוועה"פ.

ועדת גזברות בראשותו של גזבר ההסתדרות ארתור ישראלוביץ; ועדת בנין בראשות ארתור ישראלוביץ ועדת מחירים וסובסידיות בראשות יו"ר הרשות להגנת הצרכן גרוזה קצב.

מיסמך שרי הליכוד

(המשך מעמוד 1)

משפחות הנפגעים. מצרים תצטרך להתחייב גם על לוח־זמנים מחודש של נרמול היחסים עוד לפני החתימה על שטר הבוררות.

על־פי הצעת הליכוד נדרשת מצרים לפעול לשינוי חיובי של הנכתב באמצעי־התקשורת ולדאוג להפסקת התעמולה העוינת לישראל. כן היא נדרשת להפסיק את תמיכתה וסיועה לאש"ף. מצרים וישראל יצטרכו, על־פי הצעת ניסים, לחזור ולהצהיר על דבקותן בהסכמי קמפ דייוויד.

שר המשפטים הדגיש אמש, כי הסעיף המרכזי בהצעתו הוא זה המתנה את קיום הליך הבוררות בביצוע מלא של כל הסעיפים האחרים במה שמכונה „עסקת החבילה", ואם לא יבוצעו הסעיפים כלשונם תסתלק ישראל מהבוררות.

ניסים: לא התחשבתי באיומים

שר המשפטים אמר ל„דבר", כי בבואו לנסח את הצעתו לא התחשב באיומים שהשמיע ראש־הממשלה כי אם לא יתמוך הליכוד בהצעתו יביא לפירוק הממשלה. לדברי ניסים „באתי ממיתי מסמך יסודי רציני והבעתי שיהיה אפשר לדבר עליו עם ראש הממשלה, לאחד סביבו את שרי הליכוד, ד שאינו בשמיים".

לטענת שר המשפטים, בהצעת ראש הממשלה אין התניות ולא כלולות בה הדרישות להפסיק את הסיוע לאש"ף ולמנוע את ההסתה בכלי־התקשורת. גם עניין הפישור, ציין שר המשפטים, אינו מוצק בהצעת ראש הממשלה. „בעצם לא מדובר בהצעת ראש הממשלה בעסקת חבילה כי אין הסכמות עם המצרים אלא רק בכוונות מצריות", הדגיש השר ניסים.

גופת נעדר נמצאה בבריכת מי גשמים

מאת חנה פאר, סופרת „דבר" בשרון

גופת גבר כבן 33 התגלתה אתמול אחר הצהריים בתוך בריכת מי גשמים ליד מושב פרדסיה בשרון.

על פי השערת המשטרה זו גופתו של חולה נפש, שהיה מאושפז בבית החולים בפרדסיה ונעדר זה כמה ימים.

חקירת המשטרה העלתה, כי מותו לא נגרם באלימות. ונראה, שהוא טבע בבריכה. בני משפחתו של הנעדר זומנו לזיהוי הגופה.

הנתיחה השניה: „חאטר מת מהתאבדות'

קאהיר (עתיים רויטר). — מותו של סולימאן חאטר, רוצח שבעת הישראלים בראס בורקה, נגרם כתוצאה מחנק בהתאבדות — כך נקבע אתמול, בעקבות נתיחה נוספת של הגופה.

שר הפנים המצרי אחמד רושדי האשים קיצונים מוסלמיים, קומוניסטים ונאצריסטים בניצול מותו של השוטר סולימאן חאטר, רוצחם של שבעת הישראלים בראס־בורקה, כדי לעורר תסיסה — והבטיח להשיב את הסדר על כנו.

הוא אמר, כי 47 אנשים נעצרו בהתפרעויות, שהיו בשבוע שעבר לאחר שחאטר מת במירפאה של בסיס צבאי, והודיע, כי העוצר שהוטל על כפר הולדתו של חאטר, יימשך עד שהשקט יושב על כנו.

שיעים נוספים מתגייסים לצד"ל

מאת טלי זליגר, הסופרת הצבאית של „דבר"

לצבא דרום לבנון התגייסו באחרונה כמאה שיעים נוספים. נודע כי לאחר התקרית בכפר כנין ביקשו שיעים להצטרף לצבא דרום לבנון. גורמים בטחוניים מעריכים כי הסיבה לתופעה הזאת במחאתם של השיעים על שהנוצרים חיילי צד"ל מתנהגים כבתוך שלהם בכפרי השיעים וגיוסם לשורות הצבא הזה נובע מרצון לשמור דוקא על עצמאותם וחופש הפעולה שלהם בתוך כפריהם.

צה"ל מעודד את המגמה הזאת, במקביל להעברת מסרים ברורים לתושבי הכפרים השיעיים, כי לא תהיה להם כל בעיה להמשיך לחיות במקומותיהם, כל עוד לא יסייעו לטרור ולא יפעלו בעצמם נגד צד"ל או צה"ל.

„כוח דלתא" ללוחמה בטרור — לסיציליה?

בון (ע"ר). — „כוח דלתא", יחידת העילית האמריקאית ללוחמה בטרור, עשוי להיות מוצב בבסיס נאט"ו סיגונלה שבסיציליה, מסר אתמול השבועון המערב גרמני „שפיגל".

השבועון כתב, כי הבעיה של מציאת בסיס קרוב יותר למזרח התיכון עבור „כוח דלתא", המוצב כיום בפורט בראג שבצפון קרולינה, תעמוד השבוע במרכז שיחות שיתנהלו בוושינגטון, במטרה לשפר את כושרם של הכוחות המיוחדים האמריקאים.

„שפיגל" ציין, כי המרחק של „כוח דלתא" מהמקומות שבהם עשויים להתבצע פיגועי טרור הוכח כליקוי גדול בהפעלת יחידה זו. יחידות מכוח איחרו להגיע לאיזור המזרח התיכון, כדי לסייע בפריצת חטיפת האוניה האיטלקית „אקילה לאורו" או בחטיפת המטוס המצרי למלטה, בסוף שנה שעברה.

השליחויות

(סוף מעמ' 1)

שלית עליה עלית נוער מרכזי בארה"ב וכו').

● מפת השליחויות בכל ארץ וארץ תקבע את ... לפי מצב העליה במקום.

מכה אחרת שנחתת על ראשי מחלקות הסוכנות ועל המפלגות הוא שינוי דראסטי בשליחויות הקצרות. „ועדת לנדוי" קובעת כי שליחויות אלו שימשו בדרך כלל פרוטקציוניסטים. כעתה, מחלקות הסוכנות יגישו מראש תכנית שנתית לשליחויות הקצרות, ויהיה ברור בדיוק מי שנוסע ולאיזו תכנית. כן יהיה תקציב שנתי ברור לשליחויות אלו.

מיפוי שליחויות תנועות הנוער לא ישונה כמעט, כדי להבליט את חשיבות שליחים אלו לתנועה הציונית. „ועדת לנדוי" הוקמה על רקע בקורת חריפה שנמתחה בשנים האחרונות על מערך השליחויות של הסוכנות. נטען כי הוא בזבזני, לא יעיל ובמקרים רבים נשלחים אנשים שאינם מתאימים רק בגלל ייחוסם המפלגתי או קשרים אישיים שיש להם עם בעלי תפקידים קובעים בסוכנות.

חוגים בסוכנות ניבאו אתמול כי צפויה התנגדות חריפה של רבים מראשי הסוכנות לאימוץ המסקנות. חוגים אלה העריכו כי חברי הנהלת הסוכנות לא ישמחו לוותר על העוצמה שבידיהם בהכוונת השליחויות ובחלוקתן לאנשי שלומם וחברי מפלגותיהם. יתכן, העריכו, כי ההמלצות יאומצו כן השפה אל החוץ אבל לא ייושמו בפועל.

סופרת „דבר" מציינת כי „ועדת לנדאו" אינה מתכוונת

סופרת „דבר" מציינת כי „ועדת לנדוי" אינה מתכוונת להרפות ממסקנותיה אלא לעקוב אחרי יישומן.

מנכ"ל מינהל המקרקעין מכחיש האשמות מצד החשב

מאת משה גבע

„אבקשך לבדוק אם לא קיים חשד לביצוע מעשים הגובלים בפלילים ע"י משה ליפקה, מנכ"ל מינהל מקרקעי ישראל". כך כתב ח"כ רן כהן ליועץ המשפטי לממשלה, בעקבות תלונותיו של חשב מינהל מקרקעי ישראל י. בן־לוי.

בן־לוי טוען, כי מאז נכנס ליפקה לתפקידו ניסה המנכ"ל החדש לאלצו לעקוף את נוהלי העבודה המקובלים ולהכריחו שלא להיוועץ בחשב הכללי.

במכתבו לשרי האוצר והחקלאות מיום 28.8.85 מונה בן־לוי שלש דוגמאות להמחשת תלונותיו:

● כמה ימים לפני חג הפסח תשמ"ה, דרש ממנו ליפקה לאשר ברזופות התקנת טלפון במכוניתו. על־פי התייעצות עם החשב הכללי סירב בן־לוי לאשר את התקנת הטלפון וליפקה נזף בו בנוכחות חברי הנהלת ה„מינהל" במלים: „מי ביקש ממך, לכל הרוחות, לבקש את אישורו של החשב הכללי".

● ליפקה שלח אליו מכתב נזיפה עם העתק לתיקו האישי, לאחר שבן־לוי סירב לאשר עבודת יעוץ ל„מינהל" ללא מיכרז ובתעריף גבוה בהרבה מן המקובל (125 דולאר לשעה). גם החשב הכללי אישר שאין כל הצדקה לפטור ממכרז ושהמחיר הנדרש הוא גבוה מן המקובל.

● ליפקה דרש מבן־לוי בדחיפות לאשר לו תשלום הוצאות אש"ל עבור נסיעה לכנס בין־לאומי באירופה. זאת, למרות שבניגוד להחלטות הממשלה לא המציא ליפקה אישור בכתב מאת השר הממונה עליו. בסופו־של־דבר המציא ליפקה את האישור המבוקש, אך לדברי בן־לוי הוא הורה במקביל להשעות אותו מיד מעבודתו.

בתגובה אמר משה ליפקה ל„דבר": „תלונותיו של בן־לוי הן שקר וכזב. הייתי מציע לך לבדוק את מצבו הנפשי. בן־לוי ניסה להכשילני מיום שנכנסתי לתפקיד המנכ"ל".

באשר לדרישה להתקין טלפון במכוניתו אמר ליפקה, כי הוא יושב במכונית 3.5 שעות ביום וכי לשאר המנכ"לים במשרדי הממשלה יש טלפון במכוניותיהם. בתשובה לשאלה אם נזף בחשב משרדו משום שפנה בנושא לחשב הכללי השיב ליפקה: „ייתכן להיות שלא היה צורך לבקש את אישורו של החשב הכללי".

אשר לעבודת ייעוץ ללא מיכרז ובמחיר גבוה אמר ליפקה, כי הדבר מותר בתנאים מסויימים וכי הוא לא הכיר את מבצעי העבודה לפני קבלת ההצעה.

לגבי הדרישה לאשר לו תשלום אש"ל עבור השהייה בחו"ל, ללא אישור בכתב מאת שר־החקלאות, אמר ליפקה: „הדבר מקובל ביני לבין השר נחמקין. השר נותן בי אמון ולפיכך אני סומך על הסיכומים בינינו. בסופו־של־דבר המצאתי את האישור בחתימת השר".

לישובי קו העימות בצפון אושרו הטבות ישובי יו"ש

מאת סופרו המדיני של „דבר"

הממשלה אישרה להעניק לישובי „קו העימות" בצפון את כל ההטבות שיש גם לישוביהם ביהודה ושומרון. כמו כן אושר להעניק לעיר נהריה מעמד מוקדם של איזור פיתוח א' פלוס. ההחלטה היא על פי המלצה של ועדה מיוחדת מהשבוע שעבר.

במהלך הדיון העיר שר הכלכלה והתיכנון גד יעקבי, כי הציע להעניק לנהריה מעמד א' פלוס כבר במאי 1985. לדבריו יש עתה צורך להגיע לדיון כולל בממשלה באשר לסדרי העדיפויות של הישובים ולסיווג מחודש שלהם. שר התעשייה אריאל שרון התערב: „חלק מישובי יהודה ושומרון מקבלים פחות מישובי קו העימות".

גד יעקבי: „רק לפני כמה שבועות הטבו המשכנתאות של המשתכנים ביהודה ושומרון, לעומת אזורים אחרים בארץ".

אריאל שרון: „מה שאתה אומר נובע משיקולים פוליטיים".

יעקבי: „נכון, יש בינינו מחלוקת — זהו בין השקפות עולם, ואין להסתיר אותה".

סופר „דבר" למגזר הדרוזי כרסבו חלבי מוסר:

ח"כ אמל נאסר אל־דין מסיעת הליכוד מתרעם על כך ששר הכלכלה גד יעקבי לא כלל את שני הישובים חורפיש (דרוזי) ריוזציה (צ'ליקסי) ברשימת ישובי העימות המוצעים מחדש לאישור הממשלה והוא הגיש הצעה לסדר היום בנושא הזה.

כמו כן מתרעם נאסר אל־דין על כך ששר־הבטחון נפגש בסוף השבוע עם ראשי המועצות האזוריות בקווי העימות ולא הזמין את ראשי המועצות הדרוזיות. הוא רואה בכך פגיעה גם באישים וגם בעדה.

בהצעתו לסדר־היום מבקש ח"כ נאסר אל־דין לתקן את המצב ולהכריז על הישובים הדרוזים כישובים שווים מבחינת זכויות, כפי שתושביהם נותנים את מלוא חובותיהם.

סופר „דבר" בגליל שמואל תגר מוסר:

בישיבת הממשלה שהתקיימה אתמול דרש שר התיירות להשוות את תקציבי התיירות באזורי פיתוח לאלה של התעשייה. לדבריו, הרמת תקציבי פיתוח התיירות נמוכה ב־30 אחוז מתקציבי הפיתוח של התעשייה ולפיכך יש לקבוע מדיניות ברורה והחד־משמעית לנעשה במדינה.

השר מסר אמש, כי הוא מתנגד להקמת נמל פחם באילת בעקבות בקשת הממשלה מארגון גפני לבדוק את הדבר. לדבריו, נמל פחם יהרוס את התיירות ויפגע באילת.

קולק מבהיר: הסיוע

(סוף מעמ' 1)

ליעדים מוגדרים על ידי התורמים וההחלטות על השימוש בהן מתקבלות על ידי הנהלה ציבורית של „קרן ירושלים".

„מתוך רצון להקפיד על נוהל תקין ועל היגיינה ציבורית, קיבל על עצמו אחד מעובדי הנבחרות הבכירים בעיריה לדאוג לניהול מסודר של כספים אלה שאני מקבל מידידיי", אמר קולק והדגיש, כי אינו מוצא כל פגם בדרך פעולתו עד כה.

קולק אמר עוד, כי בכל הקשור לחקירה המשטרתית המתנהלת נגד מרדכי דרוויש מילאה העיריה חובתה כנדרש והעבירה את החומר המצוי ברשותה לרשות המשטרה. כן הוא מחה נמרצות על הפירסומים שהופיעו בעתונות ואמר, כי יש בהם חצאי עובדות וחצאי אמיתות שיש בהן חשד מגוחך לפגיעה מכוונת ב„קרן ירושלים".

קולק הכחיש אתמול מכל וכל כי העיריה משתתפת בתשלום שכר טירחת עורך דינו של דרוויש. דרוויש מיוצג על ידי עו"ד רוני פיינשטיין, שהיה בעבר מנכ"ל העיריה. „דרוויש בחר לעצמו עורך־דין והעיריה אינה משלמת את שכר הטרחה שלו", אמר קולק.

היום ייפגש קולק עם שר המשטרה חיים בר־לב, מפכ"ל המשטרה דוד קראוס והיועץ המשפטי לממשלה יצחק זמיר. „יש לי חשש שהמשטרה עלתה על עץ גבוה מדי ומשום כך ביקשתי את הפגישה", אמר קולק.

כדי להציל יוקרת אסד בעולם הערבי

שה"ח הסורי מכחיש הוצאת טילי סאם־6 וסאם־8 מלבנון

מאת דן אבידן, סופר „דבר" לענייני ערבים

שר החוץ הסורי פארוק א־שרע הכחיש אתמול בהודעה לעתון „אלאיתיחאד" היוצא לאור במפרץ הפרסי, כי סוריה הוציאה את טילי סאם־6 וסאם־8 מלבנון.

בהודעתו אמר שר־החוץ הסורי, כי הידיעות בדבר הוצאת הטילים הסוריים הללו מלבנון „מחוסרות כל יסוד" וכי התנועות של הכוחות הסוריים „אינם תלויים בתחנות כלשהי מצד ישראל או ארה"ב".

ידוע עם זאת שסוריה אכן הוציאה לא מזמן את טילי סאם־6 וסאם־8 מבקעת הלבנון. הצהרת שר החוץ הסורי ניתנת איפוא מטעמי יוקרה, כיוון שלא נוח למימשל הסורי להודות שעשה מחוה כלפי ישראל ובעיקר כלפי ארה"ב, בהוצאת טילי סאם־6 ו־סאם־8 מלבנון.

יחד עם זאת ברור שטילי סאם־2 שהציבה סוריה על גבולה עם לבנון ממשיכים להוות איום על טיסות חיל־האוויר הישראלי בשמי לבנון.

אנו משתתפים בצערו של חברנו לעבודה
שמואל ציפין
במות אביו
צבי ז"ל
ומביעים את תנחומינו למשפחה.
בתי זיקוק לנפט חיפה בע"מ
ההנהלה וצוות העובדים

לחברנו רוני פרל
אתך באבלך במות
אביך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
סניף הפלמ"ח
ההנהלה והעובדים

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של יקירנו
קמפף דב ז"ל
על מועד ההלויה נא להתקשר
לטלפון 04־721073, 04־258842.
אוטובוס יעמוד לרשות המלווים.
המשפחה המתאבלת

להסתדרות מכבי בישראל
ולמשפחה
משתתפים באבלכם במות
משה אדלשטיין
ז"ל
מרכז „הפועל"

משתתפים בצערה של חברתנו לעבודה
זמירה הררי
במותה ללא עת של אחותה
אורנה הררי
ומביעים תנחומים למשפחה
ההנהלה והעובדים
קרן הגימלאות המרכזית
נכסי קג"מ

לחברנו אבנר סיירי ומשפחתו
אתכם באבלכם הכבד במות
האב ז"ל
רשת „עמל"
ההנהלה והעובדים

בצער רב הננו מודיעים על פטירתו של
מושנז'ניק ישראל
ההלויה היום יום ב' 13.1.86
בשעה 15.00 בהגושרים.
המשפחה
ובית הגושרים

אזכרה וגילוי מצבה לחברתנו
מינדלה לוין (ביגון) ז"ל
נעלה לקברה ונתייחד עם זכרה ביום רביעי ה' בשבט תשמ"ו 15.1.86 בשעה 15.30 בבית העלמין בגבעת השלושה.
המשפחה
וקיבוץ גבעת השלושה

משתתפת בצערו של
דב פלג
חבר הוועדה המרכזת ויו"ר האגף לבטחון סוציאלי
במות האם
סבינה ז"ל
ומביעה תנחומים למשפחה

לחברנו הראל אברהם
משתתפים באבלך על מות
אמך ז"ל
בית הסנה

הננו מודיעים בצער רב על פטירת יקירתנו
חיה פזי
ההלויה תתקיים מחר יום שלישי, ד' בשבט תשמ"ו 14.1.86 בשעה 15.00 בכפר־יחזקאל.
המשפחה
ובית כפר־יחזקאל

דבר DAVAR
מאוחד עם „למרחב"
העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מנהל כללי אהרן קראוס
מו"ל — „דבר" בע"מ
נדפס בדפוס „דבר" בע"מ
המערכת והמנהלה: תל־אביב, רח' שינקין 45, ת.ד. 199, מיקוד 65233, טלפון 286141 (6 קווים)
מחלקת המודעות: טלפונים ישירים 281860, 298032
סניפים:
תל־אביב, בית „דבר" רח' שינקין 45 טלפון 286141, מיקוד 65233
ירושלים:
המערכת: רח' הלל 38, טל' 241306/7, 241315
המינהלה: רח' הלל 36, טל' 232251/2
חיפה, רח' הנביאים 27 טלפונים 64211-2-3, מיקוד 33104

„ממשלה שאין בכוחה להבטיח תעסוקה' אומר קיסר - שתתפרק

דיון סוער בוועדה המרכזת על מינוי כונס למספנות ישראל

„ממשלה, שאין ביכולתה להבטיח תעסוקה, מוטב שתתפרק" — אמר מזכ"ל ההסתדרות ח"כ ישראל קיסר, בתום דיון סוער על הכוונה לסגור את מספנות ישראל, שהתקיים אתמול בוועדה המרכזת בהשתתפות ועדי עובדי המספנות ונציגי מועצת פועלי חיפה.

בהחלטה תובעת ההסתדרות כינוס מיידי של המועצה הכלכלית חברתית כדי לדון בהחרפת מצב התעסוקה בכלל וביחוד החלטת ועדת השרים לענייני כלכלה, שפירושה העברת מספנות ישראל לידי כונס נכסים. קיסר הבהיר שכינוס המועצה מיועד לגרום לכך ששר, או שרים החברים במועצה יערערו על החלטת ועדת השרים לענייני כלכלה, וכך להביא לביטול ההחלטה על העברת המספנות לכונס הנכסים.

קיסר הודיע שמועצת פועלי חיפה, בשיתוף מטה התעסוקה של ההסתדרות, ינהלו את מאבק העובדים למען קיום הפעלה תקינה של מספנות ישראל. ועם החרפת המצב, תיבחן במאבק ארצי של העובדים.

הוא הבהיר כי ההסתדרות היתה מוכנה, לשם הבטחת תעסוקה, להוריד את רמת החיים של העובדים, אך מתנגדת בתוקף לפגיעה בתעסוקה.

„בקרוב כונס נכסים לחיפה"

חיים הברפלד אמר שההסתדרות פעלה כדי שלא תתקבל בוועדת השרים לכלכלה החלטה לפירוק מספנות ישראל, אך ועדת השרים סבעה כונס נכסים, בה בשעה שלמפעל „סולתם" המעסיק 1600 עובדים, אין הזמנות, והשאלה היא אם ישארו אלף מבין 1600 העובדים ב„סולתם" או לא יישארו שם עובדים בכלל.

כאשר למספנות ישראל הסכימו ההסתדרות ועובדי המספנות, שמספר העובדים בהן ירד מ־700 ל־475 ונקבעו הסדרי פרישה. אך האוצר סירפד את ההסכמה. הטעים הברפלד. לדבריה מחובת הממשלה לדאוג להזמנות עבור מספנות ישראל ולקבוע תכנית לתעסוקה. בעוד שנתיים־שלוש יצטרך חיל־הים לצייד ולא תעמוד בפני החיל ברירה, אלא לרוכשו במחיר יקר מאוד, הזהיר. הברפלד קרא לכפות החלטה על הממשלה לקיום התחייבותה.

שלמה אביטן הזהיר שתרגיל של העברת הניהול לבית המשפט עלול לחזור על עצמו בכל מפעל. „זה היה ב„אל על" וב„אתא" וכעת במספנות ישראל ובכך שוללים מן העובדים ומההסתדרות את הזכות למאבק מקצועי.

מזכיר מועצת פועלי חיפה משה ורסמן, אמר שרשות החברות הממשלתיות, כנראה בעידוד משרד האוצר, סירבה בעקשנות לאשר את זכרון הדברים לגבי תנאי הפרישה של עובדי מספנות ישראל, ועדי הפועלים והעובדים ומועצת פועלי חיפה קיבלו את החלטת הממשלה מחודש אוגוסט, כפי שהוצגה ע"י מי שהיה יו"ר מועצת המנהלים של המספנות, מרדכי ציפורי — ונתנו ידם להורדת מספר העובדים ל־475 איש בלבד.

„החלטת הפירוק היא החלטה אומללה והיא בכייה לדורות" — הדגיש מזכיר מועצת פועלי חיפה.

הממשלה הונתה הציבור

לדעת בן ישראל הזכיר כי בספטמבר 1984 נראה היה כי במגמה סגירת המספנות, וב־18 בנובמבר 1985 אמר השר קורפו לוועדה לביקורת המדינה שדנה בביקורת מבקר המדינה על מספנות ישראל, כי עם 500 עובדים ניתן להביא את המספנות לידי רווח תפעולי. יומיים לאחר מכן קיבלה הכנסת החלטה בה היא רואה את מספנות ישראל כמפעל חיובי, ועל שר האוצר להעביר את הכספים הדרושים להמשך פעילות המפעל. מכאן יוצא שהממשלה הטעתה את ההסתדרות והעובדים בדבר כוונותיה. „איני מכיר כמעט תקדים דומה של הונאת הציבור, כמו במקרה של מספנות ישראל — כל זה על אחריותה של הממשלה", אמר בן ישראל.

נציגי העובדים: חיים אמויאל, דוד גולדמן וקורניאל סטולרו, דיברו בהתרגשות רבה וטענו כי דומו, למרות שהסכימו לצמצום מספר העובדים במספנות ישראל ל־475. „זהו מפעל בעל חשיבות לאומית־בטחונית ממדרגה ראשונה מדוע הורסים אותו?" — שאלו.

„בקרוב כונס נכסים לחיפה"

יהודה בן גון, מחזיק תיק מספנות ישראל במזכירות מועצת פועלי חיפה, אמר: „לפי מצב התעסוקה בחיפה יצטרכו בקרוב למנות כונס נכסים לעיר. שמספר המובטלים בה מתקרב לעשרת אלפים. היא ציין כי התחושת העובדים היא שהוליכו אותם שולל לאחר שנציגי העובדים עשו מאמץ בלתי רגיל כדי להגיע להסכם שפירושו צמצום מספר העובדים מ־712 ל־475.

גוראל לממשלה: לא לסגור

סופרת „דבר" בחיפה אריאלה ראובני מוסרת: אריה גוראל, ראש עיריית חיפה, פנה אתמול בקריאה לממשלה לא לסגור את מספנות ישראל והציע לבחון מחדש את החלטתה בעניין מינוי כונס נכסים ולחפש דרכים אחרות לפתרון בעיית התעסוקה של המפעל.

שלושת נציגי משפחת פרופר פורשים מ„אסם" ומוכרים חלקם לשותפים

מאת דרור שרביט, סופר „דבר"

משפחת פרופר החליטה לפרוש מהבעלות ומהניהול של קבוצת מפעלי „אוסם", על רקע חילוקי דעות ניהוליים עם הבעלים האחרים בקבוצה. שלושת נציגי משפחת פרופר ב„אוסם" מוכרים את חלקם בקבוצה לשותפים האחרים.

קבוצת מפעלי „אוסם" היא מן החברות הפרטיות הגדולות במשק. מחזורה השנתי ב־1985 הסתכם ב־110 מיליון דולר. לקבוצה שבעה מפעלים בבעלות ישירה, המעסיקים כ־1,700 עובדים — בפתח־תקוה, ביוקנעם, באור־יהודה, במגדל־העמק, ברמלה, בשדרות ובתל־אביב. דן וגד פרופר, ששימשו מנכ"לים משותפים בקבוצה אומרים כי החלטתם לפרוש מ„אוסם" התקבלה לאחר שנכשלו כל מאמציהם לשמירת שלום בית בין משפחות המייסדים. כמה מנציגי המשפחות הוכנסו לאחרונה למועצת המנהלים של „אוסם", דבר שגרם לפערים בתפיסת הניהול בין מועצת המנהלים לבין הניהול השוטף, שהוחזק בידי נציגי משפחת פרופר. אבי המשפחה אויגן פרופר הודיע על התפטרותו מתפקיד יו"ר מועצת המנהלים בסוף השבוע שעבר. דן וגד פרופר הודיעו על התפטרותם כבר בספטמבר 1985 וזו תיכנס לתוקף בסוף מארס השנה.

קבוצת „אוסם" נוסדה בשנת 1942, עם מיזוגם של כמה מפעלי מזון. עם המייסדים בקבוצה נמנות משפחות הרפק, כצמן, וייל, ויליגר־דורף ופליין. משפחת פרופר המחזיקה 17.5 אחוז מהמניות בקבוצה היתה בעלת המניות הגדולה ביותר ב„אוסם". על פי הערכות גורמים המקורבים לקבוצה, היא תמכור את חלקה למשפחות האחרות תמורת סכום הקרוב ל־10 מיליון דולר.

בנוסף למפעלי „אוסם" המייצרים כ־800 מוצרי מזון שונים, שותפה הקבוצה גם בבעלות חברת הקוסמטיקה „הלנה רובינשטיין" ומחזיקה בשליש ממניות חברת המזון הקפוא „מעדנות" ביחד עם „עלית" ו„סנפרוסט". ב־1981 רכשה את מפעל „פרומין" מידי „כור מזון". שותפת בחברת ההשקעות „דנות" הסמכת. לקבוצה הפסד של... מיליון דולר.

משפחת פרופר אומרת, כי קבוצת „אוסם" נמצאת במצב רווחי במכירות ובחבה. השקעות והכנסות שוקים. בקרוב עומדים לפתוח את המפעל החדש של הקבוצה בשדרות. בני המשפחה מביעים צער על שהם נאלצים להיפרד מעובדי החברה שעמם עבדו במשך עשרות שנים.

יעקב הרפק יו"ר מועצת המנהלים

עם התפטרות אויגן פרופר מראשות חברת „אוסם" נבחר יעקב הרפק כיו"ר מועצת המנהלים של „אוסם" החברות הבנות, בקולות 82.6 אחוז מבעלי המניות בחברה. מאז 1979 מכהן הרפק כממלא מקום יו"ר מועצת המנהלים בקבוצה.

הרפק הביע אתמול צער על עזיבה של משפחת פרופר ועל „הדרה ההדדית המצמיתה של נציגי המשפחה".

באסיפות הסברה מכינות האחיות שביתתן הכללית שנועדה לשבוע הבא

מאת רנקה הרניש, סופרת „דבר"

במוסדות הבריאות בארץ החלו אתמול אסיפות הסברה של האחיות והאחים לקראת השביתה הכללית שנקבעה לשבוע הבא. היום התקיים, בין היתר, אסיפת הסברה במרכז הרפואי „בילינסון".

לסופרת „דבר" נודע, כי יו"ר מועצת העובדים ב„בילינסון" שלח הודעה למזכ"ל ההסתדרות על התמיכה המלאה במאבקה של הסתדרות האחיות והאחים.

מנכ"ל הבריאות: לא נתקבלה הודעה

מנכ"ל משרד הבריאות פרופ' דן מיכאלי אמר אתמול, כי לא קיבל כל הודעה מוקדמת על שביתת האחיות ומשום כך תהיה זאת שביתה בלתי חוקית, אם אמנם תפרוץ. בתגובה על כך אמרה כרמיה פוזן, מזכירת הסתדרות האחיות והאחים, כי הודעה מוקדמת על השביתה נשלחה לשר־הבריאות מרדכי גור עוד בסוף דצמבר, כחודש לפני מועד השביתה, אם כי החוק מחייב רק תקופה של שבועיים. „אין אני אחראית על סדרי תקשורת פנימית במשרד הבריאות", אמרה כרמיה פוזן. לדבריה, עד עתה לא יצר שום גורם מהגורמים הנוגעים לדבר מגעים עם הסתדרות האחיות והאחים ולא נעשה שום נסיון להגיע להבנה ולבטל את הצורך בשביתה.

ביום ד' השבוע תופיע נציגות האחיות, על פי יוזמתה, בפני ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, תציג את עמדתה ותתריע על חומרת המצב.

גור: הנושא לדיון הנהלת המשרד

שר הבריאות משה גור הודיע אתמול, כי בדיון הנהלת משרדו שיתקיים מחר יועלה הנושא לדיון. הוא הוסיף, כי בפגישה שקיים לפני כחודש ימים עם נציגי האחיות והאחים מכל המיגזרים, עם הסתדרות האחיות והאחים, הוכר בין הצדדים על דחיית מאבקם עד לראשית אפריל 1986, וזאת מתוך הבנה לקשיים בהם נתון המשק הישראלי בשנה זו.

השר גור הבטיח באותה פגישה לאחיות ולאחים שיסייע להם במימוש חלק מתביעותיהם לשיפור תנאי העסקתם ושכרם. „אך כאשר טרם התקבלה הודעה רשמית על הפרות הסכסוך ולכן מנוע משרד הבריאות מנקיטת פעולות ופניות הנוגעות לעצם סכסוך העבודה.

סוכני הנסיעות ימכרו כרטיסי־טיסה בשקלים

מאת דויד מרשיוב, סופר „דבר" לענייני תיירות

סוכני הנסיעות עשויים לעבור באופן חד־צדדי למכור כרטיסי טיסה ללקוחותיהם במחירים שקליים במקום במחירים הנקובים בדולארים — על כך החליטה אסיפת חירום של סוכני הנסיעות שדנה בנושא זה אתמול אחר־הצהריים בתל־אביב.

באסיפה שנמשכה שעות רבות הוחלט גם לפנות לממשלה ולתבוע ממנה להשלים את תהליך השקליזציה במשק ולעבור ולנקוב גם את מחירי כרטיסי הטיסה במטבע ישראלי.

באסיפה הובע זעם רב על חברות התעופה שהחליטו לבטל באורח חד צדדי את ההסכם למתן פיצוי מיוחד לסוכני נסיעות בגין סיבוביים בשער החליפין. הדוברים בכנס הבעו לא לעבור על פעולה חד־צדדית זו לסדר היום.

אסיפת החירום החליטה לתת גיבוי לוועד ההתאחדות לפנות לבית־המשפט ולבקש התערבותו נוכח מהלכים חד־צדדיים שנוקטות חברות התעופה בנושא זה.

האשמה: מעורבות בוויסות המניות ושערי הריבית

קנס של 40,000 ש"ח הוטל על ארבעת הבנקים הגדולים

(ג.) — ארבעת הבנקים הגדולים נקנסו אתמול בבית משפט השלום בתל־אביב באשמת מעורבותם בויסות המניות ושערי הריבית.

השופט אביגדור סלטון דן את ארבעת הבנקים — לאומי, הפועלים, דיסקונט ומזרחי — בתשלום קנס בסך 40,000 ש"ח ומתן התחייבות להימנע מעבירה זהה לתקופה של שלוש שנים.

בגזר הדין ציין השופט סלטון, כי „בעקבות עסקת הטיעון שנעשתה בין התביעה להגנה במשפט זה לא נותר לבית המשפט מרחב תמרון רב ולא נותר לו אלא לקבל את אשר הוגש לו כי עיסקה מפורטת ומוסכמת. ההליכים נגד מנהלי הבנקים הופסקו בעקבות הודעתו של היועץ המשפטי לממשלה. שאלת הנזק או טובת ההנאה היא שאלה שהכרעה בה אפשרית בעיקר על־פי ראיות המובאות לפני בית המשפט, הרי כאשר ראיות כאלה אינן באות ומוסכם בין התביעה להגנה על שיעורו של קנס כזה, שהוא גם סביר על פניו — יאמץ בית המשפט את הסכום".

השופט סלטון אמר בין השאר בגזר־הדין, כי „תכליתו של משפט זה היתה לא רק ענישת הבנקים אלא גם ריפוי האמון ביחס לבית הציבור. הבנקים היכו לא־מעט על חטאם. לא בקלות התקבלו התנאים שהושגו ואלמלא עבודתם הרבה של פרופ' זמיר ושל השופט בדימוס דוד בכור, ספק אם היו מתקבלים כלל. יחד עם זאת ולמרות סבירותה של עיסקת הטיעון, אין בית המשפט יכול להתעלם מרחשי ליבו של הציבור. הציבור רואה בחומרה רבה את התנהגותם של הבנקים האשמים. הציבור רגיל היה לשמוע כי יש לו ידיד אמת והנה דווקא ידיד זה איכזב בשעת צרה".

השופט סלטון ציווה לשלם את הקנס ולהפקיד את כספי ההתחייבויות תוך 10 ימים מהיום.

מכינים מלון ביוגרפי של אישים פלשתינאים

מאת סופר „דבר" לענייני חינוך

שני חוקרים בכירים ממכון טרומן באוניברסיטה העברית בירושלים שוקדים על הכנת מילון ביוגרפי ראשון מסוגו של אישים פלשתינאים פוליטיים ביניהם ערפאת, ג'ורג' חבש אבו־מוסא ועיסם סירטאווי.

עורכי המילון פרופ' משה מעוז וד"ר אלכסנדר בבלי. מסרו כי המטרה להקיף במילון הביוגרפי את האישים הפלשתינאים שלהם חשיבות בהיסטוריה הפוליטית הפלשתינאית מ־1880 עד ימינו.

המילון יכלול 250 ערכים שיסודרו לפי הא"ב ויכללו מידע לגבי הרקע המשפחתי, החינוך, ההישגים הפוליטיים וכן תולדות חיים, עיסוקי דת ועוד.

במכון טרומן כיום 500 ביוגרפיות של אישים פלשתינאים. החומר נאסף על־ידי חוקרי המכון, יהודים וערבים, ממקורות היסטוריים שונים, תוך התייחסות מיוחדת להיסטוריה הפוליטית של הפלשתינאים.

כן מתבסס החומר על פירסומים באמצעי התקשורת וגם על ראיונות אישיים.

„ישראל בין המתקדמות ביצוא אמצעי לוחמה אלקטרונית"

(ע). „ישראל היא בין המדינות המתקדמות בתחום הייצוא הבטחוני וקיים ביקוש רב בשוק התעשיה הבטחונית למוצרים הישראלים", זאת אמר אמש צבי רוייטר, ראש אגף סיוע ויצוא בטחוני במשרד הבטחון (סיב"ט), במוסף „כותרת" ביומן גלי צה"ל.

רוייטר גילה שישראל מקדישה עכשיו מאמץ רב לשווק את מוצריה בדרום מזרח אסיה. לדבריו ישנן תחרות קשה בשוקי הנשק בעולם, אבל לישראל יש יתרון בזכות הנסיון המבצעי והשימוש המוצלח של המוצרים בצה"ל.

ישראל, אמר, מתקדמת מאד בשני תחומים עיקריים בתחום היצוא הבטחוני: הלוחמה האלקטרונית והתחמושת 105 מ"מ של הטנקים.

סיב"ט — האגף שבראשו עומד רוייטר — מפקח על כל היצוא הבטחוני של ישראל ועוסק בקידומו וביצועו של היצוא.

„הג'יהאד המוסלמי" מאיים להוציא להורג בני ערובה צרפתיים

מאת סופר „דבר" בצרפת

פאריס (מיוחד ל„דבר"). — ארגון הטרור השיעי מגביר את הלחצים הפסיכולוגיים על ממשלת צרפת בהר־ועה חתומה על ידי „ג'יהאד איסלאמי" כי „חיי אחד מבני הערובה הצרפתים נתונים בסכנה בשל התחרת ב־מצב בריאותו". אנשי הארגון החוטפים אמרו כי „הג'יהאד" לא יהסס להוציא להורג תולה לב.

ההודעה הסתרת שמועות על שחרור קרוב של ארבעת בני הערובה לאחר שהועברו לידי סוריה, נתקבלה כאן כאיום. בפאריס הביעו חוגי השלטון מבוכה וביקשו מכלי התקשורת לא לפרסם מידע על האיומים.

רופא שיעי שהי בפאריס ד"ר ראד, שתיווך בין התוטפים לשלטונות צרפת, אמר כי „הג'יהאד האיסלאמי" מסוגל להוציא להורג ללא נקיפות מצפון אפילו חולי לב. לא ידועים אם הוא התכוון לתוק את האיום. משערים פה שהחוטפים חוזרים לסחוט ויתורים נוספים מהעשיה מטהראן. הוא עדיין מסרב להיענות לתביעתם לשחרר חמישה מחבלים, מתוכם כמה פלשתינים, שרצחו בצרפת אשה בהתקפת נפל על מעון ראש ממשלת אירן לשעבר באכטיאר. השיחות עם החוטפים השיעים מ„חיזבאללה" התנהלו דרך איראן. דיפלומאט צרפתי ביקר בטהראן בשבוע שעבר בשל תביעת החוטפים לפרוע חוב של 1.5 מיליארד פראנק לאיראן. חוב שהתפקע עם נפילת השאה. צרפת הודיעה על נכונותה לפרוע חוב זה. הדיפלומאט יצא לדמשק אחרי תום שיחותיו בטהראן. באותה שעה מסרו בפאריס כי שחרור בני הערובה קרוב מאוד שנמסרו לסמכות סורית.

ההערכה כאן כי העולה הוא ראש הטקס בשגרירות צרפת בביירות מרסל קרטון. אך ד"ר ראד אמר, כי בתנאי הכלא השיעי כל „אדם בריא עלול לחלות".

3 התרומה שלך לתנופה ולצמיחה
ימי עבודה

רשימה מס' 2 של מועצות פועלים והסתדרויות מקצועיות בהן הוקמו מטות פעולה

מועצת פועלי חדרה
מועצת פועלי רעננה
מועצת פועלי בת־ים
מועצת פועלי עפולה
מועצת פועלי רמת־גן
מועצת פועלי בני ברק
מועצת פועלי באר־שבע
מועצת פועלי רמלה
מועצת פועלי דימונה

הצטרפו גם אתם ל"תנופה לצמיחה",
פנו למטות הפעולה במועצות הפועלים
או אל מרכז תנופה לצמיחה:
עדי קידר
טל. 03-431219, 03-260811, ו/או
לדוד אביגל
טל. 03-250580, 03-431340
הרם תרומתך, מס' חשבון 0587900
בבנק הפועלים, סניף הוועד הפועל,
מס' הסניף 750.

תנופה לצמיחה

מודעה זו נתרמה על־ידי:
הסנה-חברה ישראלית לבטוח בע"מ

אנשים · אנשים · אנשים

קיבוץ עירוני

קבוצה של יוצאי נח"ל וצבא פנתה בי־אחרונה לראש עיריית קרית־שמונה, פרופ' פר עורן בבקשה להקים קיבוץ עירוני ב־מקום. הצעירים מבקשים לבנות גרעין של יוצאי צבא לעידוד ההתיישבות בערי פי־תוח על בסיס שיתופי. כרגע ישנם שבעה פעילים מרכזיים בגרעין, ועשרים חברים שיאכלסו את הקיבוץ העירוני בשלב ראשון. עורן הבטיח שקרית־שמונה תסייע לגרעין ותעמיד לרשותו 40 דירות פנויות בקרית־שמונה. כמו כן הוא ביקש מהקבוצה לשקול דרכים להשתלבות במערכת החינוכית והתעסוקתית במקום כדי למנוע ניתוק מן האוכלוסיה המקומית.

שמעון וייס

משמעותה של מתנה

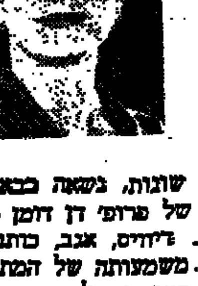

נטלי דיוויס (בתמונה), מי שכתבה את הספר „שובו של מרטין גר" ושימשה גם היועצת המדעית לסרט שהופק על־פי ספרה, היתה בשבוע שעבר אורחת אוניברסיטת בן־גוריון. דיוויס, שהיא גם נשיאת החברה להסטוריה האמריקאית, פעילה בתנועה לשחרור האשה ובתנועות רדיקליות שונות, נשאה בבאר־שבע הרצאה לזכרו של פרופ' דן זומן מן המחלקה להסטוריה. דיוויס, אגב, כותבת עתה ספר נוסף על משמעותה של המתנה במערכת החברתית בצרפת של המאה ה־16.

אמיר רוזנבליט

המקור האמיתי

„המתנה החרדי", שבועונם של חסידי בעלז „מטפל" השבוע בסופר העיתונאי יצחק בן־נר (בתמונה), וביתר אל החרדים, ובתוך כך תוהה גם על מקורו של השם בן־נר תחת הכותרת: „סגנון דבר" כותב בעל הטור „תגובות", אחד מצלובי החיים הישראלים השונאים את דתם בכוונה, קורא לעצמו בן־נר: מקור השם הזה אינו ידוע לנו, אולי קראו למשפחתו קוגלמאכר, אולי ליכטזון... בן־נר באמת נראה מרוגז וכועס ומעוצבן על החרדים. יש לנו ספק אם הוא בגדר שבה ופירש בעמיתיו הוותיקים או ש־הוא לא שבה ולא פירש ולא מכיר בכלל את החרדים, אלא מכלי התקשורת. ומי שמכיר את החרדים רק מכלי התקשורת הישראלים האינו הורג אותם, אין זה אלא מתוך פחד החוק או מוסר הזדמנות".

מה שהגיע את הכותב היה מאמר שפירסם בן־נר בשם „יהדות החלוקה", ר באמר שרק אם אזרחי ארה"ב יסגרו בחוק מוסדות דתיים שם ויאיימו לעצב, בכח החוק, העברת תרומות לכאן, רק אז אולי „יצליחו לצנן קצת את רוח הקודש שנחה על בריוני האמונה שלנו".

יצחק בן־נר עצמו מעיד ששם משפחתו מקורו לא בליכטזון ולא בקוגלמאכר אלא ...בתנ"ך.

יקיר צור

מזל טוב

משפחת בודו אינה חוששת מה־13 בחודש. עובדה. זאב, בנו של השחקן יעקב בודו, ייסא הערב, 13 בינואר את דבורי ב„גן אורנים" בתל־אביב. הבן כאביו, גם הוא בעסקי השעשועים, אבל מצדו השני של המיתרס: איש קול ותאורה. לא פלא איפוא שבין המוזמנים רבים מעולם התיאטרון, העברי והאידי. את החופה, אגב, יערכו שלושה: החזן הראשי של צה"ל, סא"ל אריה בר־און, הרב ישראל לאו ו־המקדזן דוד פישר.

„מוריד הגשם"

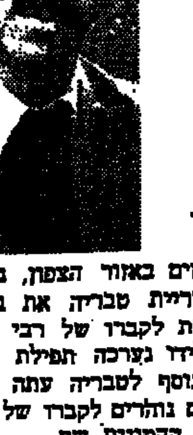

ראש עיריית טבריה, יגאל ביבי, (בתמונה) רואה עצמו אחראי במידה רבה לגשמים שירדו עד כה, לפחות בכל שמדובר באזור הכנרת. כזכור, גייס ביבי לפני כחודש את ילדי עירו לתפילה המבנית למען ירד גשם, ואכן כעבור יממה יהודו סוף־סוף מימטרים. גם אתמול החלו לרדת גשמים עזים באזור הצפון, בדיוק כאשר סיימה עיריית טבריה את בניית המדרגות המובילות לקברו של רבי חייא מוריד הגשם שלידו נערכה תפילת הילדים. מן הסתם נוסף לטבריה עתה אתר תיירות, שכן רבים נוהרים לקברו של הקדוש מאז התפילה ההמונית שם.

שמעון וייס

זהב

הוא לא ישן כל הזמן. רק בתחילת האירוע הרצבה המיטה בכניסה והזמר מתי כספי השתרע עליה להזכיר לנוכחים למה ומדוע. הם שם: חברת „סי.בי.אס." העניקה לו תקליט זהב על מכירת 25 אלף עותקים מתקליטו החדש, ללא שם. הרבה אנשים נכחו שם, וכן אנשי רדיו וטלוויזיה, וכמובן השותפים להפקת התקליט. וגם עוגה גדולה הכין לו הקונדיטור של קפה־תיאטרון „הבימה", עוגה בצורת פטיפון ועליו תקליט במרציפן־זהב.

אזרחי כבוד

הרב יצחק ידידיה פרנקל המוצנח זובין מהטה יקבלו את אזרחות הכבוד של תל־אביב. מועצת עיריית תל־אביב החליט על כך בישיבתה הקרובה. אזרחות הכבוד לרב פרנקל, המכהן כרב העיר, למעלה מיובל, תוענק לו בסוף החודש על „סגולות הנפש הגדול הרוח שיצק בכהונה רמה זו", ואילו מהטה יקבל את אזרחות הכבוד במארס, במלאת חצי יובל לשירותו כמנהלה ויועצה המוסיקלי של התזמורת הפילהרמונית ובמלאת יובל לתזמורת.

גם הוא בלגיון

אריה גוראל (בתמונה), ראש עיריית חיפה, יצטרף החודש אל זוכי אות לגיון הכבוד של ממשלת צרפת. את נאות, על פעלו להידוק הקשרים עם צרפת יעניק לגוראל שר המדינה של ממשלת צרפת, גסטון דפר המכהן גם כראש עיריית מרסיי, בטקס חגיגי שייערך בהיכל העירייה של מרסיי בהשתתפות אישי ציבור ו־נציגי הקהילות היהודיות בצרפת.

ביום הענקת אות לגיון הכבוד לגוראל ייפתח במרסיי „שבוע ישראל וחיפה", המציין מלאות 25 שנים לברית ערים תאומות בין חיפה ומרסיי. מדליה מיוחדת שעליה מוטבעים תצלומי אתרים בשתי הערים תונפק בצרפת לכבוד חגיגות מוציאת־היובל.

אריאלה ראובני

לא, זו אינה סצינה מסרט, אלא מסיבה אותה ערך, באיחור של כמה חודשים, ניסן חרפז, מזכיר ההסתדרות בירושלים, למפקד המרחב חיים אלבלדס ומה עושה שם חיים טופול? (משמאל) הוא פשוט מלווה לידידו, מפקד המחוז רחמים קומפורט, והצטרף גם הוא למסיבה.

המדור נערך ע"י ורדה צימרמן

מאה שערים · מאה שערים · מאה שערים · מאה שערים · מאה שערים

עליות בשוק המניות: ביקושים למניות „כלל"; 500% הטבה ב„הסנה"

מאת דורה בר

יום המסחר הראשון של השבוע עבר על שוק המניות במגמה מעורבת המלווה בנטיה לעליות שערים. אחד ממאפייניו העיקריים של שוק המניות התבטא בכך שלמרבית המניות נרשמו עודפי ביקוש או היצע קטנים ביותר דבר שהתבטא גם במחזורי העסקות.

גם במניות הבנקים ש„בהסדר" נרשמו עודפי ביקוש והיצע מצומצמים. סך כל עודף הביקוש ההתחלתי הסתכם ב־990 אלף ש"ח וסך כל עודף ההיצע ההתחלתי הסתכם ב־250 אלף ש"ח.

שעריהן של מניות ההסדר עלו עד 1.1 אחוז, והתשואה הדולרית בהן הסתכמה ב־13.3 עד 13.6 אחוזים.

גם בשוק הצמודים נרשמה פעילות דלילה.

לאגרות החוב המדדיות נרשמו ביקושים נטו של כמיליון ש"ח. ההסדרות השונות נסחרו תוך יציבות במחירים עם נטיה קלה לעליות שערים מתונות.

באגרות החוב הדולריות נרשמו היצעים בנטו של כמיליון ש"ח, ושעריהן היו יציבים עם ירידות שערים עד 0.5 אחוז.

מניות פעילות

פעילות ערה יחסית נרשמה אתמול במספר מניות בליגה ב' מבחינת רמת הסחירות בהן.

מניות „הפניקס" ריכזו עודף ביקוש של 7000 ע"נ ש"ח, אך המסחר בהן הופסק בשל עסקה מהותית בהן.

מניות „אמנונים" ריכזו עודף ביקוש של 1100 ע"נ ושערן נקבע כ„קונים בלבד".

כיתבי האופציה של „גולדפרוסט" ריכזו עודף ביקוש של 16.500 ע"נ ש"ח, ושערן של אלו נקבע כ„קונים בלבד" בפעם השלישית ברציפות וזאת לאחר שלא הושג איזון גם בעליית שער של 100%.

מניות „סמפו" ממשיכות לעלות בשיעור חדשי, אתמול עלו המניות בנות 1 ש"ח ב־10% וזאת בעקבות עודף ביקוש של 213 ע"נ ש"ח.

עודף ביקוש גדול במיוחד נרשם למניות „ליגת" — 11200 ע"נ ש"ח. שערן עלה ב־8.9% תוך מחזור עסקות מלא.

גם מניות „אקרשטיין" מצויות לאחרונה בתקופה של ערנה. למניות בנות 1 נרשם עודף ביקוש של 1000 ע"נ ש"ח ושערן עלה ב־10%.

קליטת היצעים טובה

המסחר בשוק המניות אופיין בהיקף מצומצם של ביקושים, אגב היצעים שנרשמו למניות השונות. הביקושים גרמו לעליות שערים מתונות, דבר שגרר בעקבותיו קליטת היצעים ללא שינוי בשער ע"י כל סוחרי הבורסה או בירידת שערים מתונות ביותר באותן מניות להן הופיעו היצעים.

היקפם המצומצם של הביקושים גרם לא אחת לעליית שער גבוהה ביחס להיקף הביקוש. דוגמא בולטת לכך הן מניות שופר סל ב' להן נרשם ביקוש בתמורה כספית של 3,500 ש"ח ושערן עלה ב־4.4%.

דוגמא חדה עוד יותר לעליות שערים „מגמומות", היו מניות „לאומי למשכנתאות", להן נרשם עודף ביקוש במונחים של תמורה כספית של 750 ש"ח, סכום שהעלה את שערן ב־2.7%.

כאשר חושבים על השינוי בשער במונחים של שינוי בשווי החברה — קשה להתייחס ברצינות לפעילות השוררת בבורסה.

נבחר ועד פועל חדש

דירקטוריון הבורסה לניירות ערך בחר ועד פועל חדש המורכב מ־11 חברים במקום 13 חברים, כפי שהיה נהוג עד כה. בראש הוועד הפועל יעמוד חיים שטסל.

ביקושים למניות קבוצת „כלל"

למרבית המניות הקשורות לקבוצת „כלל" נרשמו אתמול עודפי ביקוש גדולים יחסית. מקור הביקושים הוא במקורבי השוק המאמינים שמניות אלו הנבנה תשואה גבוהה על רקע מבצע ההפצה של קרן „סביון" שיחל היום.

קרן „סביון" הונפקה בשנת 1981. זוהי קרן המשקיעה 70% מנכסיה במניות ועד כה היתה קרן סגורה.

באחרונה פורסם תשקיף חדש לקרן, ומהיום ניתן יהיה שוב לרכוש יחידות השתתפות בה.

הודעות בורסה

הסנה — החברה תחלק מניות הטבה בשיעור של 500%.

תוצאות עסקיות תצי־שנתיות

אמפיד — לחברה נרשם הפסד מתואם של 386 אלף שקל במחצית הראשונה של 86־1985 לעומת רווח של 6,000 שקל בתקופה המקבילה אשתקד.

מקסימה — לחברה נרשם רווח מתואם של 192 אלף שקל בספטמבר 85' לעומת רווח מתואם של 169 אלף שקל אשתקד.

רכוש ספר ספרית דבר

שערי המניות

בנקים מסחריים

המניה (ני ביניע הלקי)	השער אתמול	המחזור 1 ש"ח ע"נ	השינוי היומי בנקודות	השינוי היומי באחוזים
אי.ג.ב. ש	13750	8.8	+600	+4.6
הכספות 0.1	800	1186	+34	+4.4
הכספות א 0.5	330	1747	+10	+3.1
בנק ספנות אופ'ב	471	985		
כללי לא בהסדר	32100	17.0	+200	+.6
בנק צפון אמריק 1.	— הפסקת מסחר —			
בנק צפון אמריק 5.	— הפסקת מסחר —			
בנק צפון אמר אופ	— הפסקת מסחר —			
דנות א 1.0	— הפסקת מסחר —			
דנות 5.0	— הפסקת מסחר —			
דנות שה 2	— הפסקת מסחר —			
הבינלאומי 5.0	2415	1039	+65	+2.6
פ.י.ב.י. 0.5	2490	1042	+40	+1.6

בנקים בהסדר ההצמדה

המניה	השער אתמול	המחזור	בנקודות	באחוזים
אדיבי רג 100.0	76140	98.0		
אדיבי ב 100.0	77500	2.0		
אדיבי בכ 2.0א	488000			
אגוד 0.1	56700	49.0	-20	
דיסקונט ב	98000	18.0	+1000	+1.0
דיסקונט א	97000	526		
דיסקונט שה ב	11550	77.0	+60	+.5
המזרחי ש	31200	197		
המזרחי ם	30900	3.0	+60	+.2
המזרחי שה 9	14400	10.0	-30	-.2
הפועלים מבכ	132660 תב	3.9	+12060	+10.0
הפועלים ש	51500	289	+100	+.2
הפועלים ם	51200	134	+40	+.1
כללי א 1.0	132000	2.0	+500	+.4
כללי אופ 9	133500	1.0	-1000	-.7
כללי שה 5	102000			
כללי שה 7	6310	31.0	+50	+.8
כלל 100.0	32750	744	+350	+1.1
כלל שה 9	44950	28.0		
כלל שה 11	12650	227	+150	+1.2
מימון ומסחר 1.0	45000			
מימון ומסחר 5.0	22984			

בנקים למשכנתאות

המניה	השער אתמול	המחזור	בנקודות	באחוזים
אדנים 0.1	6190	7.0	-30	-.2
לאומי משכנתאות ש	3480	33.0	+90	+2.7
לאומי משכנתאות ם	3480	48.0	+90	+2.7
כרמל ש	2950	42.0	+60	+2.1
כרמל שה 1	2647	82.0		
בנין כ' 5.0	3050	20.9	-100	-3.2
פ.ת משכ ש	795 תב	331	+55	+7.4
משכן ב ש	1700	125	-60	-3.4
עצמאות 0.1	2965		-20	-.7
טפחות מבכ ש	11600	7.0	-500	-4.1
טפחות רג ש	11540 תב	56.0	+850	+8.0
טפחות שה 1	6650			
טפחות שה 2	3501		+51	+1.5
ישגב 1.0	615	79.0	+10	+1.7
ישגב 5.0	304	3.0	-15	-4.7
טרם 1.0	1869 תב	240	+170	+10.0

מוסדות מימון ענפיים

המניה	השער אתמול	המחזור	בנקודות	באחוזים
שלכון א ש	279	2518	+10	+3.7
חקלאות מבכ א	25000	3.0	+1150	+4.8
חקלאות מבכ ג	— לא נסחר —			
לאומי תעשיה א ש	3404	21.0	-40	-1.2
פתוח תעשיה מבכ	— לא נסחר —			
פת תעש בב ג	— לא נסחר —			
פת תעש בב גג	— לא נסחר —			
פת תעש בב גגג	— לא נסחר —			
פת תעש בב ד	— לא נסחר —			
פת תעש בב דד	— לא נסחר —			
מרכז קבלנים 5.0	508	994	+20	+4.2
תיירות בב	— לא נסחר —			
כלל ליסינג א0.1	4340	49.0	+150	+3.6
כלל ליסינג ב0.5	1780	47.0	+10	+.6
כלל ליסינג אג"ח	10490	17.0	+139	+1.3

חברות ביטוח

המניה	השער אתמול	המחזור	בנקודות	באחוזים
של סריה 1.0	— הפסקת מסחר —			
של סריה שה 1	— הפסקת מסחר —			
אדרס א 0.5	1770	1136	+40	+4.3
בנות משנה 0.1	1139 תב	112	+104	+10.1
בנות משנה 0.5	473 תב	511	+28	+6.3
הדר 1.0	941	89.0	+1	+.1
הדר 5.0	475	925		
הסנה ש	— הפסקת מסחר —			
הפניקס 0.1	— הפסקת מסחר —			
הפניקס 0.5	— הפסקת מסחר —			
המשמר-הראל 1.0	4450			
המשמר-הראל 5.0	1770	60.0		
ירדניה 0.1	— הפסקת מסחר —			
ירדניה 0.5	— הפסקת מסחר —			
מנורה 1.0	6059	15.0	-61	-1.0
מנורה 5.0	2369	87.0	+70	+3.0
סהר ב 1.0	2595	55.0	+75	+3.0
סקורים 0.1	4850	158	+100	+2.1
צור ש	1180 תב	168	+80	+7.3
ציון השקעות 1.0	6700	10.0		
ציון השקעות 5.0	1340			

שערי מטבע חוץ ליום 12.1.86

המטבע	השינוי בשקלים	בנקוטים לאומי קניה	בנקוטים לאומי מכירה	בנקוטים הפועלים קניה	בנקוטים הפועלים מכירה	בנקוטים דיסקונט קניה	בנקוטים דיסקונט מכירה	העברות והמחאות לאומי קניה	העברות והמחאות לאומי מכירה	העברות והמחאות הפועלים קניה	העברות והמחאות הפועלים מכירה	העברות והמחאות דיסקונט קניה	העברות והמחאות דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב	—	1.46	1.53	1.46	1.52	1.46	1.53	1.4793	1.4977	1.4813	1.4997	1.4798	1.4984	1.4896
1 לירה שטרלינג	—	2.13	2.24	2.13	2.23	2.12	2.23	2.1664	2.1934	2.1656	2.1926	2.1649	2.1921	2.1813
1 מרק גרמני	—	0.60	0.63	0.60	0.63	0.59	0.62	0.6068	0.6143	0.6078	0.6154	0.6072	0.6148	0.6107
1 פרנק צרפתי	—	0.19	0.20	0.19	0.20	0.19	0.20	0.1976	0.2001	0.1979	0.2003	0.1976	0.2001	0.1988
1 גולדן הולנדי	—	0.53	0.56	0.52	0.55	0.52	0.55	0.5384	0.5451	0.5388	0.5456	0.5385	0.5453	0.5420
1 פרנק שוויצרי	—	0.70	0.74	0.70	0.74	0.70	0.74	0.7136	0.7225	0.7147	0.7236	0.7152	0.7242	0.7192
1 כתר שוודי	—	0.19	0.20	0.19	0.20	0.19	0.20	0.1956	0.1980	0.1959	0.1984	0.1958	0.1983	0.1970
1 כתר נורווגי	—	0.19	0.20	0.19	0.20	0.16	0.20	0.1967	0.1991	0.1970	0.1994	0.1967	0.1992	0.1981
1 כתר דני	—	0.16	0.17	0.16	0.17	0.16	0.17	0.1661	0.1682	0.1663	0.1683	0.1661	0.1682	0.1672
1 מרק פיני	—	0.27	0.28	0.26	0.28	0.27	0.28	0.2746	0.2780	0.2749	0.2783	0.2749	0.2784	0.2766
1 דולר קנדי	—	1.05	1.10	1.04	1.09	1.04	1.09	1.0618	1.0750	1.0622	1.0755	1.0617	1.0751	1.0692
1 דולר אוסטרלי	—	0.98	1.08	0.99	1.07	1.00	1.07	1.0266	1.0394	1.0273	1.0401	1.0275	1.0404	1.0336
1 רנד דרא"פ	—	0.52	0.57	0.53	0.63	0.53	—	0.6257	0.6335	0.6202	0.6279	0.6200	0.6278	0.6234
10 פרנק בלגי	—	0.29	0.30	0.28	0.30	0.28	0.30	0.2967	0.3004	0.2971	0.3008	0.2969	0.3006	0.2987
10 שילינג אוסטרי	—	0.85	0.89	0.85	0.89	0.84	0.89	0.8626	0.8733	0.8636	0.8744	0.8635	0.8744	0.8690
1000 לירה איטלקית	—	0.87	0.92	0.87	0.93	0.87	0.93	0.8885	0.8995	0.8906	0.9018	0.8899	0.9011	0.8951
100 ין יפני	—	0.72	0.75	0.72	0.76	0.72	0.75	0.7327	0.7418	0.7346	0.7437	0.7332	0.7425	0.7377
1 דינר ירדני	—	3.93	4.17	3.82	4.07	3.87	4.09	—	—	—	—	—	—	3.9623
1 לי' לבנונית	—	—	—	—	—	0.06	0.09	—	—	—	—	—	—	0.8009
1 לירה מצרית	—	0.83	0.88	0.80	0.86	0.78	0.84	—	—	—	—	—	—	0.8714

דולר נוסעים: 1.77 דולר שחור: 1.60–1.59 דולר יציג: 1.4896

מסחר

המניה	השער אתמול	המחזור	בנקודות	באחוזים
אינטרגאמא 1.0	3100			
אינטרגאמא 5.0	836	210	+25	+3.1
אינטרגאמא אופ 1	421	180	-20	-4.5
מיר עקא 1.0	3790	80.0	+180	+5.0
מיר עקא אופ 1	3350	10.0	+70	+2.1
סונה 1.0	— הפסקת מסחר —			
סונה 5.0	— הפסקת מסחר —			
כלל סחר 1.0	2060	361	+80	+4.0
קריסטל 1.0	2809 תב	114	+250	+9.8
רשק 0.1	27979			
רשק 0.5	4600			
שופרסל א 2.0	4800	95.0		
שופרסל ב 10.0	2360	131	+100	+4.4

שרותים

המניה	השער אתמול	המחזור	בנקודות	באחוזים
דלק ב ש	3680	1794	+100	+2.8
הראל 1.0	1900			
הראל 5.0	739			
ספנות המספה 0.1	8910	57.0	-91	-1.0
ספנות המספה 0.5א	3275	60.0	+156	+5.0
קרור 0.1	858	222	-12	-1.4
קרור 1.0	195.0 תב	4602	+11.0	+6.0
חברת החשמל 0.1	— הפסקת מסחר —			
מוסכי עזובה 0.1	1724	184	+82	+5.0
מוסכי עזובה 0.5	608 תב	350	+39	+6.9
קנמורסים 0.1	638	27.0	-30	-4.6
קנמורסים 0.5	913 תב	203	+18	+6.1
קופל 1.0	— הפסקת מסחר —			
קופל אופ 1	— הפסקת מסחר —			

מלונות ושרותי תיירות

המניה	השער אתמול	המחזור	בנקודות	באחוזים
גלי זהר 1.0	10401 תב	9.1	+701	+7.2
גלי זהר 5.0	3240 תב	20.0	-360	-10.0
מלונות דן 1.0	3670	80.0	+80	+2.2
מלונות דן 5.0	2006	95.0		
חוף האלמוג 0.1	— הפסקת מסחר —			
כנס 1.0	1659 תב	55.1	-111	-6.3
מלונות ירדן 1.0	1860	115	+60	+3.3
מלונות יהלום 1	— הפסקת מסחר —			

מחשבים ושרותי מחשב

המניה	השער אתמול	המחזור	בנקודות	באחוזים
דטה מיכון 1.0	1170 תב	245	+106	+10.0
ת.ל.ל. 1.0	5300			
יעקא 1.0	2600 תב	13.0	-200	-7.1
יעקא אופ 1	2398	24.0	+48	+2.0
כלל מחשבים 1.0	3150 תב	219	-318	-9.2
מ.ל.ל. 1.0	3480 תב	195	+300	+9.7
מ.ל.ל. 5.0	2050	50.0		
משוב מחשבים 1.0	1790 תב	80.0	+162	+10.0
ביקוב מחשבים 1.	3646	8.0	+36	+1.0
ביקוב מחשבים 5.	1644	10.0		
תים מחשבים 1.0	1430	590	+60	+4.4
תים מחשב אופ 1	13209	30.0	+629	+5.0

נדל"ן בינוי ופיתוח

המניה	השער אתמול	המחזור	בנקודות	באחוזים
אבגוס בינוי 1.0	407 תב	1671	+21	+5.4
אבגוס בינוי 5.0	228 תב	972	+15	+7.0
אזור מבנים 1.0	484	527	+1	+.2
אזור מבנים 5.0	185.0	326	+3.0	+1.7
אזורים 1.0	2510	1576	+100	+4.2
אילון 1.0	980	889	-10	-1.0
אילון אופ 1	980 מ		-50	-4.9
אל-רוב 1.0	1935	46.0	-100	-4.9
אל-רוב 5.0	1665	41.0	-17	-1.0
אמנונים 1.0	946 קן		+45	+5.0
אמנונים אופ 1	735	577	-4	-.5
אפריקה 0.1	30500	82.0	+430	+1.4
אפריקה 1.0	28400	63.0	+300	+1.5
ארזים 1.0	677 תב	160	+62	+10.1
אלדן 0.1	8240	41.0		
אלדן 0.5	4900	19.0		
בן-יקר גת 1.0	2750	65.0	+100	+3.8
ברנוביץ 1.0	1323	46.0		
ברנוביץ 5.0	716	350	+26	+3.8
דנקנר 1.0	2750 תב	299	-200	-6.8
דרוקר 1.0	269 קן		+13	+5.1
דרוקר 5.0	176.0	14.0	-2.0	-1.1
דרוקר אופ 1	121.0	350	-4.0	-3.2
דירר 0.1	3260 תב	101	-362	-10.0
דירר 0.5	1608	62.0	+1	+.1
ת.ל.ב. 0.1	— הפסקת מסחר —			
ת.ל.ב. 0.5	— הפסקת מסחר —			
נכסים ובנין 1.0	3785	537	+60	+1.6
נב-ים 0.1	6220	166	+220	+3.7
נב-ים 0.5	3875	30.0		
הכשרת הישוב 1.0	24200	149	+200	+.8
ישפרו 0.1	1442	415	-8	-.6
ישראלום 1.0	5093			
ישרס 10.0	5190	41.0	+190	+3.8
כנען פיתוח 1.0	4200	24.0	+100	+2.4
כלל נדלן 0.1	260	7163	-2	-.8
לוסיד 1.0	1450 תב	50.0	+133	+10.0

(המשך)

המניה	השער אתמול	המחזור	בנקודות	באחוזים
לודזיה 5.0	707 תב	256	+64	+10.0
מ.ת.ב. 1.0	1250	183	-1	-1
מאגרי בניה 1.0	233	1007	-1	-4
מאגרי בניה אופ	134.0	2216	+7.0	+5.5
מודול בטון 1.0	1241 תב	14.0	-138	-10.0
מיכאל 5.0	379	1600	-1	-3
מגרב 5.0	326	212		
מר-לן 1.0	280 תב	64.0	+18	+6.9
מר-לן אופ 1	2516			
לוינשטיין 1.0	2300	25.0	-62	-2.6
לוינשטיין 5.0	580	1090	+9	+1.6
ליפשיץ 1.0	580			
ליפשיץ 5.0	230	398	+5	+2.2
נאות אביב 0.5	15250	19.0	+150	+1.0
נכסי אורים 1.0	3655 תב	570	+300	+8.9
סהר השקעות 1.0	6650	28.0	-50	-.8
סהר השקעות 5.0	4200	43.0		
סולבנה מבכ א	5300	419	+258	+5.0
סוף 1.0	1390 תב	2.0	+93	+7.2
סוף 5.0	725			
סוף אופ 1	480		-5	-1.0
עשר וסלע 1.0	569 מ		-30	-5.0
קסריה 0.1	880 תב	56.0	+45	+5.4
קסריה 0.5	401	65.0	+6	+1.5
רובינשטיין 1.0	— הפסקת מסחר —			
רובינשטיין 5.0	— הפסקת מסחר —			
רוגובין 1.0	1680	34.0	-10	-.6
רוגובין 5.0	1060	98.0	+40	+3.9
רסקו מבכ'	1940 תב	416	+140	+7.8
רסקו רג	1840	162	+70	+4.0

חקלאות

המניה	השער אתמול	המחזור	בנקודות	באחוזים
מטעי הדר 0.1	2387	120	+60	+2.6
מטעי הדר 0.5	827 תב	160	+75	+10.0
מהדרין 0.1	11270	149	+500	+4.6
נכסי הדרים 1.0	1780	611	+30	+1.8
פרי אור 0.5	4810	346	+210	+4.6
פרי-הר 5.0	6857	101		

מזון וטבק

המניה	השער אתמול	המחזור	בנקודות	באחוזים
אסאס 1.0	1100	104	-49	-4.3
אטלנטיק 1.0	— הפסקת מסחר —			
גולדפרוסט 1.0	1946	269		
גולדפרוסט 5.0	400 תב	500	+22	+5.8
גולדפרוסט אופ 1	115.0 קן		+22.0	+25.7
דובק מב ש	2380	338	+30	+1.3
דובק מב ם	2350	365	+20	+.9
זגלבל 1.0	820	95.0	+10	+1.2
זגלבל 5.0	418 תב	371	+31	+8.0
פרי-הה 1.0	4102	746	+101	+2.5
פרי-הה 5.0	2404 תב	329	+145	+6.4
טמפו בירה 1.0	9460 תב	124	+860	+10.0
טמפו בירה 5.0	4960 תב	158	+400	+8.8
יצהר 1.0	924	200	+4	+.4
יצהר א 5.0	550	51.0	+5	+.9
מן 1.0	8924	4.0	+425	+5.0
מן 5.0	4300			
מגפרוסט 1.0	5210	107	+110	+2.2
עלית 0.1	9800	10.0	+200	+2.1
עסיס ב 0.5	18500	14.0		
שלמה אבגל 1.0	1587 תב	19.0	-173	-9.8
שמן מבכר ש	3900	56.4	+50	+1.3

טקסטיל והלבשה

המניה	השער אתמול	המחזור	בנקודות	באחוזים
ארגד 1.0	572 תב	985	+52	+10.0
ארגד אופ א	1660	83.0		
אופים 1.0	1330 תב	108	+99	+8.0
אופנת כרוך 1.0	990	448	+25	+2.6
אופנת כרוך 5.0	660	100		
אפתן 1.0	— הפסקת מסחר —			
אפתן אופ 1	— הפסקת מסחר —			
ארגמן רג ש	3830	10.0	+100	+2.7
אתא ב 1.0	— הפסקת מסחר —			
אתא ג 0.1	— הפסקת מסחר —			
דלתא-גליל 1.0	3100	221		
דלתא-גליל א 3.0	2400	54.0		
מטוויות מאוחר 1.	1146 קן		+54	+5.0
מטוויות מאוחר 5.	530 תב	516	+37	+7.5
מטוויות אופ 1	265 קן		+37	+16.2
ויסלבן 1.0	2020	66.0		
ויסלבן 5.0	1420	23.0		
חדיקון 1.0	3485	12.0	+30	+.9
זיקית 1.0	5208	158		
זיקית 5.0	3580 תב	197	+180	+5.3
טיב-כוב 1.0	— הפסקת מסחר —			
טיב-כוב אופ 1	— הפסקת מסחר —			
יומטר 1.0	— הפסקת מסחר —			
להדיה 0.1	1159 תב	85.0	-115	-9.8
להדיה 0.4	455	2384	+20	+4.6
ליגת 1.0	675 תב	8684	+55	+8.9
מיס גליק 1.0	425	700	+20	+4.9
מקס 0.1	28595	4.0		
מקס 0.5	4850	126		
עיט 1.0	8360	14.0	+160	+2.0
עיט 5.0	5810	62.0		
עבק 1.0	1328	35.0	+38	+3.0
פולגת א 0.1	7470	149	+100	+1.4
פולגת ב 0.4	4360	372	+16	+.4
פוליגון א 0.5	3115	25.0		

(המשך)

המניה	השער אתמול	המחזור	בנקודות	באחוזים
פרגוד 1.0	750	68.0	+30	+4.2
שלרינה 1.0	8635	6.0		
תעש רוגוזין 1.0	3920 תב	295	+250	+6.8

מתכת ומוצריה

המניה	השער אתמול	המחזור	בנקודות	באחוזים
אקסמן 5.0	1105	98.0		
אקסמן אופ 1	891 תב	120	+111	+14.2
אורדן 10.0	12050	88.0	-121	-1.0
אורדן 50.0	10200	32.0	-72	-.7
כבלים ש	10160	6.0		
תגבוף 1.0	5290	20.0	+240	+4.8
תגבוף 5.0	3090	18.0	-10	-.3
קופסאות פח 1.0	670	180	+3	+.5
קופסאות פח 5.0	449	691		
מורגן 1.0	343 תב	300	-38	-10.0
מורגן אופ א	315			
מתכת מרום 1.0	1651	46.0	-1	-.1
מתכת מרום אופ 1	1050	1.0	-49	-4.5
כבלי ציון 1.0	2170	808	+91	+4.4
כבלי ציון 5.0	690	1950	+14	+2.1
כבלי ציון אופב	700	620	+20	+2.9
קרמני 1.0	712	1034	+22	+3.2
קרמני 5.0	368	2090		
נחושתן 0.1	8900	162	-10	-.1
נחושתן 0.5	3050	159		
עוד 3.0	900	142		
סקי פלדה 1.0	3452	100	+1	
קינג 1.0	6600 תב	112	-450	-6.4
קינג 5.0	3500	50.0	-50	-1.4
קליל 1.0	2045	28.0		
קליל 5.0	997			
שלרות 5.0	1172		+2	+.2
תעשיות לכיש 1.0	985	291	-15	-1.5
תעשיות לכיש 5.0	525	200	-10	-1.9

אלקטרוניקה ואופטיקה

המניה	השער אתמול	המחזור	בנקודות	באחוזים
אלביט 3.0	416500	23.0	+4500	+1.1
אלקו 0.1	3003 קן		+143	+5.0
אלקו 0.25 ש	2072	75.0	-1	-.1
אלקו 0.25 ם	2007	32.0	+60	+3.1
אלקטרה 0.1	11650 תב	50.0	+1451	+14.2
אלקטרה א 0.5	5750	65.0	+80	+1.4
אלרון 3.0	408500	7.0		
אורית 1.0	38850	45.0	+1200	+3.3
כלל תעש אלקטרו	2380	540		
ספקטרוניקס 1.0	1480	604	-20	-1.3
ספקטרוניקס 5.0	999	1094	-1	-.1
פיכטנגר 1.0	1575	200	+35	+2.3
פיכטנגר 5.0	695	69.0	+4	+.6
ציקלון 1.0	3890	10.0	-2	-.1
ציקלון 5.0	2135	49.0	-15	-.7
קנשטין אזלר 1.	3150			
קנשטין אזלר 5.	1425	50.0	-15	-1.0
ת.א.ת. 1.0	2900	60.0	+20	+.7
ת.א.ת. 5.0	994	290	-1	-.1
ת.א.ת. אופ 1	7571			
תדאה 1.0	3720	23.0	+20	+.5

מוצרי בניה

המניה	השער אתמול	המחזור	בנקודות	באחוזים
אי.פ. כלל בנין 1.	3225	194		
אלקול 5.0	4967	17.0		
אקרשטיין 1.0	955 תב	484	+85	+10.0
אקרשטיין 5.0	781 תב	50.0	+71	+10.0
בטון תדיר 1.0	— לא נסחר —			
בטון תדיר 5.0	— לא נסחר —			
בר-טן 1.0	1777 מכ		-93	-5.0
בר-טן 5.0	480	290	+8	+1.7
המכלול 1.0	830	37.0	+20	+2.5
המכלול 5.0	388	300	+8	+2.1
טרומאבסט 1.0	5908 תב	12.0	+329	+5.9
טרומאבסט 5.0	1196 תב	177	-133	-10.0
מ.ל.ב. 1.0	824 קן		+39	+5.0
מ.ל.ב. 5.0	310	300	+12	+4.0
מגדל השק בתעש	1435 תב	130	-130	-8.3
מזאיקה ולפמן 1	— לא נסחר —			
מזאיקה ולפמן 5	— לא נסחר —			

מוצרים כימיים, גומי ופלסטיק

המניה	השער אתמול	המחזור	בנקודות	באחוזים
אבן 5.0	15010	5.0		
אליאנס ב 200.0	775 תב	66.0	+39	+5.3
גל תעשיות 1.0	4623	50.0		
גל תעשיות 5.0	2605	67.0	+50	+2.0
דקסטר 1.0	2900			
דשנים 0.1	10300 תב	59.0	+669	+7.0
דשנים 0.5	3240	62.0	+30	+.9
חיפה כמיקל 10.0	835	2110	+10	+1.2
טבע ש	49538	35.0		
טבע אופ 4	45700	1.0		
ליפסקי 1.0	967	143	-10	-1.0
ים המלח 0.1	12560	871	+140	+1.1
פטרוכימיים 10.0	281	2691		
מקסימה 1.0	— הפסקת מסחר —			
מקסימה 5.0	— הפסקת מסחר —			
נקה כמיקל 1.0	3400 תב	97.0	+208	+6.5
סנו 1.0	6380	5.0	+60	+1.0
סנו 5.0	2950			
קום כימיקל 1.0	4375	23.0	-100	-2.2
ת.ג.ל. 1.0	1760 קן		+84	+5.0

חליפין
קרן נאמנות חדשה, נזילה, גם לטווח הקצר המבוססת בעיקר על אג"ח
בנק לאומי

(המשך)

המניה	השער אתמול	המחזור	בנקודות	באחוזים
ת.ב.ל. 5.0	750			
תיא 5.0	4350 תב	61.0	-320	-6.9
פרוטארום 10.0	6200 תב	10.0	-385	-5.9
תגר א 5.0	2970 תב	168	+270	+10.0

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

המניה	השער אתמול	המחזור	בנקודות	באחוזים
דפרון 1.0	4100	114	-102	-2.4
דפרון 5.0	1830	50.0	-70	-3.7
תמ.ג. 1.0	1790	95.0	+80	+4.7
תמ.ג. אופ 1	1610 תב	50.0	+170	+11.8
יאה 1.0	3400	23.0	+100	+3.0
לבידי אשקלון 1.	500	700		
לבידאשקלון אופ	426	120	-34	-7.4
מולט ב 0.5	19000 תב	12.0	+1100	+6.2
מפעלי נייר 10.0	121900	41.0		
סקופרה 1.0	1186			
רים 0.1	2550	49.0	-10	-.4
רים 0.4	1105	208	+15	+1.4
תפל ב 0.2	10870	13.0	+20	+.2

תעשיות שונות

המניה	השער אתמול	המחזור	בנקודות	באחוזים
אלומית 1.0	3700	15.0	+20	+.5
אלומית 5.0	1960	16.0	-60	-3.0
אורין 1.0	— הפסקת מסחר —			
אורין 5.0	— הפסקת מסחר —			
אורין אופ א	— הפסקת מסחר —			
חמישה יוד 1.0	7500	50.0	+200	+2.7
דיקל 1.0	4270			
דיקל 5.0	1850	36.0	+50	+2.8
הגבלק 1.0	5900			
הגבלק 5.0	2500	50.0		

השקעות תעשיה

המניה	השער אתמול	המחזור	בנקודות	באחוזים
מרכזית ב 0.1	5170	138		
כור כל 1.0	4250000		-50000	-1.2
כלל תעשיות 1.0	1172	10078		
מאגדי טכנולוגיה	430 תב	1586	+27	+6.7
מאגריטכנו אופ 1	331 תב	3372	+29	+9.6

חברות השקעה

המניה	השער אתמול	המחזור	בנקודות	באחוזים
אזיק ש	3820	75.0	-20	-.5
אידיבי פתוח 2.0	2826	1075	+50	+1.8
אינקובה 0.1	1230	150		
אינקובה 0.5	627 תב	342	+57	+10.0
אלגר ש	3540	15.0	+40	+1.1
אלגר ם	3310			
אלרן ש	1800	200	+50	+2.9
אלרן ם	1850	15.0	-20	-1.1
אמישר כב' 1.0	28680	2.0		
אפיק 1.0	634	326	-6	-.9
אפיק 5.0	525	128	-5	-.9

(המשך)

המניה	השער אתמול	המחזור	בנקודות	באחוזים
מגדל 1.0	1315			
חברה לישראל 1.0	3013 קן		+143	+5.0
חברה לישראל 5.0	1573 קן		+75	+5.0
הלפמן 0.1	58900			
הלפמן ס 1.0	15500	6.0		
אמפא א 0.5	6690	72.0		
פועלים השק ש	4165	1061	+100	+2.5
לאומי השק 0.1	3880	272	+130	+3.5
דיסקונט השק ש	3750	1004	+10	+3
מזרחי השק ש	8200	45.0	+131	+1.6
מזר השק אגח 124	9700	3.0	+270	+2.9
חירון 1.0	1999 תב	18.0	+99	+5.2
חירון 5.0	347	1832		
יצוא ש	7180	32.0		
ירדן א 0.1	1750 תב	100	-100	-5.6
כלל ישראל 10.0	1965	629		
כלל ישראל 50.0	1329	350		
לנדיש 0.1	6040	1.0		
לנדיש 0.5	2150 תב	255	+190	+9.7
מגור 0.1	5038	293		
מגור א 0.5	2138	382		
עוז השק ב 0.1	1829	100	+61	+3.5
עוז השק ב 0.5	760 תב	50.0	+50	+7.0
פז השק ש	17700	78.0		
פמה א 0.1	5900	75.0	-50	-.8
פמה 0.5	2640	271		
פריון ב 2.5	1280	907		

מחקר ופיתוח

המניה	השער אתמול	המחזור	בנקודות	באחוזים
אמצעים מתוחכמים	1970 תב	101	+150	+8.2
גליל טכנולוגיות	370	747		

חיפושי נפט

המניה	השער אתמול	המחזור	בנקודות	באחוזים
דלק חיפושי נפט 1.0	2787 תב	233	+253	+10.0
דלק חיפושי נפט 5.0	998 תב	483	+90	+10.0
פז חיפושי נפט	10500	39.0	+500	+5.0
סראויל 1.0	1540	4.0		
סראויל 5.0	520	114	-18	-3.4
י.ג.א.ל. 5.0	1300	375	+1	+.1
נ.ג.ן 1.0	1670	42.0	+25	+1.5
נ.ג.ן 5.0	737	345		
סיסמיקה 1.0	— הפסקת מסחר —			
סיסמיקה 5.0	— הפסקת מסחר —			
סיסמיקה אופ 1	— הפסקת מסחר —			
פראויל ב 0.3	2900 תב	73.0	+224	+8.4
צפון אמריק נפט 1.	214 תב	1394	+13	+6.5
צפון אמריק נפט 5.	160.0 תב	323	+8.0	+5.3
צפון אמריקאים אופ	342	383		
נפטא ש	900000	1.6	-10000	-1.1

מניות הנסחרות במט"ח

המניה	השער אתמול	המחזור	בנקודות	באחוזים
בזית ם	234			

שערי אגרות חוב

שינוי	שער	סדרה
5% מלוה פריה (גליל)		
קב' 201 תשואה 3.14%		
+127	30180	3601
+118	27782	3602
קב' 202 תשואה 2.90%		
+335	26100	3603
+305	23418	3604
קב' 203 תשואה 3.23%		
+147	21063	3605
+141	19840	3606
+132	18423	3607
+122	17430	3608
קב' 204 תשואה 3.26%		
+43	16911	3609
+39	15242	3610
+37	14715	3611
+36	14278	3612
קב' 205 תשואה 3.50%		
-125	13367	3613
-123	12720	3614
-116	11738	3615
-108	10737	3616
קב' 206 תשואה 3.72%		
-107	10001	3617
-104	9481	3618
-97	8711	3619
קב' 207 תשואה 3.83%		
-95	8180	3620
-89	7932	3621
-82	7145	3622
קב' 208 תשואה 3.42%		
+213	6857	3623
94%	חלקי	• ביצוע
-204	6455	3624
94%	חלקי	• ביצוע
קב' 209 תשואה 3.77%		
-121	5775	3625
-114	5336	3626
-107	4945	3627
קב' 210 תשואה 3.72%		
-15	4562	3628
-16	4270	3629
-14	4034	3630
קב' 211 תשואה 3.48%		
+104	3757	3631
+98	3538	3632
+94	3412	3633
קב' 212 תשואה 3.81%		
-79	2940	3634
-75	2778	3635
-74	2673	3636
קב' 213 תשואה 3.80%		
+23	2510	3637
+22	2335	3638
-30	2135	3639
קב' 214 תשואה 3.56%		
+63	1788	3640
+57	1548	3641
קב' 215 תשואה 3.96%		
+3	1344	3642
+3	1165	3643
קב' 216 תשואה 3.70%		
-14	1057	3644
-12.2	973.8	3645
4½% מלוה פריה (גליל)		
קב' 251 תשואה 4.36%		
-1.2	824.6	3701
קב' 252 תשואה 4.40%		
-8.8	628.4	3702
קב' 253 תשואה 4.70%		
-14.5	543.9	3703
-12.5	465.6	3704
קב' 261 תשואה 4.14%		
+2.6	255.5	3751
קב' 262 תשואה 4.40%		
+0.6	100.9	3752
+0.6	96.6	3753
קב' 271 תשואה 4.40%		
+0.6	93.4	3901
+0.6	88.9	3902
	265500	3103
	257500	3104
	245500	3105
	240000	3106
-7000	239000	3107
קב' 406 תשואה 3.00%		
+581	228172	3108
קב' 407 תשואה 4.20%		
+110	223432	3109
קב' 408 תשואה 4.15%		
+384	223143	3110
קב' 409 תשואה 4.09%		
+250	217817	3111
קב' 410 תשואה 4.23%		
-105	215110	3112
קב' 411 תשואה 4.25%		
+124	217250	3113

שינוי	שער	סדרה
קב' 412 תשואה 4.00%		
+552	210305	3114
קב' 413 תשואה 3.95%		
+546	208416	3115
קב' 414 תשואה 3.90%		
+525	200707	3116
קב' 415 תשואה 3.95%		
+305	209609	3117
קב' 416 תשואה 3.49%		
+793	202546	3118
מלווה 7%-6%-4% פיתוח (80% הצמדה)		
קב' 501 תשואה 4.30%		
-138	172291	3201
קב' 502 תשואה 3.80%		
+451	172892	3202
קב' 503 תשואה 4.25%		
-558	170257	3203
-555	170859	3204
קב' 504 תשואה 4.05%		
+445	169399	3205
קב' 505 תשואה 4.00%		
+438	166715	3206
+427	162347	3210
קב' 506 תשואה 4.15%		
-517	157729	3211
-563	154917	3212
קב' 507 תשואה 3.75%		
+389	149459	3213
+374	143497	3214
קב' 551 תשואה 4.05%		
-1053	142289	3501
קב' 552 תשואה 4.25%		
+371	139925	3502
+331	125096	3503
+323	122274	3504
+314	119018	3505
קב' 701 תשואה 3.97%		
+756	124773	3521
+717	112615	3524
קב' 702 תשואה 3.70%		
+638	120121	3522
+615	113391	3523
קב' 703 תשואה 4.54%		
-714	109072	3525
-749	108871	3526
-736	106659	3527
-753	103696	3528
קב' 704 תשואה 4.22%		
-210	104182	3529
-206	101745	3530
-221	101400	3531
-215	98429	3532
-230	98270	3533
-319	92517	3534
קב' 705 תשואה 4.20%		
-231	92831	3535
-230	87548	3539
קב' 706 תשואה 4.24%		
-326	92570	3536
-327	92404	3537
-308	86973	3538
-323	86754	3540
-312	83797	3541
-327	83661	3542
-313	79497	3543
קב' 707 תשואה 4.33%		
+183	79525	3544
+215	81075	3546
+214	80784	3547
+213	80638	3548
+203	76514	3550
+201	76034	3551
קב' 708 תשואה 4.31%		
+178	77253	3545
+202	76205	3549
+185	69873	3552
+185	69693	3554
+185	69693	3555
קב' 709 תשואה 4.32%		
-456	69228	3553
-440	59853	3571
קב' 710 תשואה 4.15%		
+176	66658	3556
+175	66554	3558
+169	64155	3559
+160	60711	3560
+160	60440	3561
קב' 711 תשואה 4.23%		
+257	67233	3557
+237	60953	3572
קב' 712 תשואה 4.20%		
+691	60466	3573
+639	55736	3574
+649	55697	3577
+600	51383	3578

שינוי	שער	סדרה
קב' 713 תשואה 4.38%		
-30	55120	3575
-30	54873	3576
+32	50580	3579
קב' 714 תשואה 4.50%		
-663	47024	3580
-620	42732	3581
-587	39351	3582
-560	36530	3583
קב' 715 תשואה 4.56%		
-685	34639	3584
-651	34277	3585
-603	31015	3586
-616	30957	3588
קב' 716 תשואה 4.70%		
-730	30993	3587
-680	28207	3591
-680	28156	3592
-680	28079	3593
קב' 717 תשואה 4.51%		
-295	28308	3589
-289	26957	3594
-284	25733	3596
-283	25594	3597
קב' 718 תשואה 3.99%		
+268	28682	3590
+260	27301	3595
5% מלוה פיתוח ופריה (בריה במלוה)		
קב' 101 תשואה 3.99%		
-627	120293	2001
-630	119759	2002
קב' 102 תשואה 3.85%		
+302	115523	2003
קב' 103 תשואה 4.20%		
+306	115789	2004
קב' 104 תשואה 4.03%		
+286	108636	2005
+285	108476	2006
+280	106319	2007
קב' 105 תשואה 3.73%		
-959	105777	2008
+963	103503	2012
+961	100784	2015
קב' 106 תשואה 3.87%		
+281	107391	2009
קב' 107 תשואה 3.90%		
+278	106372	2010
+273	104307	2011
+273	104256	2013
+265	101462	2014
קב' 108 תשואה 3.97%		
+269	102424	2016
+261	99709	2018
+253	96393	2021
קב' 109 תשואה 3.91%		
+259	98843	2017
+258	98532	2019
+251	95646	2020
קב' 110 תשואה 3.02%		
+234	91985	2022
קב' 111 תשואה 3.80%		
+238	91264	2023
קב' 112 תשואה 3.90%		
+661	84621	2024
+650	81553	2027
+600	75374	2031
קב' 113 תשואה 3.72%		
+224	85895	2025
+222	85440	2026
קב' 114 תשואה 3.99%		
-1143	82111	2028
-1146	78053	2030
קב' 115 תשואה 3.53%		
+636	78189	2029
+613	74289	2033
+573	68159	2035
קב' 116 תשואה 2.66%		
-2082	81463	2032
-2025	76976	2034
-1917	70676	2036
קב' 117 תשואה 3.44%		
+1366	64938	2037
+1224	54475	2052
קב' 118 תשואה 4.08%		
-617	64463	2038
-615	61991	2040
-600	58613	2051
קב' 119 תשואה 3.10%		
+1516	63199	2039
+1467	59853	2041
קב' 120 תשואה 3.37%		
+142	55169	2053
קב' 121א תשואה 1.04%		
+130	54502	2054
קב' 3121 תשואה 0.43%		
+121	51602	2056

שינוי	שער	סדרה
קב' 3121 תשואה -0.23%		
+1486	48168	2058
קב' 1121 תשואה -0.31%		
+102	44681	2068
קב' 122א תשואה 2.73%		
+1642	52058	2055
קב' 3122 תשואה 2.80%		
+1067	48658	2057
קב' 3122 תשואה 0.84%		
+111	46887	2059
קב' 123א תשואה -0.40%		
+81	35457	2061
קב' 3123 תשואה -0.55%		
-197	32653	2062
קב' 123 תשואה -2.65%		
-135	34196	2063
+1501	107501	פתוח 6001
+2500	101750	פתוח 6002
+2000	99500	פתוח 6003
+2500	102200	פתוח 6004
ארזון צמוד דולר ריבית כפופה		
קב' 601 תשואה 2.02%		
-0.1	155.1	ארזון 2501
-0.1	152.4	ארזון 2502
+0.1	147.5	ארזון 2503
קב' 602 תשואה 6.70%		
+0.6	147.4	ארזון 2504
+0.6	141.7	ארזון 2505
קב' 603 תשואה 6.77%		
+0.1	136.8	ארזון 2506
-0.0	136.0	ארזון 2507
קב' 604 תשואה 5.40%		
+0.1	99.9	ארזון 2508
רשון צמוד דולר ריבית כפופה		
קב' 901 תשואה 7.51%		
-1.1	235.4	רשון 7001
-0.9	229	רשון 7002
קב' 902 תשואה 7.60%		
+7.2	216.8	רשון 7003
+0.2	207.4	רשון 7004
קב' 903 תשואה 7.35%		
+2	195.4	רשון 7005
קב' 904 תשואה 7.60%		
+0.1	182.7	רשון 7006
קב' 905 תשואה 7.70%		
+0.1	169.8	רשון 7007
+0.1	161.3	רשון 7008
קב' 906 תשואה 7.55%		
-1	157.1	רשון 7009
קב' 907 תשואה 7.48%		
+1	148.4	רשון 7010
קב' 908 תשואה 7.08%		
+0.1	138.7	רשון 7011
+0.1	133.8	רשון 7012
קב' 909 תשואה 7.36%		
+0.3	126.6	רשון 7013
קב' 910 תשואה 7.27%		
+0.1	110.2	רשון 7014
קב' 911 תשואה 7.95%		
+0.1	94	רשון 7015
גלבוע ריבית משתנה		
קב' 801 תשואה 2.40%		
-93	11980	גלבוע 6101
קב' 802 תשואה 2.54%		
-20	7335	גלבוע 6102
קב' 803 תשואה 2.60%		
+5	6564	גלבוע 6103
קב' 804 תשואה 2.68%		
+5	6064	גלבוע 6104
+4	5738	גלבוע 6105
קב' 805 תשואה 2.63%		
-6	5572	גלבוע 6106
-6	5366	גלבוע 6107
קב' 806 תשואה 2.79%		
+11	3840	גלבוע 6108
+1	3645	גלבוע 6109
+3	3611	גלבוע 6110
קב' 807 תשואה 2.66%		
-6	3034	גלבוע 6111
-9	2942	גלבוע 6112
קב' 808 תשואה 2.80%		
+1	1990	גלבוע 6113
קב' 821 תשואה 3.71%		
-11	762.1	גלבוע 6151
-10.6	731.2	גלבוע 6152
קב' 822 תשואה 3.20%		
-8.3	635.7	גלבוע 6153
-8.2	624.3	גלבוע 6154
קב' 823 תשואה 3.61%		
-9.8	406.4	גלבוע 6155
קב' 824 תשואה 3.63%		
-4.3	331.2	גלבוע 6156
קב' 825 תשואה 3.51%		
+0.2	248.6	גלבוע 6157
+0.2	235.5	גלבוע 6158
קב' 826 תשואה 3.69%		
-3.6	196.6	גלבוע 6159
קב' 827 תשואה 3.60%		
+1	185.3	גלבוע 6160

שערי קרנות נאמנות

ליום 12.1.86

הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון
אב	3377.86	3328.39
אבוקה	21854.43	21639.54
אב־בי	35458.34	35118.36
אגוז	1099.61	1078.98
אדיר	1176.19	1153.27
אדום	1236.42	1212.54
אופיר	1412.12	1384.12
אור	402.77	394.25
אורון	325.40	318.73
אוריאל	18160.06	17936.93
אורן	8435.35	8269.39
אייל	2705.08	2652.36
איילת	3574.08	3197.87
אירוס	3799.88	3716.86
איתן	1058.86	1037.02
אלון	7630.16	7470.15
אלונה	2798.61	2744.01
ארז	512.53	502.61
אש	108.25	105.91
אשל	491.51	481.84
אתרוג	1047.65	1037.55
בדיה	1365.50	1339.46
ברוש	5155.37	5055.30
ברק	5259.12	5149.84
בריכה	718.38	704.27
גבעה	991.60	972.22
גבע	769.28	757.83
גדין	7711.97	7562.71
גיא	6940.82	6837.94
גיל	1831.91	1795.95
גלית	474.32	468.55
דובדבן	1394.32	1380.56
דוכיפת	3157.85	3095.97
דולב	1120.56	1096.72
דורון	1153.52	1130.90
דיתן	207.63	203.58
הילה	312.28	306.14
הדן	-	-
הנית	-	-
הדר	2984.23	2925.54
הל	3379.59	3313.19
הדס	23794.45	23567.51
ורד	356.05	349.04
זהבית	2036.04	1987.82
זוהר	14540.60	14324.83
זיו	13860.01	13654.77
זמיר	2749.89	2696.04
חוחית	123.38	120.69
חופית	100.77	100.25
חלמיש	543.07	532.33
חצב	1089.06	1063.71
טל	3161.87	3122.89
יובל	4035.28	3957.21
יהלום	1191.53	1167.89
יסודות	27417.95	27149.29
יערה	1012.51	990.51
כוכב	3430.29	3364.77
כחל	115.74	113.50
כלנית	343.30	336.35
כנפית	585.42	579.61
כרמל	108.45	106.27
כתר	805.08	789.20
להב	2932.03	2875.71
למשקיע	85185.60	83471.10
לפיד	7546.78	7400.39

הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון
לשם	1363.02	1335.69
ליטם	720.64	706.41
מאור	32146.06	31828.35
מבטח	876.57	859.11
מגמה	2514.50	2491.10
מגד	190.48	187.72
מגן	2239.60	2219.00
מגל	1101.46	1080.60
מור	885.66	873.15
מידן	541.55	536.41
מטח	22026.63	21445.86
מיטר	684.50	670.83
מעוף	2444.50	2397.40
מעיין	634.91	622.53
מקשה	747.49	733.07
מרגלית	812.18	797.08
מרום	893.60	847.13
נוגה	18773.56	18495.08
נטיף	467.55	458.54
נוי	305.28	299.15
גילי	2870.94	2828.60
סביון	325.83	319.42
סגולה	112.90	110.72
סלע	745.00	730.32
סנונית	3515.14	3497.73
ספיר	3822.63	3811.02
ספיר	525.65	523.03
עדי	7145.42	7013.39
עדית	1371.84	1345.06
עידן	5056.04	4985.68
ענבר	1155.44	1129.60
עינת	1891.81	1875.56
עפרוני	981.92	960.31
ערמון	307.54	301.47
פיא	1063.40	1042.84
צבר	1039.73	1034.53
צופית	1178.33	1155.18
צמיד	767.55	751.08
צמיחה	5390.46	5316.40
צפורת	1389.18	1362.54
קלע	1449.36	1442.08
רנינה	14963.84	14839.18
רקפת	353.31	346.36
רעף	4253.74	4164.42
שביט	3478.32	3410.58
שחם	787.83	771.56
שירה	26211.58	25703.84
שמש	61920.04	60696.80
שחר	437.89	431.48
שסק	13911.37	13571.21
שקד	637.67	624.86
תאנה	1587.44	1572.09
תבור	698.08	688.00
תומר	4766.10	4742.30
תהילה	101.59	99.41
תירוש	372.58	368.12
תפוח	1015.35	995.42
תמרה	987.99	980.44
תרשיש	1198.23	1175.36
תשרי	341.90	336.93

* קרן סגורה
** בוצע דיבידנד
*** כולל מניית הטבה

תקציב השנה הבאה לא יגרום מיתון נוסף

עולה מניתוח הצעת התקציב

מאת דרור שרביט

ניתוח תקציב המדינה לשנה הבאה (1986/87) מגלה, שהגרעון המקומי המתוכנן לא יפחת לעומת השנה הנוכחית. הניתוח מטיל ספק גם במשמעות המצמתנת של הצעת התקציב, זאת לנוכח ההשפעה המרחיבה של המדיניות הפיסקאלית המתוכננת.

בניתוח התקציב שנערך במוסד כלכלי ממלכתי מצויין כי על פי הצעת התקציב לשנה הבאה אמור הגרעון הכולל (מקומי וחו"ל) לקטון ל־5.2 אחוזי תוצר לעומת 7.6 אחוזי תוצר בתקציב המקורי של השנה החולפת (1985/86). הגרעון המקומי מתוכנן לרדת ל־4.8 אחוזי תוצר לעומת 5.8 אחוזים בשנה הנוכחית. אין עדיין אומדנים מהימנים על ביצוע התקציב לשנה החולפת ואולם מתוך נתוני המימון ההכנסות ממיסים מעריך שרבים הסיכויים שמסגרת התקציב אכן תישמר וכי הגרעון המקומי בשנה הנוכחית יסתכם בכ־7־6 אחוזי תוצר, לעומת גרעון מקומי של 14 אחוזי תוצר בשנת 1984/5.

הגרעון המקומי המתוכנן לשנה הבאה הינו בסך של כ־1.09 מיליארד דולר והוא מבטא ירידה של כ־180 מיליון דולר לעומת הגרעון בתקציב המקורי של השנה הנוכחית (בדולרים קבועים של אפריל—יוני 85). אולם, אם מוסיפים לצריכה הבטחונית המקומית כ־80 מיליון דולר על חשבון המרות „הלביא" ו„רמוף" לגביהם אין עדיין סיכום וכן אומדן יתר בצד ההכנסות בערך של 90 מיליון דולר, בגין הפקדות יבוא, הרי שהגרעון המתוכנן ייתכן ולא יפחת לעומת השנה הנוכחית, נאמר בניתוח על הצעת תקציב הממשלה לשנה הבאה.

מנתחי התקציב מוסיפים כי חלק מסעיפי ההוצאה מעוגנים בחוקים ספציפיים ותקצובם מהווה במידה רבה תחזית הוצאה; כך למשל, בסעיף השכר ההנחה היא כי השכר הריאלי ישאר בממוצע באותה רמה כבשנת התקציב הנוכחית.

ההוצאה הממשלתית הכוללת אמורה לקטון ב־250 מיליון דולר ולהסתכם ב־13.6 מיליארד דולר. רמה זו של הוצאה מקבילה ל־60.3 אחוזי תוצר לעומת 63 אחוזי תוצר בתקציב השנה החולפת. הצריכה וההשקעה הממשלתית ישארו ברמת התקציב החולף. גם תקציבי המשרדים האזרחיים — חינוך, עבודה ורווחה, בריאות והשכלה גבוהה, לא יחול קיצוץ ריאלי.

עיקר הקיצוץ בהוצאה הממשלתית המקומית אמור לחול על סעיפי התמיכות. התמיכות במוצרי היסוד יקוצצו ב־180 מיליון דולר ו־תמיכות אחרות הכוללות ביטוח שער, קרנות בנק ישראל, סבסוד אשראי ואחרות ירדו בכ־200 מיליון דולר.

אשר לצד ההכנסות בתקציב מצויין בניתוח כי תחזית ההכנסות לשנה הבאה נערכה על ידי מנהל הכנסות המדינה באוקטובר 1985 ומאז חל שינוי בהערכות כ־הפקדות היבוא. על פי הערכה מחודשת לא תהיינה הכנסות מהפקדות היבוא נטו, כך שצריך להפחית את אומדן ההכנסות ב־90 מיליון דולר. עם זאת, עורכי הניתוח מציינים שתחזית ההכנסות ממיסים של מינהל הכנסות המדינה הינה הגיונית וריאלית.

ועדת שרים תדון בהלוואה של 42 מיליון דולר לענף הכותנה

מאת דויד מושיוב

ועדת השרים לענייני כלכלה תדון באחת מישיבותיה הקרובות בתביעת שר החקלאות אריק נחמקין להעמיד לרשות ענף הכותנה בארץ סיוע בסך 42 מיליון דולר בצורת הלוואה לחמש שנים. ההלוואה נועדה לסייע לענף להתמודד במחירי היצוא השוררים בעולם ואשר גרמו השנה נזק כספי והפסד בסך של יותר מ־40 מיליון דולר למגדלי הכותנה.

במשרד החקלאות מציינים כי מדינות רבות תומכות במגדלי הכותנה על ידי הבטחת מחיר קבוע. למגדל הכותנה האמריקאי מובטח מחיר של 81 סנט לפאונד בעוד שהמחיר העולמי של פאונד כותנה כיום נע סביב 50 סנט. ביון מבטיחה הממשלה מחיר של 90 סנט, הוא הדין לגבי ספרד, סין ומדינות אחרות.

הצעת שר החקלאות אומרת, כי ועדת השרים לענייני כלכלה תחליט להעמיד לרשות מגדלי הכותנה הלוואה בשקלים בסכום של 42 מיליון דולר, כאשר ההלוואה לא תהיה צמודה לדולר ולא ריבית.

בהצעה נאמר עוד שאם מחירי הכותנה יגיעו לרמה, בכל אחת מחמש העונות הקרובות עד שנת 1990/91, אשר יאפשרו כיסוי מלוא הוצאות הייצור באותה עונה, תפרע מועצת הכותנה חמישית מסכום ההלוואה בכל עונה. במקרה שמחיר הכותנה לא יגיע לרמה כזו, תיהפך חמישית מסכום ההלוואה למענק. כן אומרת הצעת שר החקלאות, כי תוקם ועדה משותפת למשרדי החקלאות, האוצר, בנק ישראל ומועצת הכותנה, אשר תבחן את התחזיות לעתיד הענף ותגיש הצעה לקביעת מדיניות ארוכת טווח. בראש הוועדה יעמוד מנכ"ל משרד החקלאות.

ענף הכותנה משתרע על פני 650,000 דונם והוא מהווה רבע משטח השלחין בישראל. כן יש גם 80,000 דונם שטחי בעל ללא השקיית עזר.

מגדלי הכותנה מצפים להחלטת ועדת השרים לענייני כלכלה, משום שהחלטה זו עשויה לקבוע את היקף הגידולים ואת תוכניות של המשקים לזריעת כותנה בשנה הקרובה.

היקף התפוקה של ענף הכותנה מגיע לכדי 98,000 טונות סיבים ועוד 164,000 טונות גרעינים וערך הייצוא שלו מגיע לכדי 170 מיליון דולר פריב.

סכום ההלוואה המוצע יאפשר למגדלים להביא את מאזנו של הענף בעונת 1985 לנקודת איזון וכן להכין את שטחי המזרע לעונת 1986.

שרון תובע רפורמה בתכנון ענף הלול

מעכב חתימתו לאישור החברים החדשים במועצת הלול

מאת צבי זרחיה

שר התעשיה והמסחר אריאל שרון תובע ביצוע רפורמה בדרך התכנון של מועצת הלול כדי למנוע את המצב שנוצר בשנה האחרונה, שאופיין בשינויים ייצוריים בהיקף יצור עופות בישראל.

בשבועות האחרונים נצבר במחסני מועצת הלול עודף גדול של עופות קפואים, דבר שגרם להפסדים גדולים למגדלים. השר שרון אומר כי בניגוד למצב הנוכחי, רק לפני מספר חודשים נוצר מחסור בעופות, וכי העובדה שעתה נוצר עודף בעופות מלמדת על חוסר תכנון שמיגע הן בחקלאי, הן בממשלה, הנדרשת לסייע, והן בצרכן.

השר שרון מעכב בימים אלה את חתימתו על מינויים של חברים במועצת הלול. שר התעשיה תובע כי קודם לכן תבוצע רפורמה מקיפה בתכנון החקלאי.

שר התעשיה התייחס לעניין זה בהיותו הממונה על מועצות הייצור החקלאיות. בדברי התשובה של שר התעשיה לבג"ץ שהגישה חברת „עוף מעולה" נגד אמר שר התעשיה שאין להיענות לבקשת החברה לאפשר לה להגדיל את מיכסות היצור שלה.

מודל העליות של האוצר:

התפתחות השכר תקבע שיעור האינפלציה ב־86

מאת דרור שרביט

עליית שכר ריאלית של 5 אחוזים, מאפריל, תגרום לאינפלציה של 41 אחוז השנה בעוד עליית שכר ריאלית של 10 אחוזים תגרום לאינפלציה של 74 אחוז השנה, כך עולה ממודל העלויות של משרד האוצר.

התפתחות האינפלציה והשכר נבדקו על פי מודל זה, בשיעורי עליות שכר שונים, והוצגו לאחרונה בישיבת ועדת המעקב, בה השתתף גם ראש הממשלה. מהנתונים שהוצגו (ראה גם טבלה) עולה כי בכל מקרה, גם אם השכר הריאלי לא יעלה, צפוי שיפור בשכר הנטו הריאלי ובכוח הקניה הריאלי, זאת בעיקר בשל השינויים במדרגות המס.

מנתונים נוספים שהוצגו בוועדת המעקב עולה כי בין חודש אפריל 85 לבין חודש ינואר השנה חל שינוי משמעותי בהתפלגות משלמי מס ההכנסה בדרגות המס השונות, באופן שגדל משקלם של משלמי המס בדרגות נמוכות יותר.

כך למשל, למעלה ממחצית משלמי המס מגיעים בחודש ינואר השנה לדרגת מס שולי של 20 אחוז לעומת כ־42 אחוז שנצבו בדרגת מס זו באפריל. עניין נוסף: למעלה מ־75 אחוז ממשלמי המס נמצאים בחודש ינואר בדרגת מס שולי של עד 30 אחוז, זאת לעומת כ־60 אחוז בחודש אפריל 85. (ראה טבלה).

מנתונים נוספים על תחזית השכר הריאלי באפריל, על פי יתר ספות השכר הידועות עד לחודש זה, עולה כי ממוצע השכר הריאלי במשק יהיה דומה לשכר של 1980/81. עם זאת השכר בסקטור הממשלתי ירד לשיעור של 87.4 אחוז מרמתו ב־1980/81. הסקטור הציבורי ירד ל־90.1 אחוז מרמת הבסיס ואילו בסקטור העיסקי יעלה השכר ל־105.4 אחוז לעומת רמתו ב־1980/81. נתונים אלה הם של משרד האוצר ובולטת, גם על פיהם השחיקה בשכר הריאלי של הסקטור הממשלתי הציבורי לעומת תחילת העשור.

התפלגות משלמי מס הכנסה לפי שיעורי מס

מס שולי	אפריל 85	ינואר 86
20	42.1	52.8
30	18.5	22.6
35	11.8	9.8
45	9.8	5.9
50	6.9	4.9
60	10.9	4.0
	100.0	100.0

מה עושה עליית שכר

	0%	5%	10%
שכר ברוטו ריאלי (1980=100)	103.0	106.0	109.1
שכר נטו ריאלי	110.1	111.6	113.1
כוח קניה ריאלי	109.3	110.8	110.5
אינפלציה	18%	41%	72%

מיקבצי הון / ש. רוזנבלום

ניסים ונפלאות — רחמנות

העם היהודי התברך במעשיות של פולקלור מעניין ויהודי. במסגרת הפולקלור אזכיר כמה תופעות, שהמוטיב המרכזי בהן — יהודים רחמנים בני רחמנים הם.

א. ועדת הכספים סירבה לאשר פדיון מוקדם של תעודות מלווה מרצת, השוות כ־600,000 דולר, לאגודת הכורמים שבשליטת חה"כ פייסי גרופר (הידוע בשמו פייסי הרוזר). מסתבר שהאוצר דחה עד כה כ־20 בקשות לפדיון מוקדם של אג"ח מהסוג הנ"ל, שהגישו גופים כמסטנות ישראל ו„אלסינט", הסובלים כידוע, יותר מפייסי ומהיין. חה"כים בוועדת הכספים הודיעו, שהחוק המאפשר פדיון מוקדם „נולד בחטא", כלשונם, ומאפשר לקרובים לצלחת ליהנות מפדיון מוקדם.

מודעי כידוע רחמן ופייסי, כידוע, בקשיים עם אגודת הכורמים, ולפיכך בהנית האגודה מרחמנות. לא ברור כעת פרט אחד קטנטן; מה עשתה אגודת הכורמים בהלוואה של ארבעה מיליון דולר שקיבלה לפני כמחצית השנה מהאוצר?

ב. בנק צפון־אמריקה היה, מאז ומתמיד, חידה. כל מניות הבנקים התמוטטו ורק שלו המשיכו להיות מוסתות. רק אצלו לקח מנהל בכיר מיליוני דולרים ועשה קופת גמילות חסדים בנקאית, בכלל, רק בצפון אמריקה מתרחשות מעשיות מפולפלות, הנותנות טעם לחיינו. עתה התבשרנו, שבנק ישראל העמיד הלוואה, בסך 10,000,000 מיליון דולר, באמצעות בנק הפועלים, לתיסות מניות בנק צפון־אמריקה בבורסה, וזאת לאחר שמניות הבנקים התמוטטו, קרסו וקברו תחתיהן ממון רב. לאחר שנגמרה העשירייה בירוקים המשיך הבנק להשקיע עוד עשרים מיליון דולר בוויסות המניות, וכשגם כסף חביב זה נגמר, צנחו המניות לשפל עמוק והמסחר בהן לא חודש זה זמן רב. מעניין מי אישר להמשיך במשחק המהור הזה בתקופה קשה כל־כך, עם ועדת חקירה ברקע? מסתבר שהאחריות מוטלת מחד גיסא על נגיד בנק ישראל משה מנדלבאום ומאידך, על שר האוצר הקודם יגאל כהן־אורגד ועל המפקחת על הבנקים גליה מאור (איני קובע עמדה כלשהי ואני אף מנוע מכך). ועכשיו לך תבין מה מתרחש בסלט הזה. מצד אחד בנק לאומי כמעט מתמוטט, מהצד האחר בנק צפון אמריקה ממשיך להתנהג כאילו מאומה לא קרה ותקופת יורם (הקיסר) אריידור נמשכת.

מן הראוי שוועדת חקירת מניות הבנקים תתייחס לסעיף הזה של צפון אמריקה. כי כל המהלך החל לאחר ההתמוטטות וכל מי שאחראי לכך צריך וחייב לתת את הדין במלואו. כנראה מן דהוא חש רחמים כלפי מחזיקי מניות צפון אמריקה ואיפשר להם לצאת בחוסר, תוך הגנה על השקעתם. אכן, פולקלור של רחמנות.

מס רווחי הון

מס רווחי הון הוא נושא אהוב בפרוטוקים הפוליטיים והכלכליים השונים. ד"ר מאיר חת יושב־ראש הבורסה הכריע על תמיכתו בהטלת מס רווחי הון על השקעות בבורסה. ח"כ חיים רמון הודיע, שבמקום אגרות חינוך יש להטיל מס רווחי הון; אפילו פרופסור ברונו וראש הממשלה שמעון פרס דנים בכובד ראש בנושא.

הטלת מס רווחי הון היא בעצם מס עפתיים. מס רווחי הון פוגע כאילו בעשירים ולא בעשירונים הנמוכים, כאין להם כסף להשקעה; בכך ישרת מס זה את ההסתדרות — הוא יציג פגיעה לא רק בפרלמנטים אלא גם בעשירים. מעבר לכך המס הרסני ומיותר.

מתוך הפרסומים האינפנטילים על המס, אי־אפשר היה, בעצם, להבין על מה הוא מוטל. למיטב הבנתי, המס מוטל על גוף שעצמותיו בולטות, רזונו מובהק והוא בתהליך של גסיסה כמעט מתמדת — זוהי הבורסה בהתגלמותה הנוכחית.

שוק אגרות החוב נתון כידוע להתקפי עצבים, שמקורים בחשש מאי־יכולתה של הממשלה לעמוד בפירעון סכומי הכסף האדירים שהיא חייבת לאזרחיה מחזיקי האג"ח ומניות הבנקים. עצבנות זו נרגעה בעת האחרונה. כעת, כדי לעצבן את הציבור, אומרים: נטיל מס. לא די שיש ספק ביכולת הפדיון; לא די שסקטור התעשיה אינו מגייס משאבים לצמיחה בבורסה, לא די שמדובר בגוויה למחצה, שצהגתה הרחיקה את רוב המשקיעים, אחרי כל זה עוד יטילו מס. ממש גאונות!

ההגיון אומר שצריך לעורר את אמון הציבור בשוק ההון. מה יעשה האזרח הפשוט, שקם בבוקר ופותח את מדור הכלכלה בעתון? בוקר אחד הוא קורא, שמתמוטטות מניות הבנקים; בבוקר אחר מזהירים אותו, שאין לממשלה כסף לשלם ריבית על האג"ח; בשלישי — שבלוס מתמוטט ושאלבין התאבד; ברביעי — סתם פשיטת־רגל, שבעקבותיה נהפכה השקעתו לנייר טואלט; בחמישי — סתם חשש מפני פיחות קטן, ובשבת, לקינוח — מס היטל על רווחי הון.

מי נשאר לשחק בבורסה לטווח־זמן קצר? אולי שיגלו גם לנו את המניות שמרוויחים בהן 20% בחודש? אם יש כאלה, הרי שהמחזור הכספי בהן נע בדרך כלל סביב 300 דולר לערך, וכל בר־דעת ירחק מהן כבשוד נחש.

זמן קצר אחרי הפירסום על התמיכה, הנכונה, החשיבה או הדיון במס רווחי הון מגיעות הודעות על כך שהמס הרסני, פוגע ומיותר, ויש בעצם לעודד את שוק ההון.

נמאס כל שבוע לקבל פצע וחבורה חדשים, נמאס לשמוע הכחשות ועידודים. קצת שקט בבקשה. האם זה אפשרי או שהפטפטת חזקה מכל?

עניינים שבשיגרה

א. חיים בן־דור, סמנכ"ל בנק „טפחות" לשכנתאות, הודיע שהריבית שמשלמת הממשלה למחזיקי האג"ח הממשלתיות גבוהה, ועלולה לגרום לכך שאי־אפשר יהיה לפדות את האג"ח. בנק „טפחות" סובל, כידוע, מנפילות ומהתמוטטויות בענף המקרקעין, שרבו מאוד באחרונה. לפיכך, מן הראוי שסמנכ"ל הבנק יעסוק בהיערכות הבנק שלו כראוי, בטרם יתן עצות לכלל המשק.

אולי מהראוי שבן־דור יחשוב על האיש הקטן, שקנה אג"ח בריבית מובטחת מראש, מהשקעה סופר־סולידית, וכעת מציעים לו לקצץ באותה ריבית, דבר הנוגד דרכו של כל מינהל פיננסי תקין. מן הנכון שבן־דור יעסוק בהגנת זוגות צעירים, שנפלו קורבן לקבלנים פושטי־רגל, שכן זה תפקידו הציבורי ומן הראוי שישאר בעיסוק זה ולא באחר.

אגב, אולי יש לו תשובה בנוגע להתמוטטות „קלירך" ובריחת הקבלן ארתורו רוסקה, שגרמו הפסדים ניכרים ל„טפחות"?

ב. קבוצת אייזנברג מציעה למכירה את חברת ההשקעות „אמישר", הרשומה למסחר בבורסה לניירות־ערך תמורת 300,000 דולר. ההצעה הטובה ביותר שהתקבלה עד כה מדברת על 100,000 דולר לכל היותר.

הסיפור הזה מעורר אצלי אנחת נוסטאלגיה. בימי הזוהר שלה היתה „אמישר" שווה בשוק שנים מיליון דולר. פעם דיברו בה בכבודות. מה נשאר? 100,000 דולר בקושי. ממש בא לי לפרוץ בבכי.

ג. מהעיתונות למדנו שלשכת רואי־החשבון מקיימת השתלמות לחברים בנושא כינוס נכסים, פירוקים ופשיטות־רגל של חברות. מה נאמר ומה נדבר? לשכת רואי־החשבון נהפכת לגוף פרודוקטיבי, הדואג לעדכן את חבריו בחומר „חם" ועדכני.

ישראל שטראוס, נשיא לשכת רואי־חשבון, הודיע שלהערכת רואי־החשבון, חברות רבות עשויות להיקלע לקשיים בתקופה הקרובה. בחור אופטימי שטראוס. איך שלא נסתכל על עדת רואי־החשבון, הם תמיד מרוויחים. כי שיש רווחים, בוודאי ובוודאי, אשר לימי הפסד, הם בתמונה חזק, אפילו מתעדכנים בחומר.

אך מי אנו שנלין על רואי־החשבון? המשק החולני שלנו הוא שהפך אותם לגיבורים ידועים ולשועי הארץ.

חברת החשמל מתכננת אספקה ליהודה ושומרון עד שנת 2000

מאת משה גבע

חברת החשמל תמשיך לספק חשמל בקנה מידה נרחב לישובי „יהודה ושומרון הן במגזר היהודי והן במגזר הערבי" לפחות עד שנת 2000. כך עולה מתחזית הביקוש לחשמל שהכינה המחלקה לסטטיסטיקה של החברה. התחזית מבוססת על הנחות להתפתחות המשק הלאומי שגובשו בין נציגי המשרדים הכלכליים ואנשי הרשות לתכנון כלכלי.

על פי הנחות אלה ימשך המיתון במשק עוד שנתיים לפחות ולא יוחל בשלב הצמיחה לפני שנת 1988. רק בשנים 1988—1992, צפוי התל"ג לגדול, בעיקר בזכות התפתחותו במגזר התעשייתי, בשיעור הקרוב ל־9 אחוזים בממוצע לשנה. התנאי למימוש תכניות האוצר הוא הצלחת המדיניות הנוכחית שמגמתה להביא להאטה בגידול הצריכה הפרטית.

על־פי התכנית צפויה הצריכה הפרטית של החשמל לגדול בקצב של 3 עד 3.5 אחוזים בשנה. גידול זה מהווה ירידה של 2 עד 3 אחוזים, לעומת הגידול שהיה מקובל בשנים האחרונות. בהתאם לכך צפוי שהמחיר הריאלי של החשמל להתיצב ולהישאר ברמה קבועה עד שנת 2000.

יצויין כי התחזית תרגמה בצייר עבודה „לעת השלום" להכנות הפיתוח של החברה. הוועדה בראשותו של המעגן הראשי של מ־דר נוסבראוס פטור בליקשטרן הוקמה לפני למעלה מחצי שנה ועדיין לא קיבלה החלטות סופיות.

אחת הבעיות הקשות העומדות על הפרק היא סוגיית איתור שטחים חדשים לצורך הקמת תחנות הכוח הבאות. המועצה הארצית לתכנון ולבניה החליטה בעבר כי מלבד תחנת „רוטנברג" העתידה לקום באשקלון, לא תוקמנה תחנות נוספות לאורך חוף הים. חברת החשמל נערכת לשינוי ההחלטה מאחר שהקמת תחנות בפנים הארץ יאלצו אותה להגדיל את השקעותיה עקב הובלת מי הקירור מחוף הים אל פנים הארץ. במסגרת דיונים אלה היה על החברה להציג תחזית ביקוש מעודכנת. על פיה צפויה צריכת החשמל לגדול ב־4.9 אחוזים לשנה. שיא הביקוש הצפוי בשנת 1990 יגיע ל־3200 מגהוט לעומת 2600 מגהוט בשנת 1985. צריכת החשמל הביתית צפויה לגדול עד שנת 2000 בשיעור של 1.6 אחוזים בממוצע לשנה.

רכוש ספר ספרית דבר

הלוח הכללי · ידיעות אחרונות · הלוח הנפוץ ביותר · דבר

וילות ובתים

דירות למכירה

דירות פרוהמות

דירות בשכר חודשי

הצעות עבודה

מכוניות

ביקוש רכב

רפוי והרזיה

פוליש וניקיון

פירסום

אופנועים וקטנועים

וידאוטייפ

רהיטים

חיות בית

מציעים למכירה

רוצים לקנות

הכרזות

שידוכים

לשכת הרבנות אור יהודה

נרשמו לנישואין, אשקלון

למשרד עורכים באיזור השרון דרושים: 1) פקידה לאחזקה — יום ו' בבוקר. 2) פקידת מזכירה. נעימה. רצוי תשובות רמת השרון. 03-495136

...ובנוסף-ללא שיעור הוספה!

סער

קרן נאמנות המתאימה את השקעותיה להתפתחויות בשוק ההון.

★ נזילות גבוהה
★ גמישות מירבית
★ עלות נמוכה במיוחד ברכישה
★ מתאימה להשקעה גם לטווח קצר יחסית
★ ובנוסף ליתרונות אלה, עכשיו, לתקופה מוגבלת, במחיר יסודי - ללא שיעור הוספה!

אין הודעה זו מהווה הצעה לרכישת תעודות השתתפות

שרות השקעות מקיף אצלך בסניף

בנק הפועלים בע"מ

אחד מפצועי התאונה בשדרות הרצוג בירושלים ממתין לחילוץ במכוניתו הפגועה (צילום: רחמים ישראלי)

2 הרוגים ו־35 פצועים ביום תאונות שנגרמו מהחלקה בכבישים הרטובים

מאת סופרי "דבר" ועתי"ם

חיילת בת 19 וצעיר בן 25 נהרגו ו־35 אנשים נפצעו ב־תאונות דרכים שהיו אתמול ב־מקומות שונים, בעיקר בשל החלקה בכבישים הרטובים.

בתאונה שהיתה אתמול בבוקר ברחוב הרברט־סמואל ליד החול־מירוקים בתל־אביב נהרגה חיילת בת 19 וצעיר בן 25, מאיר ועקנין מקריית־מלאכי. בתאונה נפצעו ארבעה אנשים, שניים מהם קשה. הפצועים קשה הם: שמעון אתונה, בן 25, ואביבה רחמים, בת 24, שניהם מקריית־מלאכי. הפצועים קל הם: כרמלה מאזיג, בת 19, מלוד ויהודה איסקוב, בן 70 מבת־ים. הפצועים פונו לבית החולים "איכילוב".

התאונה אירעה כשמכונית מדגם "סובארו", שנסעה מתל־אביב ל־כיוון יפו חצתה את אי־התנועה, עברה למסלול הנגדי והתנגשה ב־מכונית "רנו" שבאה ממול ואחר־כך במכונית נוספת מדגם "סר באורי".

16 פצועים בירושלים

16 בני־אדם נפצעו קל עד בי־נוני בארבע תאונות דרכים ש־אירעו אתמול באיזור ירושלים. בשעות הבוקר החליקה מכונית פרטית שעשתה דרכה בכביש ירו־שלים — תל־אביב לכיוון ירושלים בעיקול הכביש ליד מחלף עיר־חמד, לפני־העלייה לקסטל. המכו־נית נתקעה בצלע ההר, ושלושה מנוסעיה נפצעו קל.

בשדרות הרצוג, ליד צומת גב־עת מרדכי, סטה אוטובוס מנתיב נסיעתו ופגע בשלוש מכוניות ש־נסעו בנתיב הנגדי. חמישה מ־נוסעי המכוניות נפצעו קל עד בינוני (ראה תמונה).

בכביש הגישה לבית שמש, ליד משחטת "עוף ירושלים", התנגש אוטובוס מאחור ברכב מסחרי ו־כתוצאה מכך נפצעו קל שבעה אנשים.

בתאונה רביעית, ברחוב עוזיאל בשכונת בית וגן, ניסה רכב לעקוף כאשר הכביש לא היה פנוי ופגע חזיתית ברכב שנסע ממול. ב־תאונה זו נפצע אדם אחד קל.

11 ילדים מהמושבה כנרת שב־עמק הירדן נפצעו אתמול בתאונה שאירעה ליד קבוצת כנרת כאשר אוטובוס "אגד" התנגש ברכב מס־חרי שהסיע את הילדים מבית־הספר.

שניים מן הילדים נפצעו בינוני ותשעה אחרים נפצעו קל. כל ה־פצועים הועברו מיד לבית החולים "פוריה". האמש נמסר, כי רק שני הפצועים בינוני נותרו להמשך הטיפול.

ניידת טיפול נמרץ החליקה

ארבעה בני־אדם נפצעו אתמול קל בעת שניידת לטיפול נמרץ (נט"ן) מבית־החולים בהיותה בדרכה לטפל במקרה חזאה ביפו. הניידת, שנסעה במהירות, הגי־עה למצבה בבת־ים ושם החליקה על הכביש הרטוב ופגעה בשלושה אנשים שהמתינו בתחנה לאוטו־בוס. השלושה, וכן חובש שהיה בניידת, נפצעו קל.

התארגנות למאבק ב"תדיראן" — כינוסים והפגנות בסקטור הציבורי ובמשחטות

מאת חיים ביאור, סופר "דבר"

עשרות ועדי העובדים של מפעלי "תדיראן" החליטו ל־התארגן לוועדת תיאום במס־גרת מאבקם לצמצום היקף ה־פיטורים בחברה.

בכינוס חירום שקיימו אתמול הוועדים בבית הוועד הפועל של ההסתדרות הם החליטו להיפגש עם מנכ"ל "תדיראן" יגאל נאמן ועם מנכ"ל קונצרן "כור" ישעיהו גביש, כדי להביא לפתיחתו של משא ומתן על אופן הפיטורים בחברה. הנהלת "תדיראן" מתכ־ננת לפטר כ־1,000 עובדים.

שמואל ברטנשטיין, חבר הוועד של מפעל החברה בחולון, טען בכינוס, שאילו הוקמה ועדת תי־אום לפני שנה, היה אפשר למנוע את פיטורי מאות העובדים שכבר פוטרו במהלך שנת 1985. יוסף פינגלהל, מוועד העובדים של מפ־על התקשורת בפתח־תקווה, האשים את הנהלת החברה במסירת עבו־דות לקבלנים חיצוניים, במקום להבטיח תעסוקה לעובדים הקבו־עים והזמניים.

דוברים אחרים בכינוס גרסו ש־הנהלת "תדיראן" מנצלת את ה־משבר הכלכלי לקיצוץ מצבת כוח האדם, כולל עובדים בעלי וותק רב ונסיון. מזכיר הסתדרות עובדי המתכת והאלקטרוניקה, יצחק גל־עזר, שהשתתף בכינוס, מנע הצ־עת החלטה שהועלתה על ידי חלק מאנשי הוועדים להכריז על סכסוך עבודה בחברה.

כינוס עובדי המדינה

ועדי עובדים במשרדי הממשלה ויחידותיה מתכנסים הבוקר בתל־אביב כדי לדון על הפגיעה בזכו־יות הגימלאים ובשחיקת השכר ב־שירות המדינה.

מזכיר הסתדרות עובדי המדינה ראובל בן־עמי, היזום את הכינוס, מסר ל"דבר", כי מאוקטובר '84 ועד עתה נשחק השכר בשירות המדינה בשיעור של 31 אחוז ריא־לית. לדבריו, כמחצית מבין 36,000 עובדי הדירוג האחיד משתכרים לפי דרגה י"ד שהיא הנמוכה ב־יותר בסולם השכר.

בן־עמי ציין, כי נוצר פער שכר בשיעור של 2.5 אחוזים לרעת עובדי המדינה לעומת יותר עובדי השירות הציבורי. עוד אמר, ש־הסתדרות עובדי המדינה מעדיפה לפתוח במאבק משותף עם איגו־דים מקצועיים אחרים מאשר לנהל מאבק נפרד.

בינתיים הודיעה מועצת פועלי ירושלים, כי תתנגד לפיטוריהם של 100 עובדים מהמדפיס הממ־שלתי וכי לא תירתע, במסגרת מאבקה, מהפגנות ומהשבתות מוס־דות ממשלתיים בבירה.

עובדי בתי הקולנוע

עובדי בתי הקולנוע בתל־אביב קיימו אתמול כינוס חירום ב"בית ברנר", ובו מחו על קיפוחם בתנ־אים הסוציאליים ודרשו שיפור ב־תנאי עבודתם. לטענתם, הם מש־תכרים כ־350,000 שקל בלבד, אף כי שעות עבודתם הן בערבים ו־במוצאי שבתות.

עובדי המשחטות

עובדי המשחטות החליטו להפ־גין מחר מול משרד האוצר בירו־שלים, במחאה על מדיניות הממ־שלה בחלוקת הסובסידיה בין ה־ענף החי הקפוא, המובילה, לדב־ריהם, לפיטוריהם של 1,000 מ־עובדי המשחטות. מזכיר הסתדרות פועלי המזון, משה כהן־סבן, הביע תמיכה בהפגנת העובדים והטעים כי המשחטות עברו לשבוע עבודה של ארבעה ימים ובחלק מהן מס־פקים העובדים רק שלושה ימים בשבוע. הוא תבע להגדיל את הסובסידיה לעוף הקפוא ל־20 אחוז כדי להביא להגדלת הצריכה ו־למניעת פיטוריהם של חלק מן העובדים.

נסגר מפעל "מרומגל" בקריית־שמונה

(ע). — מפעל "מרומגל" בקר־יית־שמונה, העוסק בייצור תנורי אוויר חם ומאווררים לתעשייה, לחקלאות ולהסקה ביתית — נסגר, ועשרות עובדיו הוצאו לחופשה. הנהלת המפעל חייבת לבנק "ה־מזרחי המאוחד" סכומי כסף גדו־לים בלי יכולת לפרעם.

עו"ד משה פת מתל־אביב מונה לכונס הנכסים, הוא מנהל מו"מ על מכירת ציוד המפעל לצורך כיסוי חיבותיו לספקים שונים ו־לבנק "המזרחי" ותשלום משכורות ופיצויים לעובדים.

קריית־ים — שביתה בדרישה למשכורת; מועצת מעלה־יוסף: מיואשים וזועמים

מאת אריאלה ראובני, סופרת "דבר"

בקריית־ים הושבתו אתמול כל השירותים העירוניים, גני־הילדים, חטיבות הביניים העל־יונות, מרפאות השיניים ושירו־תי הנקיון. השביתה הוכרזה על־ידי ועד עובדי העירייה ב־מחאה על אי־תשלום משכורות חודש דצמבר.

יו"ר ועד העובדים אבשלום ארז אמר, כי השביתה תימשך עד של־400 עובדי העירייה תשולם מש־כורת דצמבר ויוסדר תשלום המש־כורות במועד קבוע בכל שבוע ראשון של החודש.

בחודש האחרון סירבו הבנקים לאשר לעובדים משיכות־יתר. ו־בקופת העירייה אין כסף לתשלום המשכורות, על כן נאלצו העובדים להכריז על שביתה.

ראש עיריית קריית־ים, בנימין שגל, אמר, כי הגרעון המצטבר של העירייה מגיע ל־1.2 מיליון ש"ח. הוא נובע מאי־תיקון בסיס התקציב, משחיקה תקציבית, מפי־גור בהעברת תקציבים מהממשלה ומתשלום ריבית חריגה לבנקים. פעולות הייעול שנקטה העירייה ושכללו צמצום מצבת כוח האדם והורדת רמת השירותים — לא הועילו. הוא תובע אפוא מהממ־שלה קונסולידאציה של 60 אחוז מהחוב והלוואה בתנאים נוחים ל־זמן ארוך. הוא הודיע, כי הנהלת העירייה החליטה להטיל מס חד־פעמי מיוחד בגובה של 15 ש"ח לכל תושב, כדי להחזיר את ההל־וואה, כשתקבל אותה.

מעלה יוסף:

מיואשים וממורמרים

(ע). — "אנחנו מיואשים, ממור־מרים וחסרי אונים. יותר מ־2,000 תלמידים מישובי העימות בגבול הצפון אינם לומדים זה תשעה ימים ומסתובבים בחוסר מעש ב־גשם ובבוץ, בשעה שהוריהם נמ־צאים ברובם בעבודה ולאיש לא איכפת" — אמר אתמול יו"ר ה־מועצה האזורית מעלה־יוסף יעקב יעקוב.

יעקוב הדגיש, כי התושבים כבר שבעו הבטחות: הם אינם מאמי־נים לאיש ואינם רואים כיצד ייצ־או מהמצוקה שנקלעו אליה. יע־קוב פנה למשרד הפנים וביקש לממש את ההבטחות שניתנו לו, לדבריו, שכללו מתן סיוע לחיסול גרעונות המועצה, שנוצרו עקב אי־העברת כספים המגיעים לה. הוא קיבל תשובה, כי מעלה יוסף היא רק חלק מהבעיה, ולכשיימצא פת־רון לכל הישובים הסובלים מגר־עונות כספיים, תיכלל בתוכן גם המועצה האזורית.

בדעת המועצה האזורית מעלה יוסף להחריף את המאבק. ביום א' הבא יצאו העובדים וועדי ה־מושבים והישובים שבתחום המו־עצה לירושלים יחד עם תלמידי התיכון, כדי להפגין לפני הכנסת.

הלנת שכר בעכו

1,000 עובדי עיריית עכו הח־ליטו אתמול לתבוע את העירייה לדין על הלנת שכר, לאחר ש־משכורתם עוכבה מראשית ה־חודש.

העובדים יודעים את מצב קופת העירייה ולכן החליטו שלא לשבות, ולאחר שקיבלו את משכורתם ביום א' החליטו לתבוע את העירייה על הלנת שכר למשך פרק הזמן שבו עוכבה המשכורת.

לעומת זאת הכריזו מורי בתי־הספר המקיפים בעיר על שביתה. הם שבתו ארבעה ימים ויחזרו לעבודה רק הבוקר.

(ע). — בתיה גרייב (אהרוני), שנעצרה לפני כשבועיים כחשודה במעורבות בשוד האלים של ה־קשישה מרים גלילי, בת 67, מ־עמישב בפתח־תקווה, שוחררה אתמול, בערבות של 1.000 ש"ח בפקודת שופט שלום בפתח־תקוה.

לצוות במחלקת העיניים
בבית חולים קפלן ברחובות
נתונה תודתנו על הטיפול המסור בנכדתנו
ג ל י ת
פנינה ואהרון פלייב

לחברתנו
חוה פרימן
ברכות מזל־טוב
להולדת הנכד
גל
בית "דבר"

מפלס הכנרת עלה ב־6 ס"מ אך הגרעון עדיין גדול

מאת שמעון וייס, סופר "דבר" בצפון

מפלס הכנרת עלה עד אתמול ב־6 ס"מ, שפירושם תו־ספת של 1.2 מיליון מ"ק מים לכנרת, והוא עומד עתה על מינוס 211.79 מטר.

ביומיים האחרונים עלה מפלס הכנרת ב־2 ס"מ, וזו הפעם הראשונה השנה שנחלי הגולן והגליל מזרימים כמות מים גדולה יחסית לכנרת.

עם זאת כמות המים בכנרת עדיין קטנה יחסית, ולדברי הגורמים הנוגעים בדבר דרושים עוד גשמים רבים כדי למנוע את הצורך בתקצוב הספקת המים בתקופת הקיץ.

שמות אישים — לרחובות ישנים וחדשים בתל־אביב

שמותיהם של ראול ולנברג, פייר מנדס פראנס, נתן אלתרמן, איזיק רמבה ואחרים יקראו על רחובות בתל־אביב—יפו — על כך החליטה ועדת השמות וההנצחה ב־עירייה בראשות דב בן־מאיר.

שמו של ראול ולנברג, מחסידי אומות העולם, ייקרא על רחוב מרכזי בעיר. שמו של רחוב "עיר היונה" ב־אפקה יוחלף לרחוב "נתן אלתרמן".

אישים נוספים ששמותיהם ייקראו על רחובות בעיר: משה ארם, ח"כ לשעבר, חבר מועצת עיריית תל־אביב ויקיר העיר, שמת ב־1978; אלברט סטארה, מי שהיה ידידו של ז'בוטינסקי, ופעל רבות לשחרור ארץ־ישראל; יעקב אבוטבול, שעלה ממארוקו ליפו ב־1940, חידש את הישוב היהודי בה ובנה את הבית הראשון מחוץ לחומה ביפו; שורה אושרובין, יחזקאל בר־דוד וישראל שחורי, שלושת חברי ההגנה, שנהרגו יחד בעת מילוי תפקידם בעלות הג'יפ שבו נסעו על מוקש.

חיל האוויר מאמץ את קריית־שמונה

מאת שמעון וייס, סופר "דבר" בצפון

חיל־האוויר יאמץ את העיר קריית־שמונה, וכבר הוקם ועד פעולה משותף לביצוע תוכנית האימוץ.

יחידות של חיל־האוויר יאמצו שכונות בקריה, וינהלו בהן פעולות חברתיות ותרבותיות ופעילות של טיפוח השכונות. תושבי קריית־שמונה יסיירו במתקנות החיל, ו־ילדי הקריה ייצאו למחנות קיץ משותפים עם ילדי אנשי החיל. בקרוב ייערך בקריית שמונה "שבוע חיל־האוויר", ואתמול כבר הופיעה תזמורת החיל במתנ"ס המקומי.

נקבעה ועדת השופטים לפרס אליהו גולומב 86

שר הבטחון החליט להעניק גם השנה את פרסי בט־חון ישראל על־שם אליהו גולומב על מחקרים מדעיים או הישגים טכניים בולטים, לרבות הישגים מיוחדים בשטח הייצור הבטחוני, שתרמו להגברת בטחון המ־דינה ולביצורה.

כל פרס יהיה בסך 300 ש"ח ליחיד, או 600 ש"ח ל־צוות. הפרסים יחולקו ע"י שר הבטחון.

בוועדת השופטים של הפרס יכהנו השנה פרופ' יש־ראל דוסטרובסקי (יו"ר), אלוף (מיל.) אהרון יריב ופרופ' צבי פלח.

מפגשי ילדים יהודים וערבים מ־60 כיתות גן

מאת סופר "דבר" לענייני חינוך

ילדי שישים כיתות גן, מחציתן של יהודים ומחציתן של ערבים, ישתתפו השנה במפגשי היכרות, שייערכו באישור הוועדה לחינוך קדם־יסודי במשרד החינוך על־ידי אגודת "ברית בני שם", אגודה בלתי־מפלגתית, הפו־עלת למען דו־קיום בין יהודים וערבים.

המפגשים ייערכו בין ילדי גנים מתל־אביב לילדי גנים מיפו, טירה, טייבה, קלנסאווה וכפר־קאסם. התוכנית כו־ללת ביקורים של הילדים זה אצל זה ומפגשים מחוץ לג־נים, כגון טיול משותף, הצגת תיאטרון וכו'.

מגמה ללימודי האיסלאם בביה"ס התיכון בטייבה

(עש"ת). — מנהל האגף לחינוך ותרבות לערבים ב־משרד החינוך והתרבות עמנואל קופלביץ הודיע למנהל בית הספר התיכון בטייבה, שריף דעסאן, כי המשרד החליט לפתוח בבית הספר, בשנת הלימודים הקרובה מג־מה חדשה לימודי דת האיסלאם.

התלמידים שיתקבלו למגמה זו ילמדו לימודים כלליים ונוסף על כך ילמדו את לימודי דת האיסלאם. מי שיסיימו מגמה זו בבית הספר, יוכלו לגשת לבחינות בגרות.

תיירת אנגליה התערטלה במרכז ירושלים העתיקה

(ע). — הקור הירושלמי לא הפריע במוצאי־שבת לת־יירת בת 23 מאנגליה להתערטל במרכז העיר העתיקה בירושלים.

במוצאי־שבת סמוך לשעה 11.00 בלילה הודיעו שכנים למשטרה, כי ברחוב חאן אל־זית בעיר העתיקה התפש־טה צעירה לעיני עוברים ושבים ונותרה במקום עירומה כביום היוולדה.

השוטרים הנבוכים ניסו להלביש אותה, אך היא התנ־גדה. היא נלקחה לתחנת משטרת העיר העתיקה, ושם הלבישו אותה השוטרים, אך כעבור זמן קצר היא שוב התפשטה והעדיפה להישאר במערומיה.

מפקד התחנה החליט להעביר אותה לבדיקה במוסד לחולי־נפש.

קופ"ח זקוקה ל־50 רוקחים

מחסור ברוקחים מורגש באחרונה בבתי המרקחת של קופת חולים הכללית. רוקחים צעירים אינם להוטים להצטרף לשירות הציבורי וקיים פער בין קצב ה־פרישה של הרוקחים לבין גיוס רוקחים חדשים.

מנהל מחלקת הרוקחות בקופ"ח מגיסטר ש. נמט, שלח מכתבים לסטודנטים באוניברסיטאות והם הם מוזמנים להתקשר עמו לבירור אפשרות העסקתם.

לדבריו, זקוקה קופ"ח מיד ל־50 רוקחים, אך אלה אינם בנמצא כרגע, גם עקב הצמצום בעלייה וגם עקב תנאי השכר המשופרים שבסקטור הפרטי.

(ע). — זמרת במועדון בתל־אביב, הדס לוי, בת 20, נחנקה במוצאי־שבת במכשיר חוד בפניה. המשטרה מחפשת צעירה בת 19, תושבת קריית־גת, החשודה במע־שה. הרקע עדיין נחקר.

מועצה מחוזית לקופ"ח בת"א

מועצה מחוזית לקופת חולים ב־תל־אביב, המונה 52 חברים, נב־חרה בבית ברנר. בראשה יעמוד אברהם סגל וכממלא מקומו ישמש פרופ' יורם לס, סגן הדיקן של בית הספר לרפואה באוניברסיטת תל־אביב.

אבלים
על פטירתה של חברתנו
לימה קוטלר ז"ל
ומשתתפים בצער המשפחה
מועצת פועלי תל־אביב—יפו
וחבר העובדים

בתי־הקלייה לקפה שובתים ובחנויות כבר יש מחסור

מאת יוסף מיכלסקי, סופר "דבר"

66 בתי־הקלייה לקפה ברח־בי הארץ נסגרו אתמול בבוקר למשך יומיים כאמצעי לחץ של בעליהם על משרד התעשייה והמסחר לייקר את הקפה בכ־120 אחוז, או לשחרר את המו־צר מפיקוח ולאפשר תחרות חופשית בין בתי־הקלייה.

במסיבת עתונאים שנערכה את־מול בחיפה טענו חברי ועד הענף לה של הענף, שאם במשך יומם לא תתקבל ממשרד התעשייה ו־המסחר תשובה חיובית לתביעות בעלי בתי הקלייה, יחליט הוועד על צעדים נוספים — קרוב ל־וודאי על המשך השביתה.

לטענת הדוברים, אם יוצא הק־פה מרשימת המוצרים שבפיקוח יתייקר מחירו לצרכן ב־80—100 אחוזים בלבד, כלומר פחות מהיי־קור המתוכנן על ידי הממשלה.

הענף בארץ מפרנס כ־2,000 משפחות באופן ישיר ועקיף. ב־ארץ צורכים כל חודש 600 טונות קפה.

סופר "דבר" מציין, שאף כי השביתה אינה מקיפה יצרני ה־קפה הנמס, הורגש כבר אתמול מחסור בכל סוגי הקפה, לרבות קפה נמס, בחנויות רבות בחיפה ובצפון.

דרישה להחרים קבלני נקיון שאין להם הסכם עם עובדיהם

ההסתדרות תובעת מהממש־לה לא לתת עבודות נקיון ו־שמירה לקבלנים שאין להם הסכם עבודה, עם עובדיהם — הודיע מזכ"ל ההסתדרות יש־ראל קיסר בתום דיון בנושא ביצוע עבודות נקיון במפעלים ובמוסדות, באמצעות קבלני נ־קיון.

קיסר אמר, שההסתדרות תעלה תביעה זהה בפני לשכת התאום של הארגונים הכלכליים וכל גוף אחר. הוא הטעים, שאף כי חוק המכרזים מחייב את הממשלה לק־בל את ההצעה הזולה ביותר, תו־בעת ההסתדרות שחוק זה לא יחול על עובדי נקיון, תחזוקה ושמירה. לפי הצעת קיסר יוציא האגף לאי־גוד מקצועי הנחיות בנושא זה. כן הוצאו הוראות מתאימות לכל המוסדות.

גרשום הרפנס אמר, שעבודות הנקיון במפעלים ובמוסדות נעשות במקרים רבים, באמצעות קבלנים. הסכם ארצי בענף הנקיון קיים רק עם התאחדות החברות וקבלני האחזקה והנקיון בישראל. הסכם זה מחייב את הקבלנים להעסיק את עובדיהם בתנאים נאותים ו־לשלם ביטוחים סוציאליים. אולם קבלנים רבים אינם חתומים על הסכם העבודה ומתחמקים ממילוי חובות יסודיות ביותר כלפי עוב־דיהם.

משרד החינוך דורש כללי רישוי לאמרגנים ומפיקים

מאת סופר "דבר" לענייני חינוך

בעקבות נזק שנגרם לציבור בשל פעילותם של אמרגנים לא־מקצועיים ולא־אמינים, פנה היועץ המשפטי של משרד החי־נוך, אריה בריק, למשנה ליועץ המשפטי לממשלה יורם בר־סלע, וביקש לפרסם כחוק את הצעת המשרד הקובעת כללי רישוי לאמרגנים ומפיקים.

התקנות שגובשו במשרד החי־נוך, בתיאום עם הנהלת איגוד האמרגנים והמפיקים בישראל, יח־ייבו אותם לעמוד בקריטריונים מסויימים על מנת לעסוק באמר־גנות.

שר החינוך יצחק נבון נפגש לאחרונה עם הנהלת איגוד המפי־קים ואמר, כי באחרונה היו כמה מקרים שבהם נגרם נזק רב לצי־בור כתוצאה מפעילותם של אמר־גנים לא מקצועיים ולא אמינים, ולכן יש לקבוע, לטובת הציבור, הוראות מפורשות בעניין זה.

שני צעירים אנסו תיירת בעיר העתיקה בירושלים

תיירת בת 17 מאנגליה נאנסה בליל־שבת פעמיים על־ידי ש־ני צעירים באחת מסמטאות העיר העתיקה בירושלים. המש־טרה עצרה שני חשודים, בני 18—19, תושבי העיר העתי־קה.

האונס הכפול אירע בליל־שבת סמוך לשעה 11.00, ברחוב עקבת תקיה בעיר העתיקה של ירוש־לים. שתי תיירות, בנות 17 ו־22 סיפרו לחוקרי המשטרה, כי יצאו מהרנדוו לילה לכיוון בית המלון שבו הן מתאכסנות, הן לא חשו כי שני צעירים עוקבים אחריהן.

בהגיען לסמטה חשוכה התנפלו עליהן שני הצעירים. אחד מהם אחז בתוקף בתיירת המבוגרת יו־תר, בעוד חברו אונס את התיירת בת ה־17. אחר כך התחלפו השניים ב"תפקידים".

שני הצעירים נמלטו, והצעירות המותקפות הצליחו להגיע למשטרת העיר העתיקה. שתי התיירות היו נסערות, ותחילה לא גילו לחוקרים את דבר האונס ורק מסרו כי אלמונים שדדו את תיקן ובו כסף ומסמכים. רק במוצאי שבת חזרו השתיים להתלונן במשטרה וסיפרו על האונס. בעקבות זאת נשלחה האנוסה לבדיקות רפואיות בבית חולים.

משטרת העיר העתיקה עצרה במשך הלילה שני צעירים תושבי העיר כחשודים במעשה.

הוכן כתב האישום על רצח תושב כפר־יונה רביב חנוכה

מאת חנה פאר, סופרת "דבר" בשרון

כתב־אישום נגד החשודים ברצח רביב חנוכה, תושב כפר יונה, לפני יותר מחודשיים, הוכן על־ידי הפרקליטות ויוגש בימים הקרובים נגד אליהו חל־פון, בן 35, אשר אשרוב, בן 27 ואלכסנדר יוסיפוב, בן 27, ש־לושתם תושבי כפר יונה.

גופתו של רביב חנוכה, בן 21, התגלתה ב־7 בנובמבר 1985 ב־שעות הבוקר בפרדסי צור נתן שליד כפר־יונה.

צוות חקירה מיוחד בראשות פקד שמעון ממן חקר בכמה כיוו־נים, ובין היתר בדק את האפשרות שהמניע לרצח היה חבלני. אולם לבסוף התברר, כי הרקע למעשה היה פלילי וכי הקשיש נרצח לשם ביצוע שוד.

לאחר חקירה מאומצת נעצרו שלושה החשודים תושבי כפר יונה שהכירו את הנרצח, המשטרה טוענת כי הם ידעו, שחנוכה נהג לשאת על גופו סכומי כסף גדו־לים, וזו היתה העילה לשוד ו־לרצח.

דרוזים מהכרמל הגולן והגליל בלוויית רס"ל פארס ברמה

מאת מוספה חלבי, סופר "דבר" במיגזר הדרוזי

בטקס רב משתתפים הובא את־מול למנוחת עולמים רב סמל ג'מיל פארס, איש משמר הגבול, שנרצח שלשום מיריות מחבלים בשכם.

טקס האשכבה התקיים בכפר רמה שבגליל ושר המשטרה חיים בר־לב ייצג את הממשלה והשמיע דברי ניחומים למשפחה הדרוזית ששכלה את בנה. כן השתתפו ב־טקס אלפי דרוזים שהגיעו מכפ־ריהם מהכרמל והגליל ומרמת ה־גולן. בין המלווים נראו גם נציגי שתי העדות המוסלמית והנוצרית.

ג'מיל פארס שירת במשמר ה־גבול 17 שנה, הניח אשה ושישה ילדים והוא נמנה עם משפחת פא־רס הידועה, שרוב בניה משרתים בזרועות הביטחון ובתוכם קצינים בכירים בצה"ל ובמשמר הגבול.

מאת אוריאל כן־עמי סופר "דבר"

העוצר במרכז שכם, באיזור שבו נורה רס"ר ג'מיל פארס, יימשך גם היום. כוחות הבטחון ממשיכים בסריקות אחר רוצחיו של פארס ופוצעו של חייל משמר־הגבול נלכדו.

עומסה כעגם. כזכור, השניים הצליחו להימלט וטרם נלכדו.

העוצר בשכם הוסר אתמול למשך שעתיים בין ה־שעות שתיים לארבע אחה"צ, כדי לאפשר לתושבים להצ־טייד במזון. לאחר מכן המשיכו כוחות הבטחון לסרוק את איזור הירי שבו נרצח ג'מיל פארס באיזור המסחרי של שכם ובשכונת תבלייה הסמוכה.

כוחות הבטחון סבורים כי ג'מיל פארס, שהיה מוכר לרבים מתושבי שכם בתוקף תפקידו במשמר־הגבול, נורה לאחר מעקב אישי אחריו. הוא שירת 17 שנים במשמר־הגבול בבניין הממשל הצבאי בשכם. על פי ההערכות, ביקשו הרוצחים לפגוע בו באופן אישי לאחר מעקב ממושך אחריו.

כוחות הבטחון עצרו בקשר לרצח עשרות חשודים, אולם ככל הנראה איש מהם אינו קשור באופן אישי לרצח.

במלאות ארבע שנים לפטירת יקירנו
ישראל (טולי) לביא ז"ל
נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו היום יום שני ג' בשבט תשמ"ו 13.1.86 בשעה 16.00 בבית העלמין החדש בכפר־סבא.
נפגשים ליד השער
המשפחה

דבר היום

ברית אינה רק דם

דוברים ישראלים מרבים להדגיש את דבר היותה של ישראל מדינה יהודית ומדינתם של היהודים. אולם ישראל היא, כמובן, גם מדינתם של כלל אזרחיה ותושביה. בין אלה נמצאים בני העדה הדרוזית שאחד מבניה, רס״ר ג׳מיל פארס, הובא אתמול לקבורות בכפרו רמי, אחרי שנרצח בהתקפת המחבלים בשבת בשכם. רס״ר פארס שירת בכוחות הבטחון 18 שנים, יחד עם רבים מחבריו הדרוזים המשרתים שירות חובה וקבע בצה״ל ובזרועות הבטחון.

תשומת לב ציבורית הופנתה לחיילים הדרוזים בצה״ל בשנים האחרונות, בעיקר בעת מלחמת לבנון, בגלל תקריות מתיחות שהיו בלבנון בין צה״ל לבין המיליציות הדרוזיות, וכן בגלל העובדה שבאותה מלחמה אומללה נפלו חיילים דרוזים רבים במילוי משימות בטחון שוטפות.

דומה שכבר מזמן חלפו הימים שאזרחי ישראל הדרוזים נדרשו להוכיח את נאמנותם למדינה. יותר מכך צריכה היום מדינת ישראל להוכיח את נאמנותה להם. למרבה הצער ישנם עוד נושאים שבהם הדרוזים מקופחים, בין השאר בקיצבות שונות של מוסדות ממשלה וציבור. התקציבים לרשויות המקומיות הדרוזיות הם דוגמה בולטת לכך.

אם לגבי אזרחי ישראל הערבים שאינם משרתים בצה״ל נשמע תמיד הטיעון — המפוקפק כשלעצמו — שאין הם ממלאים את כל חובותיהם האזרחיות, ולכן גם זכויותיהם נפגעות, הרי לגבי הדרוזים טיעון כזה אינו קיים. מעניין יהיה, אולי, להשוות את התמיכות והתקציבים השונים שמעמידים מוסדות המדינה לתלמידי ישיבה חרדים שאינם משרתים בצה״ל, לעומת התקציבים לדרוזים. התוצאה עלולה להראות שאין אנו יודעים להעריך נכונה את משמעות הביטוי השחוק אבל הנכון „ברית דמים" שקיימת בישראל עם הדרוזים.

לחסום אותם

מאת עליזה ולך

למה יש לקואליציה הזאת כשרון להבליט רק את המפריד בין מרכיביה? למה היא מבזבזת כל־כך הרבה אנרגיה שלילית בפלגנות ולא מצמצמת רווחים במאמץ משותף, חד־פעמי כמעט, שנזדמן עם הקמת ממשלת האחדות וחיסול האופוזיציה הפארלמנטרית? יש מעט מאוד נושאים שלקידומם מסוגלים הליכוד ומפלגת העבודה לחבור, מתוך אינטרס משותף, ומשום־מה הם מזניחים אותם, אף שכבר נדרשו לטפל בהם.

למרות שאחוז החסימה הורגת, הריצה לכנסת של האדונים ג.ג., גורן וגפן, תיגמר במקום אחר

למשל, העלאת אחוז החסימה. כשהתקדרו שמי הדמוקראטיה בעננֵי הכהניזם, גמרו אומר בליכוד ובמפלגת העבודה לפעול במשותף ולאלתר להעלאת אחוז החסימה, בנימוק שחוק הנוגעות בלבד לא ימגר את הרעה החולה. לשעה קלה הסיטו שתי המפלגות הידיבות את המחלוקות הצידה והקימו צוותי פעולה לגיבוש הצעה מוסכמת. אי־ההסכמה היחידה היתה, מה יהיה גובהו של אחוז החסימה החדש: היו שהציעו סף של ארבעה אחוזים, מתוך חשש שמספרים נמוכים יותר לא יהיו די אפקטיביים בבלימת כניסתה של סיעת „כך" המתרחבת – על־פי תחזיות הסקרים – לכנסת הבאה. היו שהסתפקו בפחות, ב־2.5 אחוזים, והדעה הרווחת היתה שזה יהיה אחוז החסימה שיתקבל על־ידי רוב בכנסת.

בינתיים הירפה קצת כהנא את מיתקפתו המרוכזת על הישוב העברי, והח״כים של הליכוד ו„העבודה" חזרו לשגרת מריבותיהם. הם ודאי ישובו לטפל באחוז החסימה בעתיד, לכשיסתמנו בחירות חדשות, קודם זמנן או במועדן, אך ראוי היה שיתפנו לנושא בהקדם, ויפה, בהשראת „דבר אחר", שעה אחת קודם. כל עוד לא רובץ האיום הזה מטפחים יחידים וקבוצות אשליות על הקמת מפלגות חדשות, שעוד לפני שיתנפצו בקלפי ינפצו את האלקטוראט הישראלי לרסיסי מפלגות, המקשים על הכנסת לתפקד.

בשבוע שעבר הודיעו שני גימלאים על הקמת מפלגות חדשות לקראת הבחירות הבאות. ד״ר אבא גפן, גימלאי של שירות החוץ, פירסם מודעה הקוראת לגימלאים להצטרף להקמת רשימה על־מפלגתית של גימלאים לכנסת. הרב שלמה גורן, גימלאי של הרבנות הראשית, חזר בראיון ל„ידיעות אחרונות", בסופשבוע האחרון, על הבטחתו להקים תנועה דתית חדשה, „רגל ירושלים", שתרוץ אף היא בבחירות הבאות לכנסת. אין לנו דבר נגד גימלאים ורוחשנו כבוד רק למרים גהטייה וליוזמתה בעבר להקים רשימת גימלאים לכנסת, אך כשלונה הוא שצריך היה להנחות את הרוצים לבוא בעקבותיה.

יתר על כן, מה שנכון כשמדובר בקידום נושאים פמיניסטיים תקף גם כשמדובר בדאגה לגימלאים. כלומר, לא די שהנוגעים בדבר יודעים שהם מקופחים, צריך לשכנע את הלא־נוגעים־בדבר להתגייס לביטול הקיפוח. גם אם יהיה גימלאי „מקצועי" אחד בכנסת, ואפילו שנים, לא יקדמו עניני הגימלאים, אלא אם כן תתלכד חזית פעולה רחבה למענם. אגב, הצצה בתעודת־הזהות של חלק מחברי־הכנסת היתה מלמדת, שיש ביניהם לא מעט גימלאים על־פי גיל, הרי בשדולה חוץ־פארלמנטרית אגרסיבית כדי לרתום אותם לטיפול בחברי „גיל הזהב".

לגופה של ההיערכות לריצה לכנסת של האדונים ג.ג., לא בלונים־גולן, אלא גפן וגורן, קשה להימנע מהרושם ששניהם פותחים במסע, שלא יסתיים בכנסת, בגלל מניעים נסתרים, קרוב לוודאי בגלל מרירותם על המתנות שמהם הם באים. בראיון בדיוק בשבוע שעבר קבל אבא גפן על התעלמותה של מפלגתו, מפלגת העבודה, ממצוקתם של הגימלאים. הרב גורן אינו חוסך בדברי תוכחה למפד״ל. יש להניח, שאילו הבטיחה מפלגת העבודה לגפן מקום ברשימתה לכנסת, לא היה מעלה בדעתו להקים רשימה עצמאית והיה שוכח את דאגתו, הכנה, לגורלם של הגימלאים. יש להניח גם, שאילו נתנה המפד״ל גיבוי לרב גורן, כשנאבק בזמנו שיאפשרו לו להתמודד על קאדנציה נוספת ברבנות הראשית, לא היה „מאיים" עליה כיום בהקמת תנועה, שתתחרה בה על קולות הבוחרים שלה. אילו כך היה, לא היה מתקנא גם ברב עובדיה יוסף, בדיוגו הספרדי ברבנות, שנהפך בינתיים למנהיגה הרוחני של מפלגה, שתוצאותיה בקלפי הפתיעו לטובה בבחירות לכנסת האחרונה.

העלאת אחוז החסימה נחוצה איפוא לא רק כדי לצמצם את מספרן של המפלגות הקיימות בכנסת הנוכחית, כ־15 במספר, אלא גם כדי להרתיע גופים וכוחות, המתכננים להצטרף למירוץ לכנסת בעתיד הקרוב. ממחול ההרבות המלוליות של הח״כים בשתי המפלגות הגדולות לא ייגרע, אם בזמן־הודיים ייתבעו את מוחם במציאת הנוסחה המוסכמת להעלאת אחוז החסימה ויעבירו את החוק בכנסת. צעד זה יהיה אמנם למורת־רוחן של המפלגות הקטנות, שחלקן סימפטיות מאוד, אך גם להן לא יזיק לגבור על ניואנסים של חלוקי־דעות ולחבור יחד כדי לשרוד.

שמיר אחר

תשומת לבנו הופנתה לטעות שנפלה ברשימת אמנון לורד („דבר", 12 בינואר): יועצו של שר התעשיה והמסחר, עודד שמיר, איננו בנו של שר החוץ יצחק שמיר. הוא בנו של מאיר שמיר, מנכ״ל משרד הקליטה. בנו של שר החוץ, יאיר, משרת בצבא קבע, ואנו מתנצלים הן בפניו והן בפני שר החוץ.

בחזרה למאורעות

מאת יורם פרי

1929. הפגנה גוררת הפגנה. אחרי בית״ר – המון משולהב.

ב־1929 הפגינו חברי בית״ר ליד הכותל. למחרת הפגין המון ערבי משולהב ברחבת הר הבית. 57 שנים, הגלגל חוזר לאחור. המחנה הלאומי מתעקש, בשם זכותנו, להפוך את ירושלים לבלפאסט של המזרח־התיכון.

רק אנשים חסרי תודעה היסטורית או קנאים חמומי־מוח, שקנאותם מעבירה אותם על דעתם, עשויים היו להתלהב מהפגנת־השרירים על הר הבית. לגאולה כהן ולדב שילנסקי, אבירי המחנה הלאומי, אין כפי הנראה לא תודעה היסטורית ולא שיקול דעת. אילו היו להם, היו נזכרים במה שאירע באותו מקום לפני 57 שנים.

כן, חמישים ושבע שנים חלפו מאז האירוע שהביא לפריצת מאורעות 1929, אותו גל שני בשרשרת המאורעות שפקדו את הישוב בארץ־ישראל, החל ב־1921, ולא הסתיימו אלא לאחר שקמה המדינה. עתה [illegible]

ב־1929, כמו היום, [illegible] היה ברור, כי הקנאות הדתית אינה פחותה מן להט הלאומני, ואולי אף עזה ממנו. כאז גם עתה היה ברור, כי אפשר לנהל מאבק מדיני שקול – שנשמר בו האיזון הנכון בין המשא־ומתן לבין ניצול הכוח – או ללכת בדרך קיצונית, פנאטית, חסרת תיחכום, שאין בה התחשבות בתביעות הצד השני ובאילוצים הסביבתיים, דרך קיצונית שסופה, בהכרח, מהומות דמים.

כמו צעירי בית״ר של הימים ההם בוחרים שילנסקי וגאולה כהן בדרך הדמים.

כשבועות שקדמו לתשעה באב 1929 התריף הויכוח בין התנועה הציונית לבין ההנהגה המוסלמית על זכויות התפילה של היהודים ליד הכותל. הנושא העסיק אז את דעת־הקהל היהודית בארץ, כפי שמלמדת קריאה בעתוני אותם ימים.

לא בכדי התארגנה בליל תשעה באב תרפ״ט תהלוכה של הישוב, שמטרתה היתה לבטא את התביעה לזכויות היהודים בכותל. התהלוכה היתה מרשימה. במושגים של היום זו היתה הפגנה של מאות־אלפי אנשים – אלפים באו אז להשתתף בה, מכל רחבי הארץ. על אף היקפה, היתה הפגנת־עוצמה זו מאורגנת ומאופקת, והיא עברה ללא תגובה ערבית.

אבל אז החל הסיפור. וכך, בלשון קצרה ויבשה כלשהו, מתאר „דבר" מיום שישי, י׳ באב את האירוע. „אחרי תהלוכת האלפים בליל תשעה באב אל הכותל, שהפגינה למדי מהו המקום הזה לישוב העברי, בא למחרת „הנוער הלאומי" להפגין באופן מיוחד את כוחו, ועשה במעשיו לצחוק את המחאה בענייני הכותל התוססת בלבבות".

דבר ההפגנה המתוכננת הזו לא היה סוד, ולא רק בקרב הישוב המאורגן היו שהתנגדו לה. אפילו ד״ר קלוזנר, מי שחתם על כרוז „הועד למען הכותל", הודיע ערב ההפגנה שהוא מתנגד לה. אולם הנוער לא נשמע לו, סיפר „דבר".

ומה היה ההבדל בין תהלוכת האלפים המאורגנת, לבין הפגנת צעירי בית״ר? הראשונה הפגינה עוצמה מדינית. השניה [illegible] הפרובוקציה של שילנסקי וכהן בשבוע שעבר בעניין [illegible]

המפגינים שרו „בדם ואש יהודה נפלה", הכריזו „אם לא יהרסו מיד את השער (שהגביל את הכניסה לרחבת הכותל), אנחנו נהרוס אותו", ותקפו את ההנהלה הציונית „שהשתלטה עלינו באופן בלתי דמוקראטי".

בתיאור של „דבר" יש קטע עם אירוניה קלה. „בתום ההפגנה הלכו שלושה מסדריה (היום היינו אומרים מארגניה – י.פ.) לממלא־מקום המזכיר הראשי של הנציב העליון הבריטי ה׳ מילס, וזה אמר, שבהיותו בגילם גם הוא לא הסכים להרבה דברים, אולם כשמתבגרים – משתנים. הוא קרא ב„טיימס" את דבריו של וייצמן בעניין הכותל, והוא מעריכם מאוד, ומקווה שוייצמן, עם הסוכנות, ימצאו את הפתרון לשאלה זו".

אני יכול לראות בעיני רוחי את ממלא־מקום המזכיר של נציב נציג או״ם בירושלים אומר לגאולה כהן ולדוב שילנסקי: „כשמתבגרים משתנים, אני רואה את מדיניותו של ראש העיריה שלכם, טדי קולק, ומעריך אותו מאוד", וכו׳ וכו׳. אבל מסתבר שלא כל מי שמתבגר גם משתנה.

הפרובוקציה הגלויה של צעירי הנוער הלאומי ב־1929 לא עברה ללא תגובה ערבית. למחרת ההפגנה התפרצו 1,500 ערבים, בראשות השייך חטיב, אל רחבת הכותל, שם היו אותה עת 15 מתפללים יהודים וחמישה שוטרים בריטיים. הם השתוללו, שרפו את ספרי התפילה והתהילים, שברו את שולחן נרות־התמיד, על כד השמן והעששיות שהיו עליו, היכו את השמש הספרדי, שניסה להגן על כלי־הקודש וקרעו את בגדיו. „דבר" מתאר למחרת את מה שאירע שם כך: „מעשי פראות שפלה, המזכירה את ימי הבינים, שישאירו כתם לדורות על האומה הערבית".

מרחבת הכותל יצא האות. ימים ספורים אחר־כך התנפל המון ערבי מוסת על שכונות יהודיות בירושלים. משם עברו ההתנפלויות גם לישובים חקלאיים – למוצא, לחולדה, לבאר־טוביה, וכן לחיפה ולתל־אביב. אחר־כך היתה השחיטה הנוראה של יהודי חברון ונשרפו בתים בצפת. לא פחות מ־160 יהודים נהרגו בכל המאורעות, שנמשכו כשבועיים. שמונה נקודות ישוב יהודיות נעזבו, והמאורעות נחרטו כאירוע טראגי בזכרון הקולקטיבי של יהודי ארץ־ישראל.

הזעזוע היה כבד עד כדי כך, שלא זכרו כבר מה היה הגפרור שהצית את הדליקה: ההפגנה הפרובוקטיבית של הנוער הלאומי ברחבת הכותל.

57 שנים חלפו, והנוער הלאומי הזה לא למד דבר. הקמת מדינת ישראל שינתה לכאורה את מערכת היחסים של היהודים עם עמי העולם, ושל יהודי ארץ־ישראל עם ערביי המזרח־התיכון. אבל הנוער הלאומי של ימינו מבקש לחזור לימי המאורעות ההם: במקום סכסוך מדיני בין ריבוניות, סכסוך מוגבל, שאפשר לווסתו ולטפל בו בדרכים מדיניות, הם משתוקקים לחזור לימי הקונפליקט הטוטאלי בין שתי קהילות, מלחמת דמים בין יהודים וערבים באותה מדינה, סכסוך נצח על הקופה, שיש בו הרבה קנאות דתית וגאוותנות לאומנית („אתם לא תגידו לנו אם מותר לצלם כאן או לא") ומעט, אם בכלל, שכל ישר.

57 שנים והגלגל חוזר לאחור. דרכו השפויה והחכמה של טדי קולק, שהצליח להביא לדו־קיום בירושלים אינה נראית לחמומי־המוח של המחנה הלאומי. הללו לא יירגעו, עד שתיהפך העיר לבלפאסט של המזרח־התיכון עד שיחזרו המאורעות. מה יש? יהודה נפלה כבר פעם אחת בדם ואש? שתעלה באש עוד פעם. העיקר שאנו נפגין את זכותנו האלוהית.

כופין הר (הבית) כגיגית

מאת שלמה גינוסר

מחר אמורה ועדת־הפנים של הכנסת לסייר, שוב, בהר הבית. ספיח לאירוע מבהיל מן השבוע שעבר. לסיור השני אין סיבה עניינית. הסיבה בשבוע שעבר היתה, לכאורה, חריגות בניה. במנח זה נמק הסיור הבעייתי: ח״כים דתיים לא השתכנעו מההיתר הנלהב שהעניק להם הרב גורן, והם יודעים מדוע הסיור – דריכה על כל היבלות האפשריות.

מבין שלושת הרבנים הנכבדים שאליהם פנה יו״ר ועדת הפנים ח״כ דב שילנסקי בשאלה, אם מותר לחברי כנסת יהודים לעלות על הר הבית, שני הרבנים הראשיים, שפירא ואליהו, היו מסוייגים מאוד. גם מכלל ה„הן" הרפה שלהם אפשר לשמוע את הלאו. אמנם אסור ליהודים לעלות על הר הבית, אך אם המטרה היא „בדיקת דברים בטחוניים – מותר" כך פסקו הרבנים הראשיים.

כיוון שהנימוק הרשמי לסיור הבעייתי של חמישה ח״כים מוועדת הפנים (שחלקם אינם חברים כלל בוועדה) היה בדיקה של תלונות על חריגות בניה בהר הבית, נותרו שוליים רחבים בפרשנות, אם חריגות בניה הן בגדר דבר בטחוני, כהגדרת הרבנים הראשיים. אך גם אם זה נושא בטחוני, האם הוא בגדר סמכותה של ועדת הפנים או, אולי, למען הסדר הטוב, זה עניינה של ועדת חוץ ובטחון? ח״כ שילנסקי יכול, כמובן, לשאוב עידוד מפסיקתו הדמאגוגית של הרב הראשי לשעבר שלמה גורן, שסבור כי נוכח „סכנת ההשתלטות של הישמעאלים" על הר הבית, זוהי חובתם – ולא רק זכותם – של היהודים בכלל ושל חברי כנסת בפרט להפגין נוכחות בהר הבית.

לרב גורן יש גם דרך בדוקה להתגבר על המחסור הזמני בפרות אדומות, שרק אפרן יכול לטהר יהודים המבקשים לעלות על הר הבית. במקום אפר של פרה אדומה הוא מציע נעלי קומאנדו. כן, הרב גורן ממליץ ליהודים ולחברי כנסת לנעול נעלי גומי, ולא סתם נעלי עור, וכן לטבול במקווה טהרה לפני העליה להר הבית. עכשיו הכל מוכן לקראת הסיור הפרלאמנטרי הבא על הר הבית. חסר רק שופר.

הרב גורן, בנסיונו לפשט את הבעיה, מסבך אותה קצת יותר. שהרי הקריטריונים ההלכתיים רלוואנטיים רק ליהודים דתיים. אלה לא עלו ולא יעלו על הר הבית, בדיוק כפי שנהג ח״כ אברהם ורדיגר מ„מורשה" וכפי שנהגו ח״כים דתיים אחרים, שלא הצטרפו לסיור ביום רביעי שעבר. ספק אם אלה השתכנעו מההיתר הנלהב שהעניק להם הרב גורן. הח״כים הלא־דתיים, הנלהבים לחזור ולבקר בהר הבית, ממילא לא יטבלו במקווה טהרה, ולא יראו עצמם חייבים בסוליות גומי בדרכם להר הבית.

אין ספק שוועדת כנסת רשאית לבקר בהר הבית, שהוא שטח ריבוני של המדינה, אבל מכאן ואילך – כל ההשוואות לביקור רגיל של ועדה פרלאמנטרית לוקות בעיוות. אי־אפשר להשוות ביקור של ועדת־פנים בהר הבית לצורך [illegible] לכל צורך אחר בביקור בשכונת התקוה. גם לשיטתם של אותם חברי כנסת, שטוענים להכרח שאין־ריבונות־לערער לבקר בהר הבית (ואולי דווקא לשיטתם), ביקור בהר הבית אינו אירוע רגיל. אין הוא יכול להיות אירוע רגיל, בגלל הבעייתיות המיוחדת במינה של הנושא, המטען הדתי, הרגשי, הלאומי, והבין־לאומי שמקום זה טעון בו, וכל המשמעויות וההשלכות של ביקור כזה. מי שסבור אחרת לוקה בתמימות חסרת תקנה. אך לפחות כמה ממארגני הביקור של ועדת־הפנים על הר הבית בשבוע שעבר רחוקים מאד מתמימות.

כדי שביקור של ועדת כנסת על הר הבית יהיה ויראה ענייני, יש צורך לתכננו ברגישות ובקפדנות מרבית. קשה להגזים בחשיבותם של קביעת העיתוי והתיאום של ביקור כזה. כל הקריטריונים וההליכים הרגילים – הביורוקראטיים, הפרלאמנטריים והפוליטיים – אינם יפים למקרה כזה. נכון שיו״ר ועדה מוועדות הכנסת אינו צריך להיוועץ עם יו״ר הכנסת על פעילות שיגרתית של ועדה, נכון שאי־אפשר לדרוש מיו״ר ועדה היוצאת לסיור לתאם כל סיור עם לשכת שר המשטרה או עם לשכת שר אחר כלשהו, נכון שהכנסת ריבונית להחליט על פעילותה. אפשר לחזור על הנחות אלה עד זרא. אולם דווקא מי שמייחס להר הבית ולכל מה שמתרחש בשטחו חשיבות יתירה, חייב באותה מידה של זהירות יתירה.

סיור של ועדת כנסת בהר הבית יכול להיעשות גם כך, שהמבטים הזועמים של העולם המערבי יופנו מקפריסין, מ„אכילה לאורך" ומנמלי־התעופה של וינה ורומא לירושלים, כפי שהסביר יו״ר הכנסת שלמה הלל בדברי כיבושין לחברי ועדת הפנים. סיור של ועדת כנסת בהר הבית יכול גם להיעשות כך, שהוא יסכים לרפד את הריבונות הישראלית על הר הבית בתשלובת של ניזותא, תיחכום וחוכמה מדינית מעשית. הוא יכול להיעשות בלי התלהבות יתירה ובהתייחסות כזאת, המאזנת את כל הרגישויות ומנטרלת את כל מנגנוני הנפץ.

הסיור על הר הבית בשבוע שעבר דרך על כל היבלות האפשריות, אם כי הנחה זאת אינה משחררת אף לרגע את מערכת אכיפת החוק לקרוא לסדר ולדין את מארגני ההתפרעות ההמונית על הר הבית ואת אלה שתקפו פיסית את חברי הכנסת.

הסיור החוזר של ועדת הפנים בהר הבית, המתוכנן למחר, הוא ספיח לאותו אירוע מבהיל שהתרחש שם בשבוע שעבר. הסיבה לסיור הנוסף כבר אינה עניינית־פונקציונאלית (אף לא למראית עין), מבחינת העבודה הפרלאמנטרית, אלא מדינית־הפגנתית. זוהי טאקטיקה של תקיעת שופר, עשיית שריר דווקאי. הפגנת הריבונות הישראלית בירושלים כולה ממש [illegible] אחרות: תקיפות אף־שקטות, חכמות ומבלגיות.

מעניין שדווקא כמה מאלה המרבים לדבר על ירושלים הישראלית במונחים של נצח, פורטים את הנושא הכבד הזה לאסימונים של שעה.

1929. בית״ר אצל הכותל. זכות הפרובוקציה.

הדיאט־קוקה של המדינה

מאת טוביה מנדלסון

חזי קוקה – הנורמות של המדינה. ברשות השידור כמו בכל־מקום. כמו שירותי בריאות חינם לשרים ולמיוחסים. כמו לינת קצינים במלונות בעיצומו של תרגיל גדול. כמו המתג של יורם אוברקוביץ. כמו הודעה מראש על שביתה הדראמטית.

אשה אחת נתקפה ביום חמישי שעבר כאבים עזים וחולשה גדולה. היא התקשרה לרופאה והוא הורה לה לבוא אליו מייד או לחלופין, לנסוע ישר לחדר מיון בבית־חולים. האשה, שהיתה לבדה בבית, שהרי המקרה אירע בשעות לפני הצהריים, התקשרה לתחנת המוניות „סמדר" במושבה הגרמנית בירושלים והזמינה מונית. כעבור זמן קצר הגיעה המונית. בכוחות אחרונים הצליחה לרדת במדרגות מדירתה עד לכביש ולהיכנס למונית. היא מסרה לנהג את הכתובת: רחוב כורש במרכז העיר. הנהג התחיל לנסוע. דקות אחדות לפני שהגיעו למרכז העיר הודיע הנהג לאשה, כי בשעה הזו, „בגלל הלחץ", הוא מסרב לנסוע בתוך רחוב כורש ועל כן יוריד אותה ברחוב יפו, ליד בניין הדואר המרכזי, „משם תרדי במדרגות לרחוב כורש". האשה הנדהמת הסבירה לנהג כי היא חשה ברע, כי ראשה סחרחר, כי אינה יכולה ללכת וכי הזמינה מונית בדיוק כדי לחסוך לעצמה את המדרגות האלה, שהרי לו היתה נוסעת באוטובוס היתה צריכה לרדת היכן שביקש נהג המונית לעצור. הנהג אמר „גבירתי", עם כל הכבוד, בשעה כזאת אני לא נכנס לרחוב כורש". בקול רפה ניסתה האשה לשכנע את הנהג, אף שאלה אותו מדוע לא הזהיר אותה כשנכנסה למונית ומסרה לו את הכתובת, כי לא יכנס עד לרחוב שבו נמצאת מרפאת הרופא שאליו הלכה – אך הנהג לא נתרצה והאשה ירדה, או הורדה, מהמונית ליד הדואר המרכזי וגררה עצמה משם עד לרופא.

לנהג המונית הזה יש יתרון גדול על חזי קוקה, יו״ר ועד הטכנאים של הטלוויזיה. קודם כל, הוא לעולם ישאר אלמוני, ולא רק מפני שהאשה שסיפרה לי את פרטי המקרה לא רשמה אפילו את מספר המונית שלו. הוא לא יושעה מעבודתו. חברת המוניות שבה הוא עובד לא תהיה נושא לדיון בממשלה ושום מיניסטר לא יתבע לסגור אותה, כדי לעשות בה בדק בית ולפתוח אותה מחדש. אפשר, כמובן, לטעון כי נהג המונית פגע בנוסעת מקרית אחת, ואילו חזי קוקה פגע בשני מיליון צופי טלוויזיה, אבל שניהם, וזו הנקודה החשובה, פועלים על־פי אותם חוקים, על־פי אותם כללי משחק ועל־פי אותו „סדר", שבו מתפקדת החברה הישראלית כמעט בכל תחומי החיים.

היום כועסים על קוקה. ביום רביעי שעבר משהו הרגיז את יו״ר ועד הטכנאים של הטלוויזיה והוא החליט, שמי שרוצה לראות בצבעים מה קרה על הר הבית בעת ביקורה של ועדת הפנים שם, שיפנה לערוץ 6 של ממלכת ירדן. בחברה מתוקנת אי־אפשר להשלים עם מניעת שידור כתבה והפסקת השידור בטלוויזיה בעיצומה של מהדורת החדשות. בחברה מתוקנת לא היו מסתפקים בהשעיית העובד – אפילו הוא יו״ר הוועד – אלא היו מפטרים אותו לאלתר. אבל חזי קוקה אינו חי ופועל בחברה מתוקנת. הטלוויזיה הישראלית, על תחלואיה ובעיותיה, איננה יורדת מסדר־היום של הממשלה, של הכנסת, של הציבור.

חודשים על חודשים פעלה הטלוויזיה ללא מנהל, ומינויו לאחרונה של יאיר אלוני למנהל בפועל הוא בבחינת אילתור. אולי מוצלח אולי לא, עוד מוקדם לדעת, של המנכ״ל אורי פורת. מליאת רשות השידור והוועד המנהל שלה מצטיירת כחבורה שלומיאלית, קשורה בטבורה למפלגות־האם שאותן הם מייצגים, וחבריה חסרים אפילו את הכישורים המקצועיים הברורים שיש לטכנאי הטלוויזיה. חזי קוקה פעל ביום רביעי שעבר על־פי הנורמות, החוקים ואמות־המידה המקצועיות והמוסריות שהנהיגה הנהלת רשות השידור. וזו, יש לומר, אינה פועלת בחלל ריק, אלא על־פי נורמות תקיפות ומקובלות אצלנו. אותן הנורמות, המעניקות לשרים ולמיוחסים שירותי בריאות חינם: אותן אמות־מידה הקובעות, שבהיעדר מקומות לינה בשדה, ילונו קצינים במלונות של ארבעה כוכבים, בעיצומו של תרגיל צבאי גדול: אותם כללים המתירים ליורם אוברקוביץ ללחוץ על המתג ולשבש את אספקת החשמל בכל המדינה: אותם חוקים שבזכותם מחליטים כמה ח״כים לעלות על הר הבית; אותם נהגים המאפשרים ליו״ר איגוד האחיות להבטיח לנו, שהשביתה בעוד שבוע־שבועיים תהיה דראמאטית, בלי פשרות, עד הסוף – כל אלה יוצרים את המסגרת שבה פועלים נהגי המוניות שלנו או להבדיל – יו״ר ועד הטכנאים של הטלוויזיה.

אנו חיים במדינה של קוקה. מחר נקים עוד ועדה, שתחפש דרכים איך למנוע מאנשים רבים כל־כך לעבור לפפסי.

מכתבים למערכת דבר

שמחת העניים

יחד עם כל אזרחי המדינה, גם הגימלאים שמחים על כל צעד משמעותי בדרך אל האור הכלכלי. אך שמחתנו היא כשמחת הקרובים העניים העומדים בפתח, הנשארים מן הצד. אנו רואים את השמחה אך אינינו חשים בה, כי „על גבנו חרשו החורשים". העול והעוול הגדולים המתבטאים בשחיקת הגימלאים, המשתייכים לחלק החלש בחברה האנושית, מדירים שינה מהעיניים וכופפים גבות שהם שחים ממילא.

ובלשון ברורה, מה באמת קורה פה? ומי באמת קובע במצפון שקט את החוקים הדרקוניים הללו לגבי הגימלאים? האם זהו הפיצוי על שנות העבודה ועל חסכונותיהן הזעומים. על שנים של עמל ויגע והסתפקות במה שיש, וניהול אורח־חיים מהוגן ומכובד עם היבט כלפי העתיד? על זאת נענשים כיום הגימלאים? האם חסרים מקורות של הון עתק בידי קבוצות של מתעשרים, שהונם בא להם בדרכים נלוזות? האם אלה הקובעים את המדיניות, אינם קוראים את העיתונים? האם אין בסכומים אלה כדי לכסות את הקימוצים שיביאו הקיצוצים מכספיהם הדלים של הגימלאים. והרי מנהיגינו גם הם בדרך אל הגימלאות – מה יגידו בבוא יומם? ואולי קרנותיהם משופעות בכל לטוב, כי הם דאגו גם ליום המחר? וחברינו בממשלה, שמוצאם מתנועת העבודה, כיצד הם נותנים יד לקיפוח העובד־הגימלאי? וההסתדרות על ראשיה, האם היא במלחמתה בקיפוח החלש, עושה הכל כדי לסכל את עצת אחיתופל זו? האם אין הם מורידים כתף פה ושם?

מה הולך פה? האם חיי עבודה מכובדים הם עוול? האם מקורות כספיים לאיטהורים אלה הערכים בהם רצינו? האם מחכים אלה העומדים בראש, המחוקקים את החוקים, שציבור הגימלאים יודה על חטאי טפשותו?

לכן, לנו זוהי שמחת עניים, שמחה מן הצד, ללא השתתפותנו. אנחנו שמחים עם השמחים, כי אנחנו, הגימלאים, עשינו ונבעטנו העצה.

תמר כהן
כפר־סבא

הצעה פוגעת

הצעתו של ח"כ כהן־אבידוב להנהיג במסע־תעמולה ממשלתי למען עידוד ילודה יהודית היא נלוזה וזאת משלושה טעמים, לפחות.

זוהי הצעה אנטי־הומאנית. היא פוגעת בכבוד־האדם, הופכת בני־אדם ותינוקות־יהם, למכשיר למען מטרות פוליטיות, במקום שיהיו המטרה עצמה, שכל יתר הדברים מיועדים למענה.

זו הצעה הפוגעת בנשים, וחותרת להפוך אותן לבתי־חרושת לתינוקות.

זו גם הצעה גזענית, אשר קוראת לממשלה להפלות בין אזרחים יהודיים לערביים: לעודד את לידתם של אלה, אך לא של אלה.

העובדה, כי הכנסת לא הסירה מעל סדר־היומה הצעה זו שהתקבלה ברוב גדול למדי, כי חברי מפלגת־העבודה הצביעו בעדה וחברי מפ"ם לא הצביעו נגדה, אלא נמנעו – מדליקה נורה אדומה, ומהווה סימן להידרדרות החברה הישראלית לתהום.

נעמי עדן
רמת־גן

עלייה פנימית נוסח המאה ה־20

למקרא רשימתו של מתי אלון („דבר" 22.12) התחלחלתי ונעלבתי עד עומק נשמתי הן כאשה והן כאדם. קראתי את הקטע פעמים שמא לא קלטתי כראוי את תכנו אך מסתבר שהבנתי ועוד איך.

אלון מציע לבטל את חרם דרבנו גרשום למען ריבוי הילודה או ה„פרו ורבו" הקדוש. ולא זו בלבד, אלא הוא אף מציע לבת ישראל „לשמש" כאשה שנייה של יהודי כשר למען מטרה נעלה זו.

יש הבדל תהומי בין שאיפתו של בן־גוריון לגידול עם ישראל בארצו לבין מחשבתו המשוכה של הכותב שראוי לו להיות בין יושבי המערות.

דבירה דרוקר
תל־אביב

למען השם, עשו!

הם מדווחים. הם מתאספים, מתווכחים עם עצמם ומחליטים להתאסף שוב. הם כותבים, הם שולחים מברקים לכל כתובת. בלשונם זה נקרא מאבק. עוד מעט ימלאו שנתיים מאז שהם עומדים שוב בראש ארגון. הפעם בראש ארגון שהמשתייכים אליו שקטים, שקטים מאד. וגם כשישמיעו קולם הוא נשמע בקושי.

אלה שנבחרו לדאוג להם לא אצה להם הדרך. כאילו הזמן עדיין לרשותם. והזמן הוא כאן הקובע, לצערנו קובע מאד. אך נבחריהם לא ממהרים. המאבק, טוענים הם, מאד קשה. לך תדע, כמה עוד מברקים ישלחו בדרך זו. עד שתהא הישועה יהיה מאוחר, מאוחר מאוד. כן, לגבי רבים רבים מאוחר מאוד.

חברינו היקרים, אתם העומדים בראש הסתדרות הגימלאים, אנא הזדרזו קצת: באמת אין זמן. אם באמתחתכם יש משהו מלבד ה„מברק" וה„פרטי־כל" אז, אנא, הפעילו. למען השם, עשו!

שוניא ברונשטיין
קרית חיים

על חליפות חינם בטלוויזיה

ברצוני להגיב על דברים שפורסמו ב„דבר" 25.12.85. במקום לצמצם את מכת הטבות החינם שהמדינה לוקה בה, (ח"כ, רן, אגר, חב' החשמל, מוסדות ציבור, הרשימה ארוכה) החליטה הטלוויזיה להרחיב נוהג פסול זה ולתת חליפות חינם לקריינים, מיבצע המסתכם במאות אלפי שקלים וזאת משום שלגבי הקריייניות נוהג זה כבר קיים, בהגבלות, כלומר – לעיתים הן מחזירות את הבגדים ולעיתים הן רוכשות אותם במחיר סמלי.

מוכר ש„פולגת" מוכנה לתת את החליפות בחינם כפרסום למוצרי המפעל. אז אם „פולגת" מוכנה לשלם עבור פרסום מוצריה יש לקבל את התשלום בצורה שיביא תועלת וקידום לטלוויזיה עצמה ולא לקריינים אישית מה גם שלא כל העובדים זכאים להטבה זו. בכל פעם שהקרייניות מופיעות על המרקע הן נראות כחצי דוגמניות מן המתניים ומעלה, עד לקצה שערן. מדי יום הן מחליפות את הבגד העליון. מדוע צריך להופיע בחולצה מהודרת מבתי אופנה דווקא? האם בגדיהן האישיים הם כל כך גרועים שאין להופיע בהם בין אנשים? ואגב, כדאי לשים לב לאיפור שלא תמיד הוא בעל טעם טוב ונאה. הטלוויזיה איננה זוכה לרוב תשבחות וטוב תעשה אם תפסיק נוהל פסול זה: קבלת, או נתינת הטבות חינם כדי להימנע מלעלות לכותרות גם בנושא זה.

יוכבד ליבנה
תל־אביב

דרך צלחה

שלום לך ר' אברהם שפירא בעל הבית של המדינה אשר אלפים מסרו נפשם להקמתה ולקיומה מלבד כמובן בני טיפוחיך.

לפי העתונות אתה עומד לרדת ללוס אנג'לס. מאוד מתקבל על הדעת ששם תוכל להגשים חלום חייך להשליט חוקי הלכה שתקפם פג מזמן (אפילו בקהילות במזרח אירופה). פה קצת קשה להקים קהילה לפי חוקי ההלכה ובשלטון הרבנים במקום המדינה. אמנם תקבל ברכת ערפאת ותמיכתו – ואולי גם מפלגת העבודה לראבוני מקבלת פיק ברכיים. אך אל תשכח לקחת איתך כמה אלפים מבני טיפוחיך החיים כטפילים על חשבון קופת המדינה המדולדלת.

לבריאות, לחינוך, לזקנים שחסכו מעמל כפיים כל חייהם, להם צריך לסדר „שנור" בטלוויזיה אבל לאלפי המשתמטים מהצבא ומעבודה הכסף זורם כמים.

אפשר יהיה לנשום אוויר צח במדינה ולדעת לשם מה קמה ולשם מה כדאי להילחם למענה.

היה שלום ודרך צלחה.

משה קנאי
תל־יוסף

האם זה מוצדק מבחינה חינוכית?

התבשרנו בעיתון מעריב בתאריך 30.12 שבתוך שבועות אחדים תשדר הטלוויזיה הלימודית תשדיר מטעם מפעל הפיס, בו תועבר הגרלת „הלוטו" בשידור ישיר בימי שלישי בשלוש דקות לחמש אחרי הצהריים: אמנם בתוספת פרסומת לפעולות מפעל הפיס.

בשעות האלה רוב הנוער והטף „מסובים" סביב הטלוויזיה. לכבוד המשדר קנה מפעל הפיס מכונה מיוחדת שתמשוך את העין מבחינה „ויזואלית".

שאלתי לשר החינוך והתרבות יצחק נבון, לוועדת החינוך והתרבות, לוועדי ההורים ולמחנכים, האם זה מוצדק מבחינה חינוכית? כידוע הנוער שלנו מקופח מכל הבחינות, חוץ מתוכניות הטלוויזיה הלימודית, וזה הפיצוי היחידי שהם מקבלים. האם רוצים גם את זה לקלקל ולחנך אותם כבר בגיל צעיר איך אפשר להרוויח בלי „להתאמץ" (כי תמיד רואים את המרוויח ולא את המפסיד).

עדינה ויגנסקי
חיפה

הייתכן רב יהודי גזעני?

השופט חיים כהן בהרצאותיו במסגרת האוניברסיטה המשודרת בגלי־צה"ל, מביא מובאות ממקורות היהדות, המוכיחות ללא־עוררין את השקפת היהדות בבעיות המטרידות אותנו לאחרונה. יחסה של היהדות אל הגר והתושב, אל האויב ואל העבד הוא הומניטרי שאין דוגמתו. מה יותר אנושי מכך שנאמר: בפגשך באויבך והוא צמא, תשקנו מים. ועוד נאמר על העבד אשר יעבוד את אדונו ולאדון רק מיטה אחת בביתו, יתנה לעבדו. משה רבנו נשא לאשה כושית וכשמרים אחותו דיברה בה סרה העניש אלהים והיתה מצורעת כשלג. השקפת העולם היהודית מתייחסת אל האדם כאדם במלוא הזכויות האנושיות בלי הבדל של גזע, לאום ומעמד. האם אלה החושבים את עצמם כאמונים על שמירת ההלכה מסלפים את דברי המקורות?

אביבה אוהלי
תל־אביב

בנק אמריקאי־ישראלי

הודעה ללקוחותינו
שינויים בשעורי ריבית חובה

1. החל מיום חמישי כ"ח בטבת תשמ"ו, 9.1.86 הופחתו שעורי הריבית על יתרות החובה במסגרת המאושרת בח.ח.ד. והם יהיו החל מ־3% לחודש, השווה לריבית מתואמת שנתית בשעור של 43%.
2. על הסכומים שמעל למסגרת המאושרת בח.ח.ד. תחול תוספת ריבית חריגה בשעור של 2.5% לחודש.
3. בחשבונות עו"ש מקבלי משכורת תחול הריבית כדלהלן:
   * עד ל־200 ש"ח — 4% לחודש (64% מתואמת שנתית)
   * מעל 200 ש"ח — 6% לחודש (103% מתואמת שנתית).

הודעה זו מתפרסמת במקום משלוח הודעות ללקוחות.
פרטים נוספים ניתן לקבל בסניפי הבנק.

בזק — החברה הישראלית לתקשורת בע"מ

מוזמנות בזה הצעות לאספקת: —
1. מכרז 229/85+266/85 — מזוג אוויר במרכזות בזק ומירון
2. מכרז 265/85 — מכשירי עבודה למוסך
3. מכרז 274/85 — מכסאות ומסגרות מיציקה
4. מכרז 275/85 — ראשי כבל מפ.וי.סי.

מסמכי ההצעה מפרטים ופרטים נוספים אפשר לקבל באספקות המחסנים, רחוב הרצל 172, ת"א, כל יום בשעות העבודה חדר מס' 7.
ההצעות יש להגיש בירושלים לא יאוחר מיום 26.1.86 שעה 12 בצהריים.
החברה אינה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר, או כל הצעה שהיא או להזמין את כל הכמות במכרז אחד. הצעות במברקים לא תתקבלנה.

מנהל תחום אספקות ומחסנים

מזג האוויר ביעדי הטיסה החשובים של סוויסאיר

אוסלו	7—7—	מעונן
אמסטרדם	3־8	מעונן
בואנוס איירס	23־34	בהיר
הלסינקי	7—5—	שלג
הונג קונג	15־18	בהיר
ניצה	8—1—	מעונן
ז'נווה	2־9	גשום
טוקיו	1־8—	בהיר
טורונטו	3־1—	מעונן
יוהנסבורג	17־30	בהיר
לונדון	4־9	מעונן
ליסבון	5־15	בהיר
מאדריד	1־8—	בהיר
מונטריאול	14—2—	שלג
ניו־יורק	2—4—	מעונן
סאן פאולו	20־28	מעונן
פאריס	4־10	בהיר
פרנקפורט	2־6	מעונן
ציריך	3־8	מעונן
ריו דה ז'נרו	21־32	מעונן
שטוקהולם	1—8	מעונן
שיקאגו	5—5	בהיר

swissair

רכוש ספר
מספרית
דבר

„דבר" של היום
הוא דבר חדש.
המלץ עליו בפני ידידך.

אלמקס
לכל המשפחה!

בתי מרקחת

תל־אביב
בבלי – עזיאל – 1 פינת טולדנו 10 – 440552: מעין חיים – שד' ירושלים 49 יפו – 821607.

ירושלים
בלה – המלך דוד 6 – 224856.

חיפה
יבנה – אבן סינא 7 – 672288.

פתח־תקוה
פינסקר – פינסקר 2 – 910505.

בני־ברק–רמת־גן
רמה – ז'בוטינסקי 65 רמת־גן – 7514483.

בת־ים–חולון
קופת חולים – עיר יהב 4 חולון – 884854: אהרון – הולצ'ין 52 חולון – 889153.

תורנות של קופת חולים הכללית המוסר אינפורמציה על מרפאות קופת חולים של ההסתדרות, בתי־חולים, עזרה ראשונה, מרפאות הפתוחות בשבת ובחג וכן אינפורמציה על הגורמים הרפואיים בישראל.

בתל־אביב
בימים א' עד ה' מ־8.00 בבוקר עד 20.00 בערב. ביום ו' מ־8.00 בבוקר עד 15.00 אחה"צ – טלפונים 433300־03, 433500־03.

מרפאות שינים לעזרה ראשונה

אחד תל־אביב
רחוב בר־כוכבא 49 תל־אביב – 284649־03 בימים א'–ה' בין 21.00 עד 23.00, בימי ו' וערבי חג בין 18.00 עד 24.00, שבתות וחגים – בין 15.00 עד 21.00.

חיפה
רחוב הגפן 26, קומה ג' – 523566־04 יום יום כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00.

טבע תעשיה פרמצבטית בע"מ

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב – יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב–יפו בקשה ליתן אישור לשמוש חורג מגורים למשרד עו"ד וסוכן ביטוח בקומת קרקע לשלש שנים ברחוב בלפור 63 תל־אביב, גוש 6936 חלקה 93/1 תיק בנין 063־16־2.

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ"ל במקום זה, רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה ת"א–יפו שד' בן־גוריון 68 ת"א את התנגדותו המנומקת ולציין את כתובתו המדוייקת וטלפון.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. בסמי
סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב–יפו

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה „לודים"
רח' [illegible] 1
ת.ד. 80 רמלה

בהתאם לסעיף 149 (ג) לחוק ניתנת בזה הודעה שהוגשה בקשה להיתר בגוש 4119 מגרש 4 במושב בית עריף ע"י כהן יאיר.
מהות הבקשה: ליתן אישור לשימוש חורג / למבנה מוסך לתיקון כלים חקלאיים ומכניים.
כל בעל קרקע או בנין או מחזיק בהם, הרואה עצמו נפגע כתוצאה מאישור הבקשה הנ"ל יכול להגיש את התנגדותו המנומקת תוך שבועיים מיום פרסום זה לועדה המקומית „לודים" בציון כתובתו המדוייקת.
את תוכן הבקשה אפשר לראות במשרדי הועדה ברמלה.

יורם רבי
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה „לודים"

נהג!
עשה את המינמום למען אלה העושים את המכסימום.
תן טרמפ לחייל!

מודיעין

טלוויזיה

5.30 „שיישאר בינינו" – מגזין שבועי מעולם התוויות של ילדים. על „בלופים" קטנים, על „בלופים" גדולים, מה יוצא מזה שיישאר בינינו. מנחה: דורון נשר. משתתפים: מאיר סויסה, מאיר בנאי ואיריס בדרור.
6.00 „תקוות גדולות" – פרק שנים־עשר: ביאשר פיפ חוזר לבית הגברת האווישם. שם הוא פוגש את אסטלה, והיא משיבה לו אהבה.
6.30 קיצור חדשות (ערבית).
6.32 סקירת תוכניות (ערבית).
6.35 סרטים (ערבית).
7.30 חדשות (ערבית).
8.00 כותרות מבט.
8.02 „תהילה" – שם הפרק „אבות ובנים". אביו האובד של לידי שב אליו.
8.50 „בקודת חן".
9.00 מבט לחדשות.
9.30 „הילרי" – פרק שלישי: התנהגותו המדאיגה של התוכי ארתור מוציאה את הילרי מדעתה. כל מה שקורה מכאן והלאה יכול לקרות להילרי בלבד.
10.00 זה הזמן – תכנית אירוח מנחה: רם עברון.
10.50 „בולמן" – שם הפרק „היונה שלנו נעלמה". בולמן מתבקש לפענח פרשת הירצחו של נווה, שכינויו „פרופסור", ונקלע לתסבוכת מודיעין בריטית סובייטית.
11.40 חדשות.

טלוויזיה לימודית

08.15 אורחות (תוכה"ב): מה זאת אומרת, בכ"צ.
08.40 בלי סודות: ביצים שווא.
09.00 אנגלית ה'.
09.20 חשבון פשוט ד': המבנה העשרי.
10.05 ארץ מולדת: אל מחוץ לגדר.
10.30 רגע עם דודלי: סודה, קרטיב ותירס חם.
11.00 ערבית מדוברת: וליד מיש הון.
11.15 אנגלית ו'.
11.30 מדעי הטבע ל־י"ב: ניסוי באימפץ.
12.00 תלמוד, שניים אוחזין: ורמיבנו (ב').
12.25 אנגלית ז'.
12.45 צרפתית: העשרה.
1.00 אנגלית ה'.
2.00 ילדים משכונת חיים: מסדות מידע 1.
2.25 בריטניה הגדולה: חיי היומיום ומקורות הפרנסה.
2.45 קורס באנגלית מדוברת למבוגרים.
3.00 קסים קסם: מגע אוויר.
3.25 קלרגל, פרק 51: כמה טוב לחזור הביתה, פרק אחרון.
3.35 בלי סודות: פיז.
4.00 קשר הרעש: סרט על הגורמים את רעשי האדמה ועל האפשרות לחזות רעשים כאלה.
5.00 ערב חדש. מנחה רפי רשף.

רדיו

קול המוסיקה

07.07 בוקר: פתיחה מס' 9, בלה מג'ור (להקת קנטילנה / א' שפרד) הנדל: סונטה מס' 4, בלה מינור, לחליל וגיטרה (בעיבוד) סנטוס (כ' לרדה / כ' סנטוס).
07.30 שחרית מוסיקלית – היידן: סימפוניה מס' 48, בדו מג'ור, „מריה תרזה" (תז' לאסטרו ארמוניקו / ד' סולומונס); יוזף רייכה: תשיעיה במי במול מג'ור, אופ' 139, לחליל, אבוב, קלרנית, קרן, בסון, כנור, ויולה, צ'לו וקונטרבס (חמישיית כלי־הנשיפה – דבצי / י' שרדר / ר' פיטרס / א' בילסמה / א' חודוג; סיבליוס: סוויטה „מינוך" לשני חלילים ותז' כלי־קשת, אופ' 98 (התז' הפיל' המלכותית של ליברפול / סר צ' גרובס); ברהמס: קונצ'רטו בלה מינור, לכנור, צ'לו ותז', אופ' 102 (ג' קרמר / מ מייסקי / התז' הפיל' של וינה / ל' ברנשטיין).
09.30 קונצרט בוקר
13.00 קונצרט צהריים גריג: סונטה בלה מג'ור, לצ'לו ופסנתר (מ' רוסטרופוביץ' / ס' ריכטר); מוצרט: קונצ'רטו בדו מג'ור, לפסנתר ותז' ק' 476 (מ' פראייה / התז' הקמ' האנגלית / פראייה); שוברט: „רג השמך" (ג' יאנוביץ סופרן / ק' אנגל פסנתר); שומאן: חמישיה בלה מג'ור, אופ' 114, „רג השמך" (מ' ברנדל פסנתר / „רביעיית קליבלנד / „ג' ואן דמרק, קונטרבס); שומאן: קטע קונצ'רטו ל־4 קרנות ותז' (חברי התז' הסימפ' משיקאגו / ד' ברנבוים).
15.05 מוסיקה ויוה – „קי.ה" לקלרנית סולו ולשבעה כלים (ה' גיסר / קולגיום אינסטרומנטלה, קלן / ה' ביטנק); „מנטו" לארבעה זמרים, לחליל, טרומבון וצ'לו (ס' פון אוסטן סופרן / ה' מרטין מילר חליל / ק' פרדרוביץ' טרומבון / א' שמייסר צ'לו / ה' גיבצון); „קי.ה" לגיטרה סולו (הרולד לילמייר, גיטרה) מימי המוסיקה החדשה של ויטן – מיה שמידט: „סוף השנה" לפי טקסט של שרה קירש (ר' אלמאן יקר בי־מצוסופרן / ס' אוטו, אלט / אנסמבל קלן / ר' פליז).
16.00 קונצרט מנחה ברוקנר: מוטט „גרדואלה" (מקהלת קאמרן / א' איתיג); בטהובן: סונטה מס' 29, בסי במול מג'ור, אופ' 106 „פסנתר הפטישים" (ר' ברנבוים); ראוול: „אמא אווזה", מוסיקה לבאלט (תז' הקונצרטחבאו / ב' האיטינק); מאהלר: סימפוניה מס' 4, בסול מג'ור (התז' הסימפונית משיקאגו / ר' בלגן, סופרן / ג' לוין).
18.30 קונצרט מהקלטות התז' הסימפ' ים רשה"ש מנצח דייויד רוברטסון: מוצרט: סימפוניה מס' 35, ברה מג'ור („הפנר"), ק 385; סטרווינסקי: סימפוניות של כלי־נשיפה; יקותיאל שור: מוסיקה לכלי־קשת עם תוף; קבלבסקי: קונצ' מס' 3 לפסנתר ותז', אופ' 50 (ג' בלינקייה).
20.05 ערב טוב ליסט: אגדה – „פרנסיסקוס מאסיזי, הדרשה לציפורים" (פ' רנה דושאבל פסנתר).
20.30 מאולמי הקונצרטים בעולם התז' הסימפ' של הבי בי סי / ג' רוז'דסטבנסקי – ברטוק: מוסיקה לכלי מיתר, כלי־הקשת וצ'לסטה; סטרווינסקי: תמונות באלט; רחמנינוב: סימפוניה בד־ראלית „הפעמונים" אופ' 35 (ש' ארמסטרונג סופרן / ק' קולינס טנור / ג' שירלי קווירק, בריטון / מקהלת הבי בי סי). מלואים: הפסנתרן עמירם ריגאי, רסיטל, בניו־יורק 11.3.85 – בן חיים: סונטינה
22.30 מן המקורות – קולות וצלילים מנורווגיה.
23.00 רפי פסנתר

רשת א'

11.30 השכלה ודעת לכל – משה מונטיפיורי: מקומו של מונטיפיורי בתולדות ישראל.
12.05 מבצר פו' מזרחיים. מגיש: רם תדמור – חלק ראשון.

14.06 תכניות לילדים – „קוקו הבוקוקי" מאת טוביה הרטקוביץ; „הפרי שנשר בסערה" מאת יוסי מרגלית; „המליקים של כסף" מאת מרי מייפס־דודג'; עיבוד ובימוי: מאירה בירן – קופסת הב־דולח" מאת רות ירדני־בץ.
15.00 המשך יבוא – שעשועון בשידור חי.
15.25 ספורט לנוער.
17.20 האוניברסיטה הפתוחה – הכלאי הצהב – „היישוב היהודי בתקופת השואה" (ג').
19.05 עיונים בפרשת השבוע.

רשת ב'

18.06 שעה חופשית עיני הנוף.
18.45 היום בספורט.
19.35 דין ודברים ענייני חוק ומשפט.
20.05 מצעד הזמירות
22.05 פינת הג'ז
23.05 בגוף ראשון – עם יהודה עמיחי וש.ש.
00.10 שירים עבריים.

רשת ג'

18.06 אתם זוכרים את השירים?
20.05 קצת אחרת.
23.05 הלילה הוא שירים.

גלי צה"ל

06.55 פינה חמה ללייבי.
17.30 משהו עולמי.
17.50 יומן הספורט.
18.05 שעה קלה על כלכלה.
20.05 „משלנו".
23.05 קריאת כיוון על ספרה של סלמה לגרלף „מסע הפלאים של נילס הולגרסון עם אווזי הבר" ועל הביוגרפיה הפסיכואנליטית של משה דיין.
23.50 צעד הצ'ריסיקר משחקי הליגה הלאומית בכדורסל.
02.00 מבזק ידיעות.

בתי קולנוע

תל־אביב
אסתר: מה ראו עיני התנול 9.30, 7.15, 4.30
אורלי: חזרה לעתיד 9.30, 7.15, 4.30
אלנבי: גואי 9.30, 7.30, 5
בן־יהודה: חזרה לעתיד 9.30, 7.15, 4.30
גורדון: רומן הרמים 9.30, 7
גת: הרבה ולא כלום 9.30, 7, 4.30
דקל: מפרץ אלאמו 9.30, 7
דיזנגוף: הנוקם 9.30, 7.15
תצות – מגעים לוהטים
הוד: גולאג 9.30, 7, 4.30
בית ליסין: מי מפחד מהשכן ממול 11.15
חן 1: שנת הדרקון 9.40, 7, 4.15
חן 2: סיפורה של מארי 9.45, 7.20, 5
חן 3: בי"ס לאסירים מתחילים 9.40, 7.20, 4.45
חן 4: הגנבים 9.40, 7.20, 4.45, 1.30, 10.30
חן 5: רומן על בטוח 9.40, 7.00, 4.45, 1.30
לימור: הכבוד של פריצי 9.30, 7
לב 1: מטרה 9.30, 7.10, 4.50, 1.30
לב 2: גורל 9.30, 7.30, 5, 2
מוזיאון תל־אביב: נערה ונער 9.30, 7.15
מוגרבי: קומנדו 9.30, 7.15, 4.30
מקסים: הבז ואיש השלג 9.30, 7.00, 4.30
סינמה 1: מכרות המלך שלמה 9.30, 7.15, 4.30
סינמה 2: אני יודע שאת יודעת שאני יודע 9.30, 7.15, 4.30
סטודיו: להב משונן 9.30, 7.15, 4.30
פאר: מסע עסקים של אבא 9.30, 7, 4.15
פריז: בידרי 9.30, 7.15, ג'ז 11.45
צוותא: נגוע + כמו חלום 8.00
צפון: המפתח 9.30, 7.15
תמוז – רמת־אביב: רכבת תחתית 9.30, 7.15
שחק: שושנת קהיר הסגולה 9.30, 7.15, 4.30
תבליט: אגם הברבורים 9.30, 7, 4.30
תל־אביב: ערפדי החלל 9.30, 7, 4.30

ירושלים
אדיסון: קומנדו 9.00, 7.00, 4.30
אורגיל: סגור לרגל שיפוצים
אורנע: בי"ס לאסירים מתחילים 9, 7, 4.30
בית אגרון: לאסי שובי הביתה ב־4
ממאו עד מוצארט ב־6
הטנגו האחרון בפריז 7.30
מופע הקולנועי של רוקי
האולם הקטן בבנייני האומה: הכבוד של פריצי 9.15, 6.45
הבירה: רכבת תחתית 9.15, 6.45, 4.30
גיל אור: סגור לרגל שיפוצים
כפיר: חזרה לעתיד 9.15, 7, 4.30
סמדר: ראסטי ג'יימס 9.15, 7
עדן: לילות לבנים 9.15, 6.45, 4.15
רון: חברים 9, 7, 4.30
מיטשל: מסע עסקים של אבא 9.15, 6.45

חיפה
אורה: הבז ואיש השלג 9.15, 6.45, 4
אורלי: הכבוד של פריצי 9.15, 6.45
אמפיתיאטרון: שודדי האוצר הקדוש 9.15, 7, 4.30
ארמון: קומנדו 9, 6.45, 4.30
עצמון: רומן הרמים 9.00, 6.45, 4
חן: האיש בעל הנעל האדומה 9, 6.45, 4.30
פאר: לילות לבנים 9, 6.15
קריגאור: קאוס 9, 6
רון: חזרה לעתיד 9.00, 6.45, 4.30
רבגד 1: שנת הדרקון 9.15, 6.30, 3.45
רבגד 2: בידרי 9.15, 6.45, 4.15

קרית־ביאליק
כסיר: משלם 9.15, 7
סביון: תלמידה מושלמת 9.15, 7.00

קרית־חיים
בית העם: מגנוטה הרי 9.15, 7.00

קרית־ים
ביצר: רומן שהחל במלחמה 9.15, 7

קרית־מוצקין
אורות: אפוקליפסה עכשיו 9, 6

אשדוד
אסתר: המסורה אמריקה 9.30
אשדודה: גשר צר מאד 9.15, 7.15

אשקלון
אסתר: המטרה 9.30, 7.15, 4.30
מאור: הנינג'ה האמריקאי 9.15, 7.15
רוזה: משלם 9.30, 7.15

באר־שבע
תך: מכרות המלך שלמה 9.30, 7.15

בת־ים
אורגיב: קוד השתיקה 9.30, 7.15
עצמאות: המסורה אמריקה 9.30, 7.15, 4.30

גדרות
בית העם: הנוקם ב־6

הרצליה
היכל: ערפדי החלל 9.30, 7, 4.30
מלון דניאל: מועדון הכותנה 9.30, 7.15

חולון
ארמון: קומנדו 9.30, 7.15, 5
מגדל: שנת הדרקון 9.30, 7
מתנ"ס קרית־שרת: האחיות ברונטה 9.30, 7.30
קולנוע לנוער
חבורות כובשות את ניו־יורק + מכסחי השדים ב־2.30
סביר: ערפדי החלל 9.30, 7, 4.30
רינה: לילות לבנים 9.30, 7.15

טבריה
אביב: הנוקם 9.15, 7.00

טבעון
יובל אור: גשר צר מאד 9.15, 7.15

כפר־סבא
עמל: אפוקליפסה עכשיו 9.15, 6.30
הנינג'ה האמריקאי 4.30
חן: הכובה הגדול 7

לוד
אורליה: רמבו 9.30, 7
בית זית: המסורה אמריקה 9.30, 7.15

נהריה
הוד: העד 9.30, 7

נתניה
סטודיו: חברת מונטי פיטון בריאן כוכב עליון 9.15, 7, 5
אסתר: מכרות המלך שלמה 9.15, 7
שרון: שנת הדרקון 9.30, 7, 4.30

פתח־תקוה
שלום: המסורה אמריקה 9.15, 7.15

קרית־שמונה
שגיה: המסורה אמריקה 9.30, 7.15

קרית־מלאכי
צמרת: תרגיל למרגל מתחיל 9.30, 7.15

ראשון־לציון
נעמן: נשים בעורף 9.15, 7.00
ראשון: שוטר עם כבוד 9.15, 7.00

רחובות
בית העם: בי"ס לעבירות תנועה 9.30, 7.15
חדוה: ראסטי ג'יימס 9.30, 7.15
חן: הנינג'ה האמריקאי 9.35, 7

רמת־גן וגבעתיים
ארמון: שנת הדרקון 9.30, 6.50
אלמון: קומנדו 9.30, 7.15, 5
לילה: הכבוד של פריצי 9.30, 7
הדר: ערפדי החלל 9.30, 7, 4.30
רבגן 1: הרבה ולא כלום 9.40, 7.10, 4.30
רבגן 2: בידרי 9.45, 7.20, 5
רבגן 3: לרקוד עם זר 9.45, 7.25, 5
רבגן 4: רומן על בטוח 9.40, 7.30, 5
שביט: יער האיזמרגד 9.30, 7.15

רמת־השרון
כוכב: 7 שגעון של מסיבה
9.30 מלון ניו המפשייר

רעננה
אירות: הנינג'ה האמריקאי 8.30

רמלה
אורך: הנינג'ה האמריקאי 9.30, 7.15

לא מדברים על שלום. עושים אותו

„רעות", הוג נוער לשלום ולשוויון. חבריו יהודים וערבים, ששמו להם למטרה לקרב נוער יהודי לערבי. אידיאלים ואמונה יוצאים לרחוב, לפעולה. הממסד כמעט אינו עוזר. ההענות – מפתיעה.

משמאל לימין: יוסי, אמיר, מיכאל, מרדכי ואיסמעיל.

מאת עידית המאירי

„כולם יושבים בסלון, בכורסאות נוחות, ומדברים על שלום. אנחנו קמים מן הכורסה ומנסים לחיות אותו", אומר אמיר. „אנחנו רוצים להביא לדו־קיום פורה ללא טישטוש זהות לאומית", אומר מיכאיל. שניהם אנשי „רעות" הוג נוער יהודי לשלום ולשוויון. הם, כמדריכים, מסתובבים ברחובות ומנסים לגייס אנשים.

מיכאיל (27), ערבי מרמלה ומרדכי (37) יהודי תל־אביבי, קיבוצניק לשעבר, האמינו באפשרות להיות בדו־קיום. לפני ארבע שנים הם הצטרפו לגרעין נח"ל יהודי. מספר מרדכי: „זה היה גרעין של יהודים וערבים, לקיבוץ יד־חנה. פעלנו שנה, ואז פרצה מלחמת לבנון. הגרעין התפרק." מוסיף מיכאיל: „התאכזבנו, מרדכי ואני, מפירוק והחלטנו להקים יחד תנועת נוער שתשים לה יעד להקים גרעין דומה". כך קמה „רעות".

ההתחלה היתה לפני שלוש שנים, עם עשרה חברים של השניים, מתל־אביב, מיפו ומרמלה. את הפגישות הם קיימו אז בבתיהם, דנו בעקרונות וחלמו חלומות. מיכאיל מחייך, מבסוט, מראה לי את רשימות השייכים לתנועה כיום. „היה לנו מה להציע", הוא אומר „וכיום יש בתנועה בסביבות מאה וחמישים חבר"ה, עם מספר שווה כמעט של יהודים וערבים". מרדכי מוסיף: „היום אנחנו פעילים בארבעה מרכזים (ת"א־יפו, רעננה־טאיבה רמלה־חולון, וירושלים) ומקווים להתרחב". הפעולות נערכות כמעט כל שבוע. אבל אין תקציב. אין מקומות מפגש ממוסדים, קבועים. „לפעמים אנחנו מקבלים ממפלגת ר"ץ רשות להשתמש בחדרים שלהם" אומר מרדכי, „אבל בסך־הכל אין מקום קבוע. זו בעיה, אך מסתדרים. נפגשים הרבה בבתי החניכים".

מיכאיל ומרדכי הם כיום „מדריכי על". המדריכים בפועל הם סמינריסטים, החניכים: כיתות ט'־י"א. את הבסיס להצטרפות לתנועה הם מגדירים בשתי מלים: „אזרח ישראלי". מרדכי אומר: „התנועה היא תנועה של אזרחי ארץ־ישראל יהודים־ציוניים, וערבים פלשתינאים". מיכאיל מסביר בהתלהבות: „נושא הגדרת הזהות מהותי. לכל לאום יש זכות להגדרת זהותו הלאומית, בלי לפגוע בזכויות הלאום האחר".

למייסדי „רעות" יש קו חברתי־כלכלי שמאלני מרדכי רואה את חברת העתיד האידיאלית כחברה סוציאליסטית שוויונית, אך מוסיף ואומר כי „מי שמנהל כיום את התנועה בפועל, זה בעצם הנוער, חניכים ומדריכים כאחד. ערבים ויהודים. הם אחראים למה שיתגבש, ולהם הדברים פתוחים כרגע".

תל־אביב, יום א' 16.30. איסמעיל (ערבי, 19) יוסי, אמיר ושרון (יהודים, 18) נפגשים לישיבת מדריכים. איסמעיל, אמיר ושרון שייכים למרכז תל־אביב־יפו. אמיר שייך לחוג רעננה־טאיבה. הם רוצים לתכנן פעולה שתשלב את שני החוגים. אני פוגשת אותם במרתף, ברחוב בוגרשוב. „אנחנו לא שמאלנים קיצוניים ואין לנו מסר סוציאליסטי חד", הם מסבירים. יוסי, תלמיד שמינית בתיכון עירוני ד' בת"א, מחדד את הנושא: „גם אין לנו זיקה מפלגתית כלשהי. אנחנו מאמינים שליהודים ולערבים יש זכות שווה לחיים לאומיים וחברתיים מלאים בא"י. זו המסגרת הכללית".

האחרים מהנהנים בהסכמה. הוא ממשיך: „יש כאן מגוון דיעות, המשתרע לכל אורך קשת השמאל הפוליטי".

שרון אומרת ש„אין שאיפה לתנועת נוער של עלית אינטלקטואלית או של פוליטיקאים קטנים", אך הם עצמם בהחלט נראים כאלו. שמיניסטים שמדברים בהתלהבות על אידיאל ומגלים, תוך כדי שיחה מעורבות פוליטית ובקיאות רבה. אמיר מנסה להגדיר את המניעים להצטרפות לתנועה, מנקודת המבט של החניכים: יש הבאים מתוך אידיאלים, ויש הבאים סתם מתוך סקרנות או רצון להכיר חברה. איסמעיל, בן רמלה, כבר סיים את לימודיו בתיכון, בעברית שוטפת הוא מעלה התרשמות מהנוער היהודי והערבי בכלל: „אין נכונות לדבר עם הצד השני. יש נטיה להתבצר בסטראוטיפים נוחים, ויש תחושת זרות בשני המחנות. כאן אנחנו מנסים לשבור את זה". הכלי החזק של כהנא הוא הפניה לרגש. גם הם מודעים לבעייתיות הרגשית אך ניגשים אליה מן הכיוון ההפוך: מביאים להיכרות אישית תרבותית ופוליטית. וכך פותחים פתח להידברות ולעבודה יחד.

„את צריכה לראות איך יהודים וערבים הולכים כאן מכות בצחוק זה נותן תקוה שכך ייראו המלחמות הבאות" אומרת שרון, וארבעתם מחליפים מבטים וצוחקים. „נזכרנו באיזה קטע כזה, שהיה כאן שבוע שעבר", אמיר מסביר. „אבל שלא תחשבי שהפעילות שלנו מורכבת רק ממשחקים, היכרות ופוליטיקה. אנחנו יוצאים גם לפעולות התנדבות בתחומים חברתיים שונים, במגזר היהודי והערבי. הם מספרים על מבצע נקיון שעשו באיזור יפו, ועל מבצע דומה המתוכנן למרכז תל־אביב.

כשאני שואלת על גילויי קיצוניות, הם מתחמקים. בסוף אמיר „תופס אומץ" ומספר על מקרה שקרה בחוג שלו: „באו כמה חבר'ה ערבים, והצהירו שהם בעד טרור. חבר'ה יהודים ניסו להתווכח איתם אבל לא היה בכלל עם מי לדבר, הם היו פנאטים לחלוטין. כמה חבר'ה יהודים עזבו באמצע, עם דמעות בעינים, וכך הפעולה הסתיימה". שרון כועסת על הסיפור „זה מקרה יוצא דופן. בעיקרון כל מי שנמצא כאן הוא נגד טרור באופן מוחלט. האדם הוא בשבילנו ערך עליון. אלו היו סתם כמה ערבים קיצוניים שמראש באו לעורר פרובוקציה". יוסי אומר שהכוונה היא להתרחק מכל סוג שהוא של קיצוניות. „היו כאן למשל כאלו שדגלו ברק"ח, יהודים וערבים ובמשך הזמן הם שינו את דעתם והתמתנו. אנחנו לא יכולים להרשות לעצמנו קיצוניות, גם כי רוצים לגייס כמה שיותר חבר'ה".

גיוס אנשים לתנועה זה ענין מביך. „אנחנו כאילו עומדים בשוק", מגדיר איסמעיל. „אין לנו הכרה רשמית ממשרד החינוך ולכן אנו לא יכולים להיכנס לבתי הספר. עומדים בחוץ ומחלקים כרוזים". יוסי מספר על שעות של הסתובבות ברחובות, שבהן „פונים לקבוצות נוער שרואים בדרך, ערבים, או יהודים, מספרים להם על התנועה, ושמחים אם הם מגלים סקרנות, אח"כ מקווים שהם גם יגיעו לפעולות".

עולה הנושא של הבדלי חברות: איסמעיל מדבר על השמרנות בחברה הערבית. „לבנות שלנו יש בעיה להגיע לפעולות. אסור להן להיות מחוץ לבית בשעות מאוחרות. אז עושים את הפעולות בשעות אחה"צ המוקדמות ומעודדים ליווי של קרוב משפחה, וכך פותרים את זה". יוסי מדבר על טעם מוסיקאלי שונה. „לא יעזור, אני לא אוהב מוסיקה ערבית. אבל גם הערבים לא אוהבים את אריק איינשטיין ושלום חנוך. אז שומעים קצת מזה וקצת מזה." לגבי אוכל – אין בעיות. החומוס והפלאפל מהווים קרקע מאוחדת טעימה. לדעת אמיר, „החלק של ההיכרות האישית והתרבותית על כל שמשתמע ממנו, זה הקל. הבעיות עולות כשמגיעים לתכנים פוליטיים ואידיאים. ליהודים שבאים הנה יש ידע רב יותר. הערבים חונכו ברובם להתרחק מכל מה שקשור בפוליטיקה, כדי שלא לעורר את חשד זרועות הבטחון. כשאנחנו חושבים על תכנים לפעולות, אנחנו לוקחים את זה בחשבון." כשאני שואלת על השפעת פיגועים חבלניים יש תחושה של אי־נוחות בכיסאות. „כן... יש לזה השפעה", אומר יוסי. „לפעולה אח"כ כמעט שלא מגיע אף אחד. אבל עובר עוד שבוע, והכל ממשיך שוב, כרגיל". שרון מספרת שהבעיה כאן היא יותר מצד ההורים. „ההורים היהודים חוששים לתת לילדים שלהם לבקר בכפרים ערביים. קורה ההפך, שאנחנו רוצים לארגן אירוח בכפר ערבי, והם לא מסכימים, כשיש פיגועים בפועל, הענין מתרחק". אמיר לא בא אליהם בטענות. „החשש הזה טבעי, אני מנסה לשכנע אותם להסכים, אבל לא להזיק. אני מקווה שעם הזמן זה יעלם".

סך־הכל צריך הרבה כוח רצון, וזו אולי הסיסמה המובילה בקרב המדריכים, נערים ונערות שרוצים לקחת את החברה בידיים. ולא פלא שקשה להם, מה גם ששרירי יד שמאל מגלים חולשה. שרון מספרת ש„קורה שאני תופסת את עצמי חושבת, מה בעצם אני עושה כאן?" והיא כאן. אמיר אומר, „הרבה פעמים מצאתי את עצמי מקלל, אבל משהו מניע אותי לדחוף הלאה, אני גם אוהב את החניכים". והוא כאן. יוסי חושש מטעויות: „אני מרגיש כהולך על חבל דק, כשכל צעד קדימה יכול להיות פיספוס, וכל פיספוס הוא הרסני". והוא ממשיך ללכת, איסמעיל חש שכאן הוא עושה דבר בעל ערך. „אני מתווה דרך והצלחתה תלויה ברמת ההשקעה שלי".

הכח המניע של כל אלה הוא בשניים: אמונה ואידיאל. אולי יביאו שני אלה גם הצלחה לאורך זמן. זו אחת הדרכים להחיות אותו, והם חיים אותו. בהצלחה.

הקונטרה של הקונטרה

מאת ציפי דותן

אינני יכולה להמשיך ולשתוק כשכל הארץ מספרת על נפלאות האמא הפולניה. לא, אל תבינו אותי לא נכון. לי אין אמא פולניה, לי יש אמא רומניה. אבל אין היא נופלת כהוא זה מאמו של יאיר גרבוז להיפך. אפשר עוד ללמוד ממנה דבר אחד או שניים.

אצל האמא הרומניה אין דבר כזה שהיא משווה את ילדיה לאלה של השכנה, הדודה או המכרה. אי אפשר כלל לעלות על הדעת שיש בכלל איזה שהוא בסיס להשוואה. להיפך. מרגע שנולד ילד, הוא יחוד. עוד לא נוצר יופי כזה, חכמה שכזו, אישיות מגנטית כמו הילד הנ"ל. וכל מה שדואגת לעשות האמא הרומניה היא למנוע משאר האמהות, שרואות את ההבדל המהותי בין ילדן החיוור לבין הילד המיוחד שלה, מלהטיל בו עין רעה.

וכיצד מונעים מכל המקנאות מלהטיל עין רעה? ובכן קודם כל צריך לדאוג שלילד יהיה תמיד משהו אדום כשהוא יוצא בין הבריות. זה לא מוכרח להיות מלמעלה, כמו השום נגד עיפרים, זה יכול להיות בצורת גופיה אדומה או סרט על הרגל או סרץ אדום. מה שתופש כאן זה הימצאות הצבע. יש לי דודה שהיא מן המהדרות שבמהדרות. וכשהיא יצאה עם הגאון שלי לרחובות, היא לא הסתפקה בגופיה אדומה, אלא נהגה להחזיק את ידיות העגלה כשהיד מקופלת ימורה על אצבע משולשת. שזה סימן נוסף וחזק יותר נגד עין רעה.

אך מה עושים כשלילד יש חום ונזלת וזה בברור לא בגלל וירוס אלא בגלל עין רעה? ובכן, לזה ישנה תרופה בדוקה. שוב – אמהות צעירות אינן מכירות זאת, כי זה כמו כישוף שעובר בשבט. אז מזמינים סבתא, או דודה מבוגרת, והיא מתווה באוויר עיגולים מסביב לראשו של הילד יורקת פעמיים בפרצופו ולוחשת איזה שהוא לחש סודי. (לא צריך ממש לירוק כתחליף למקלחת, מספיק רק לעשות כאילו).

עוד משהו שאופייני לאמהות רומניות בלבד: זה שאין אומרים לילד בפניו עד כמה הוא מוצלח ויפה וחכם וטוב, שמא יפתח רגשות עליונות. אומרים לו תמיד מחמאה עם קובלנה בצרה כמו למשל, „כן, השמלה מאד יפה עליך אך חבל שאת כל כך רזה" או „ה־9 שקבלת בספרות זה יפה מאד, אך מראה שלא למדת". תמיד לטיפה וסטירה ביחד. אמא רומניה תמיד תמצא תועלת במגרעות הברורות שיש לילדיה. למשל, אם הילד בברור מכוער. ויש לפעמים כאלה לאמהות, מתעלמים מזה. לעומת זאת, מרגישים כל פעם בפני כלם את ההורוסקופ הנפלא שלו.

אם הילד אידיוט עם תעודות, וגם כאלה יש, מדברים על זה שיש לו ידיים נפלאות. וכמה חשוב להיות בעל מלאכה מושלם. אם הבן התחתן עם כלה שאף אחד, גם לא החותנת, לא מצאה בה כלום, כיצד מתרצים אותה לפני השכנים והדודות? אומרים שהיא עקרת בית כזו שעוד לא נבראה. והכל בהתלהבות כזו שאף אחד לא מעלה על דעתו לשאול „ומה בקשר לפרצוף?"

החינוך שנותנת האמא הרומניה זה חוקים שנטמעים בך ואתה גורר אותם דרך שנות הילדות עד זקנה ושיבה.

למשל, ההוראה: „כשאת הולכת לחברה ואבא שלה חוזר מהעבודה, את הולכת הביתה תיכף ומיד". עד היום לא התאוששתי מהנחיה בדוקה זו וכשאני הולכת כיום לחברה ובעלה חוזר מהעבודה אני קמה והולכת כאילו לחצו לי על מתג סודי. דבר דומה קורה גם כשמשפחת החברה יושבת לסעודה. גם בגילי המופלג, כיום, זה לי נכס צאן ברזל. אף אחד לא יכול לומר על ילד לאמא רומניה שהוא לא חונך. אך בסך הכל, הן בסדר, האמהות האלה. ואם היה קיים איזה שהוא ארגון עולי רומניה שהיה פעיל כמו ארגון הגרוזינים, הבוכרים או המרוקאיים, עוד הייתם רואים אותן בטלוויזיה ביום חגם הלאומי, אוכלות ממליגה, שותות שפריץ ומרציאות עיניים אחת לשניה בספורי נפלאות לילדים.

הנכדים זה כבר בכלל סיפור אחר, ואין בין סבתא רומניה לבין אמא רומניה אף טיפה של דמיון.

ספרים עכשיו

מאת אבי טנא

נשים במערב

הנקמה ומה שאחריה

אשת נכסים / מאת ברברה ברדפורד / תרגמה מאנגלית נעמה פסח / זמורה ביתן / 711 ע'.

אמה הארבט היתה בבאשית המאה נערת מטבח באחוזה של משפחת פיירלי בבריטניה. כדרך שהתנהלו הדברים מאז ומעולם דאג אחד מבני המשפחה הזאת לשכן ברחמה את יוצא חלציו, מה שגרם לגירושה מן המקום בבושת פנים ובחוסר כל. וכדרך הטבע התלקחה בה השנאה ברוב עוז. אבל כיוון שגם אמביציה היתה בה, וכיוון שגורלה זימן על דרכה את איש־העסקים היהודי מרקס, החלה הגברת לטפס בדי עמל במעלה הסולם, כוננה אימפריה עסקית חובקת־עולם, ואף הצליחה לנקום בבני פיירלי. והנה, בשיא כוחה מסתבר לה שנכדתה התאהבה דווקא באחד מן המשוקצים הללו. האשה כמוה לא תעמוד גם בזאת ולא תגלה גם גדלות נפש חריגה: כבר היה לסדרת טלוויזיה.

אפיה

חומרים על „באמת"

עוגות לכל חג / מאת חנה שאולוב / מודן / 162 ע'.

אמרה המחברת: „בספר זה קיבצתי למעלה מ־70 מתכוני עוגות חג. עוגות ביתיות, אמיתיות, ללא תחליפים סינתטיים. המתכונים מבוססים על העיקרון, שעוגה ביתית לא תיראה לעולם כעוגה שמוצאה מהקונדיטוריה, דווקא כיוון שהחומרים בה הם 'על אמת', והיא אינה סובלת מעודף קמח, אבקת־אפייה או צבעים מלאכותיים". המתכונים ערוכים חגים חגים, מראש־השנה עד שבועות וגם אירועים מיוחדים (יום הולדת, יום נישואין או יום האם) לא נעדרו. בפרק על סוכות יש מתכוני עוגות שקל לחתוך ולהגיש בסוכה, ובפרק יום העצמאות יוחדה תשומת־לב לעוגות הפיקניק. „כל העוגות והולכות נהדר עם שבת וקפה של אחר־הצהריים". ועיקר לא שכחנו, מול כל עוגה צילום מרהיב (משל גלי שפר).

ספרי ילדים

מקפלות ומסך

סדרת ספרי ההפתעות / נוסח עברי שרה ורסיאנו / כתר.

ספרי ההפתעות אינם בדיוק ספרים. מדובר בשני סוגי הפתעות. האחד כולל שתי מקפלות קרטון עתירות ציורים צבעוניים בלווית חיתוכים מעניינים וביניהם טקסטים פשוטים ומנוקדים: אחד על ענן ועוד ענן ואחד על השבלול הסקרן. אפשר להקריא. אפשר לתת לילד לשחק. הציורים משל סילביה באלזארטי. הסוג השני כולל שני אלבומים מורכבים – אחד על כיפה אדומה ואחד על ליכלוכית. כדי לגלות את גיבורי הסיפורים צריך למשוך ולהוציא דף מתוך דף ולגלות שהסיפורים נפרשים כמו על מסך ענק. הציורים משל מירנה מסינה.

„מר מידן" הולך לקלפי

חינוך לדמוקרטיה הוא שם המשחק: מערכת בחירות בבית הספר.

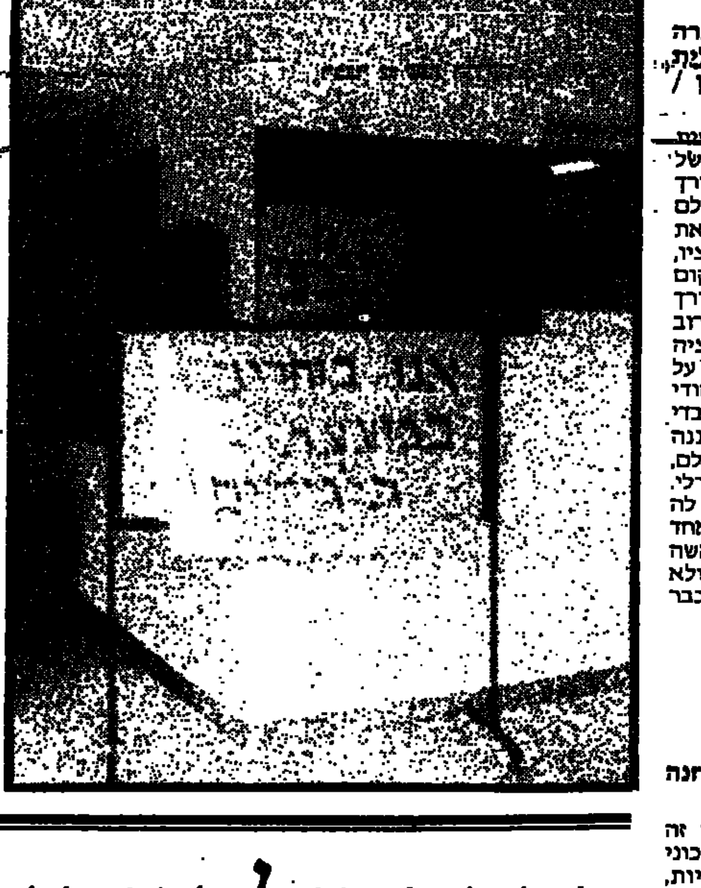

מאת רחל אגסי

„היום שרר מתח בבית הספר, בגלל ההחלטה הגורלית" בה. עבר. „ההחלטה הגורלית" של אותו יום היתה תוצאות הבחירות למועצת התלמידים של בית הספר „גיד" בקרית אונו.

פעילות עיקרית סביב נושא הבחירות התרחשה שבועות אחדים בטרם אותו „יום גורלי". סרוות ענק קשטו את כתלי המסדרונות. מפלגות כמו „למען" „אכפת לי" ו„כלם יחד למען כלם" הציגו מצעיהן באותיות של קידוש לבנה. בית הספר רחש ככוורת דבורים: קבוצות קבוצות מתגודדים בחצר עסקני מפלגות ותומכיהם דנים בתוכן המצעים השונים ומנסים לדבר על לבם של „הקולות הצפים". ההפסקות שבין השיעורים קצרות מלהכיל את מסע הבחירות הקדחתני המתנהל כאן. ביום הבחירות: התלמידים לבושים חגיגית, רציניים, עומדים טורים טורים לפתחו של חדר הטבע שהפך לקלפי. סדר מופתי, אין דוחפים, אין מפטפטים, הויכוחים תמו. איש בתורו נכנסים הבוחרים אל תוך הקלפי פנימה. כאן, מאחרי שולחנות ארוכים יושבת ועדת הקלפי שכל אחד מחבריה מוכיח כי שינן היטב את תפקידו. הבוחר הצעיר מציג את תעודת הזיהוי שלו, שמו נמחק מרשימת הבוחרים הקצרה נכנס אל מאחורי הפרגוד. הבחירות הן חשאיות. משבחר בפתק המתאים הוא משלשלו לתוך התיבה, תעודתו מוחזרת לו חתומה והוא רשאי להצטרף אל האחרים אשר סיימו לבצע חובתם האזרחית.

שיחה נרגשת מתפתחת בין הבוחרים הצעירים:

„אני חושב שתהליך זה גרם לי שארגיש יותר בוגר ורציני" כך, מני.

„תהליך הבחירות היה מרגש. בשבועות האלה למדתי הרבה יותר דברים מאשר בשיעורים היום יומיים" מוסיפה שירלי, שניהם תלמידי כתה ו' בבית הספר. חוויות אלה היו תוצאה של דרך הוראה בלתי שיגרתית שננקטה בבית הספר „גיד". לאור הדרישות לצרף את נושא הדמוקרטיה לתכנית הלימודים.

סיפרה דינה שור, מנהלת בית הספר: „הרעיון נולד מתוך אותה הדרישה ללמד דמוקרטיה יחד עם הצורך לבחור מועצת תלמידים חדשה. הוחלט לארגן מערכת בחירות דמוקרטית ובדרך זו לאפשר לתלמידים רכישת ידע בנושא באמצעות התנסות אישית. למטרה זו גוייסו תלמידי הכתות הגבוהות של בית הספר להקמת מפלגות וועדות בחירות, ואילו הצעירים שבהם שמשו כבוחרים. ההערכות לקראת ביצוע המשימה התפתחה בשני רבדים, חינוכי ומעשי, אשר שולבו זה בזה. לאחר הצגת נושא הדמוקרטיה בכיתות חוו התלמידים תהליך של קבלת החלטות ורכשו הבנה במיגוון מושגים הקשור לנושא, על בסיס משחק סימולציה. המגמה היתה להביא להפנמתה של מערכת ערכית, הקשורה בנושא הדמוקרטיה. הרובד המעשי של המשימה כלל את תהליך הקמת המפלגות השונות, ועדת הבחירות, הכנת המצעים ופרסומם, גיוס הבוחרים, הכנת הקלפי ותעודות הזיהוי והדומה."

התוצאות שנראו מיד לעין: התלמידים יצאו ופעילות שכמותן לא זכינו לראות בעבר.

על החוויה הדמוקרטית כתב גיא מידן, תלמיד כתה ה' „עמדתי בתור חיכיתי. אמרו לי, היכנס „מר" מידן, בא והסתכל, ובחר מה שתבחר, ולי זה נראה קצת מוזר. זה לא בדיוק כפי שרציתי, אבל זה מה שהייתי... בוגר".

הכפר של נעמי וזוהר

רעיון מטורף שהפך למציאות: תל חשמונאי שוחזר בדייקנות. צריך לבקר כדי להאמין.

מאת נתן רועי

זוהר ברעם היה עובר ציבור באילת כשהחליט לעזוב את כל ההנאות הקטנות שמזמנת העיר הדרומית. קם והלך לחבל ישובי מודיעים עם רעייתו וילדיו והחל להגשים רעיון מטורף – הקמת כפר שהוא העתק לכפר של תקופת החשמונאים. באותם ימים ראשונים הסתכלו עליו תושבי מושב שילת שבו התגורר בעין עקומה קצת. היו שצחקו על הגבר המטופל כבר במשפחה גדולה שהחליט להפוך תל נטוש לכפר היסטורי. כשהסתיימה הבניה והחלו לזרום לכפר אוטובוסים מלאים בתלמידים נמחקו החיוכים של כולם. זוהר ונעמי, רעייתו, הם המדריכים של התלמידים הרבים המגיעים לכאן כל יום. וגם בשבת. הם רוצים לנוח אך המבקרים לא מוותרים על ביקור כזה.

הכפר החשמונאי על תל שילת באיזור מודיעים הינו אתר המשוחזר, מציג ומדגים את חיי היום יום בארץ ישראל בתקופת הבית השני. עבודת השחזור המדוייקת החלה בשנת 1979 והיא נמשכת עד עצם היום הזה. שחזור האתר מתבסס על מקורות מגוונים: תאורי עבודה חקלאית במקרא, תאורי מלאכות ועבודות במשנה, ממצאי סקרים וחפירות ארכיאולוגיות באיזור מודיעים וביתר איזורי הארץ וכן עדויות אתנוגרפיות. „יש כמה דתיים הסבורים כי הישראלים של אותה עת היו הרבה יותר מתקדמים אבל העדויות מצביעות על כך שהחיים המונצחים בכפר החשמונאי הם מדוייקים כמעט עד הסוף. אנו ממשיכים להשקיע בהקמת אתרים נוספים בכפר. את כל כספנו השקענו בכפר הזה וזאת במטרה אחת: להביא לתלמידים והילדים את המיטב בתחום זה."

ביקור בתל מוכיח לך כי המפעל של נעמי וזוהר הוא יפיפה. את מה שהיו צריכים לעשות מוסדות ומוזיאונים עשו שני אנשים משוגעים לעניין. מרבית הכלים והמתקנים המוצגים בכפר הינם כלים אותנטיים שהושגו ונרכשו בעמל רב על ידי השניים. יש כאן דיר לעז בשם גדרה (גגר) ובית כפרי האוהל ומערה וגורן וכבשן סיד ובית בד ובית חרש־עץ וסלע גומחות ושומרה וגת. הכל מסודר וממוקם ממש כמו בכפר אמיתי. אתה מתהלך בכפר שאפשר ליישב בו אנשים והם יוכלו מיד להתחיל לחיות בו. כבר היום, כבימים ההם.

והנוף מסביב יפיפה. שווה להגיע לשם בימים אלה שבין גשם לאביב.

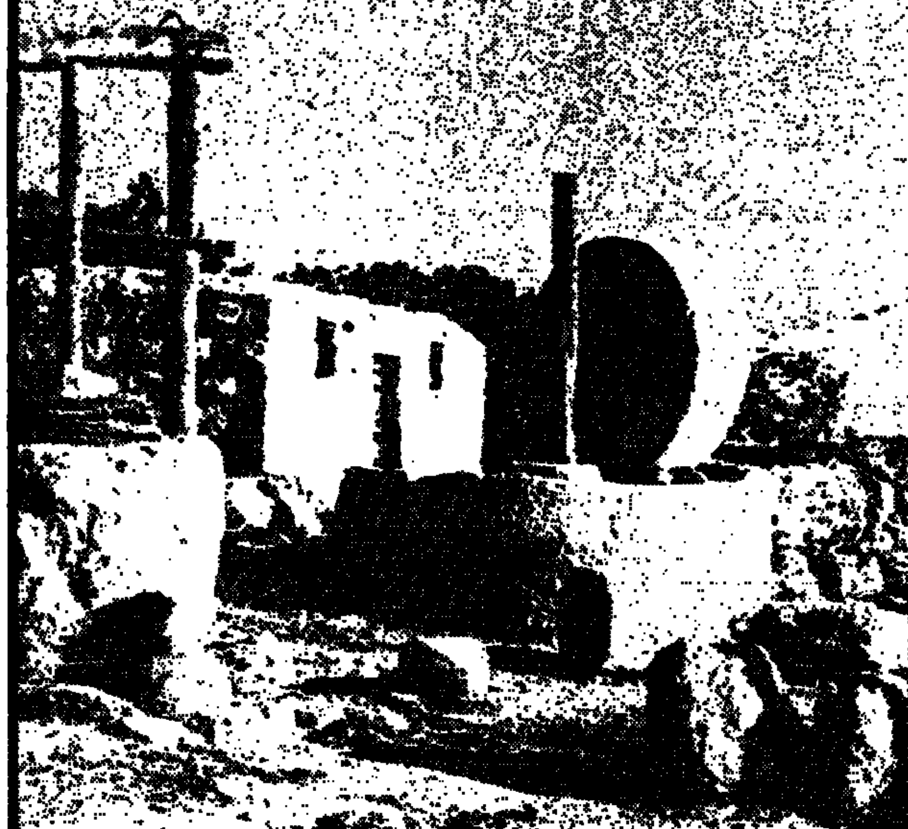

אסופה לחגים

ספר לילד

מאת מאיר בראלי

„ניחוח הדסים" היא אסופה (אנתולוגיה) של סיפורים ושירים על חגים שונים, שהופיעה לקראת חורף זה בהוצאת הקיבוץ־המאוחד. העורכת היא יונה ספר, העורכת הגרפית היא מיכל אפרת ואילו הצייר הוא אבנר כץ, שציוריו מעטרים רבים מהספרים שנסקרו במדור זה. גם ציוריו בספר זה הם נאים.

הספר מחולק למדורים לפי החגים השונים, אך חסרים בו שני חגים: יום הכיפורים ושמחת־תורה, אם כי על שני אלה אפשר היה למצוא חומר רב מאוד, גם בכתביהם של סופרים המשתתפים באסופתנו. אילו אני הייתי בוחר סיפורים ושירים ודאי שהייתי בוחר אחרת – יש דברים שנכללו ואפשר היה לוותר עליהם ולעומת זאת חסרים לי כאן סיפורים ושירים אחרים, אבל אין ספק שכל אדם ימצא באסופה של יונה ספר סיפורים רבים שיאהב לקרוא עם ילדו, שירצה שילדו יקרא ויזכור לתמיד, כמו למשל סיפורו הנפלא של שלום אש „הצדיק הכפרי", או סיפורו הנהדר של י.ל. פרץ „אם לא למעלה מזה". ועוד ועוד.

כללית נדמה לי שרצוי היה לתת יותר סיפורים וקטעים מפרי עטם של סופרי ישראל הגדולים במזרח אירופה, גם על חשבון יצירותיהם של בני דורנו. מה שבהחלט לא מובן לי הוא שלא נמצא לבעלי האסופה גם קטע אחד משל חיים נחמן ביאליק לאסופתם. מחר.

הספר פותח בשיר נעים מאוד של לאה גולדברג וזו פתיחה נאה ומזמינה לקריאה. בחלק המיועד לט"ו בשבט ישנו שיר ידוע מאוד של רחל „לא שרתי לך ארצי".

אסופה נאה והנה מאוד להגיש אותה לילד לכבוד החג, כל חג (לרבות ט"ו בשבט המתקרב).

עלייתו ושקיעתו של מושב דקל

המהלומה ניתכה על מושב זה עם התמוטטות ארגון הקניות של האיחוד החקלאי

מאת אמיר רוזנבליט

תקוות רבות ליוו את עשרות מפוני העיר ימית, שהחליטו לפני כארבע שנים לשנות כיוון, לפנות לחקלאות ולהקים את מושב דקל שבפתחת שלום. על האווירה האופטימית ששררה אז בקרב המייסדים יעידו השורות הבאות, שפורסמו בעלון המושב במאי 1982, זמן קצר לאחר השלמת הפינוי מימית: „היום מצטרפים אנו למשפחת המושבים בישראל היושבים בפתחת שלום, בקצה חולות הנוגעים בגבול האוטונומיה ומצרים. קם מושב דקל והיה לעובדה".

כזכור, בעקבות הסכמי קמפ דייויד ופינוי יישובי פתחת ימית החליטו הממשלה והגורמים המיישבים להעביר את יישובי הפתחה לחבל הבשור שבנגב המערבי הן כדי לאפשר לחקלאים של החבל – להגביל מתושבי העיר ימית – להמשיך בחקלאות והן כדי ליצור איזור חיץ בין צפון סיני לבין מדינת ישראל. התכנית יצאה לפועל רק בחלקה. לצד שני קיבוצי התק"ם סופה וחולית הוקמו בחבל שלום שישה מושבים (בחלקם חדשים־ישנים) וכן מושב דקל, המושב היחיד המאכלס משפחות עירוניות, ללא כל עבר חקלאי.

48 המשפחות של המושב החדש רובן מן העיר ימית ומיעוטן מרדום סיני, עלו על הקרקע במאי 1982, מתוך תקווה לשכוח במהירות את טראומת הפינוי ולהכות שורשים במקום החדש.

אולם תקוות לחוד ומציאות לחוד. כספי הפיצויים הושקעו ברובם בהקמת הבתים והמשקים החדשים, ולא נותרה בידי המתיישבים אלא רזרווה קטנה. בנוסף על כך היו המתיישבים הצעירים בלתי־מנוסים וחסרי ידע בחקלאות, כן ניתך עליהם המשבר המתמשך בחקלאות. היו גם בעיות בטחון: חדירות בלתי־פוסקות של בדווים מסיני.

כל הגורמים האלה הולידו תיסכול ואכזבה, שמצאו את ביטוים בהפגנות מחאה חוזרות ונשנות במשרדי הסוכנות היהודית ובחסימת מסוף רפיח הסמוך. אחד מראשי המתיישבים, סוני מוסקוביץ, אמר אז: „אנו מרגישים יתומים. נותרנו בודדים בקצה המפה, בסוף הכביש. הממשלה פינתה אותנו וכאן הסתיים תפקידה. מעתה איש איש לצרותיו".

תקופת המשבר שהיתה מנת חלקם של המתיישבים בראשית דרכם החדשה, חלפה – כך דומה – רק בשנה האחרונה, כאשר המתיישבים החלו לראות פרי בעמלם במישור המשקי כלכלי, לא מעט בזכות התכנית הכלכלית החדשה שריסנה את האינפלציה ואיפשרה תפקוד בתנאי רגיעה משקית, החקלאים של מושב דקל, המגדלים פרחים וירקות (בעיקר עגבניות), לימונים ליצוא, מנגו ואפרסמון, החלו לעלות על דרך המלך ואף התגברו בהישגים משקיים בלתי־מבוטלים. אומר סגן מנהל חבל הנגב של הסוכנות היהודית, פנחס מוסקו: „לשבחם של חקלאי דקל ייאמר, כי הם הוכיחו חריצות מעל ומעבר והגיעו להישגים מרשימים ביותר הן מבחינה משקית והן מבחינת השמירה על המסגרת הקואופרטיבית של המושב".

אולם לא חלפו ימים רבים, ולפני כארבעה חודשים התמוטט ארגון הקניות של תנועתם, האיחוד החקלאי – ושוב ירדה המצוקה על דקל. המושב נקלע לקשיים תקציביים חמורים המאיימים על פעילותו. חובותיו של המושב לארגון הקניות ולגורמי חוץ, בהם בנקים וספקים שונים, נאמד בכשני מיליון שקלים חדשים. חברת „מקורות", שהמושב חייב לה כ־126 אלף ש"ח, מאיימת לנתק לחבריו את אספקת המים.

אומר נמרוד שקד, המזכיר המזוקן של מושב דקל, „התמוטטות ארגון הקניות שיתקה לחלוטין את הפעילות בדקל. הארגון היה, למעשה, הבנק שלנו, עם חיסולו נהרס הגב הכלכלי, שבעבר איפשר לנו לקבל אשראי שוטף להון החוזר, ערבויות לבנקים ולמוסדות שונים. בסוכנות היהודית ובמשרד החקלאות מנסים למצוא צינור חלופי, שדרכו אפשר יהיה להזרים מקאבים, אולם בינתיים אנו משותקים והזבותינו תופחים. להערכתי החוב הכולל של כל משפחה במשק הוא כ־70 אלף ש"ח."

המתיישבים פנו לנציגים זווילי, יו"ר המחלקה להתיישבות בסוכנות היהודית, ופירטו לפניו את תכניות הפיתוח העכשוויות שנעצרו ואת התכניות העתידיות שהוקפאו, בהיעדר גוף שיעניק ערבויות מתאימות. עלות התכניות הללו נאמדת בכ־200,000 דולר, זאת בנוסף לחובות הכבדים הרובצים על המתיישבים.

רבים מתושבי דקל הם אקדמאים, בעלי מקצועות חפשיים, שבחרו בחקלאות כדרך חיים. אחד מאלה הוא איל גלעדי (35), בעל תואר שני בביולוגיה, נשוי ואב לשלושה ילדים. איל, שהיה מראשוני אופירה בדרום סיני, אומר בעצב: „עזבנו גרעין והתיישבנו בגיהנום של שוטים. לפני זמן קצר הקרנתי בחוג המשפחה סרטים מהתקופה ההיא. היית צריך לראות את המחזה, הבאתי סמרטוט של ספונג'ה כדי לנגב את הדמעות שנשפכו שם".

איל גלעדי: גיהינום של שוטים

בפתחת שלום יש שני מושבים נוספים של איחוד חקלאי, יבול ותלמי־יוסף, הנמצאים במצר דומה לזה של דקל.

„אם המוסדות המיישבים לא יבואו לקראתנו ויעזרו לנו להיחלץ מן הבוץ, שבו שקענו שלא באשמתנו, ישקלו שלושת המושבים של האיחוד בפתחה נקיטת פעולות מיליטנטיות, כגון חסימת מסוף רפיח לתנועה," אומר איל.

בסוכנות היהודית ממהרים להרגיע. פנחס מוסקו מציין, כי מאז התמוטטות ארגון הקניות של האיחוד החקלאי הוזרמו לשלושת מושביו בפתחת שלום 1.5 מיליון דולר, המיועדים לצורכיהם המיידיים של המתיישבים. „אין להם מה לבוא בטענות אלינו", אומר מוסקו. „מי אשם, שהמערכת שהם חברים בה התמוטטה? אנו מצידנו עושים מעל ומעבר כדי לסייע להם, ובימים אלה אנו שוקדים על תכנית שתפרוס את חובותיהם ותאפשר להם תנאי קיום מינימליים, לטווח הרחוק יותר נצטרך למצוא פתרון קבוע".

נמרוד שקד: החובות הולכים ותופחים

שלום למתנדבים בשער־הגולן

מאת שמעון וייס

למאות הסקרנים, שניסו לאחרונה לדלות מידע על מתנדבת האיידס האלמונית, שהשאירה כביכול את חותמה באחד מקיבוצי הצפון, היה ברור כי בשני קיבוצים אין סיכוי למצוא אותה: לא מפני שהגברים שם שומרים על הטוהר המיני, כפי שמצווה תנועת הנוער „השומר הצעיר", אלא משום שבשני קיבוצים אלה אין מתנדבים. לפני כשנתיים החליטו בלהבות־הבשן שבעמק החולה להיפרד מעשרות המתנדבים שפקדו את הקיבוץ, ולפני קצת יותר משנה התקבלה החלטה דומה בשער־הגולן שבעמק.

ההחלטה בשער־הגולן נתקבלה פה־אחד כמעט, הגם שהיו בין צעירי המשק שהביעו צער, על ששוב לא יוכלו להתרועע עם צעירים בני גילם מארצות הניכר. ההחלטה להפסיק קבלת מתנדבים מחו"ל חייבה, כמובן את אנשי שער־הגולן לחפש אלטרנטיבות „צבריות" כדי למלא את החלל, שהותירו אחריהם ה„גויים" בלוח העבודה. הפרידה מן המתנדבים יצרה אמנם קושי מסוים בענפי החקלאות ובשירותים, אבל לדעת מרבית חברי המשק היה הדבר כדאי לנוכח תופעות הלוואי, שאפיינו את שהותם של המתנדבים בקיבוץ. תופעות אלה – סמים, שכרות, השתוללויות למיניהן ונישואי תערובת – היכו ומכות עד היום בהדוי של קיבוצים רבים, ולפעמים הן מדביקות גם את חברי הקיבוצים עצמם. בשער־הגולן לא השלימו עם מציאות זו ומפי חברים רבים בקיבוץ זה תשמע היום, כי המתנדבים הם „התופעה החמורה ביותר שידעו הקיבוצים בשנים האחרונות".

רן מורן, מזכיר הקיבוץ, גורס כי המתנדבים גרמו לו לקיבוץ למצוא פתרונות קלים לקשייו בעבודה ולנטוש כל נסיון להתמודד עם הבעיות במישור הגרעיני־קיבוצי. חשבון קצר מגלה אמנם, כי מספר המתנדבים (ות) בשער הגולן שהתגיירו ונישאו לבני (בנות) משק גדול יותר ממספר המתנדבים שלקחו עימם לארצותיהם את בעליהן־רעיותיהם מבני המשק. יש „רווח נטו", אף־על־פי־כן.

בשער־גולן מודים, כי נושאי הטיפול והליווי של המתנדבים היו מנקודות התורפה של הקיבוץ. שלא כמו בקיבוצים אחרים, לא „שודכו" כאן למתנדבים משפחות מאמצות או מארחות, וגם עבודות הטיפול והליווי האחרות לא היו ברמה נאותה. לפיכך החליטו, כי בכל הקשור לגרעינים יילמד לקח הטיפול במתנדבים, והקיבוץ יקצה לכך כוחות רציניים יותר. כיום, כאשר בחצר של שער־הגולן מסתובבים לא פחות מארבעה גרעינים, מקציב הקיבוץ ממיטב אנשיו ומשאביו כדי להעניק לצעירים אלה תחושה של בית. מדי שבוע יוצאים צעירי הקיבוץ לערבי הדרכה בקיני הגרעינים במרכז הארץ, ולבני הגרעינים תוכננו מגורים הולמים בתכנית ההשקעות הקרובה של המשק, שהיא – כמו בשאר הקיבוצים – מצומצמת ומקוצצת. בוגרי הצבא מן העיר, שבאו לשער־הגולן באורח פרטי, קיבלו תנאי מגורים דומים לאלה של בני הקיבוץ. אין ספק, אומרים בשער־הגולן, שזוהי השקעה כבדה ומאומצת, אך יש עימה דיווידנד וטוב הרבה יותר, בעוד שהדיבידנד היחיד מן המתנדבים הוא זכרונות נעימים, ואולי גם היותם „שגרירים" טובים של ישראל עם שובם לארצותיהם.

המזכיר מודה, כי החלטת הקיבוץ שלא לקבל עוד מתנדבים – שלא נתקבלה אגב בתקופת כהונתו כמזכיר, אך הוא סומך עליה את שתי ידיו – יצרה קשיים מסוימים. כאשר בא מרכז הבננות בתום יום העבודה ומספר על המתרחש בענף בהיעדר מתנדבים, נזכרים הפיתויים למצוא דרכים קלות יותר. „אתמול עבדתי עד 7 בערב וגם שלשום, וכנראה שגם מחר," סיפר מרכז הבננות. „לא איכפת לי לעבוד קשה, אבל מה יהיה בעוד שבועיים ושלושה?" דברים דומים משמיע גם מרכז המפעל, וסדרן העבודה מתגעגע לימים שבהם היה משגר בהינף פתק מתנדבים לבננות או לתורנות בחדר־האוכל, ולעזאזל האידיאולוגיה. „מתנדבים היו כוח עבודה נזיל ונייד ולזה אין תחליף", אומרים בשער־הגולן ומדגישים, כי בדיוק ההיפך הוא הנחוץ לגרעינים. להם צריך למצוא מקומות עבודה קבועים כדי להקל על השתלבותם. ואין מתחרה למתנדב מבחינת זמינותו, אומר רן.

אל ההחלטה להפסיק קבלת מתנדבים נוספה גם החלטה אחרת – להפסיק קבלת אסירים מכלואי שאטה, שבאו מדי יום לעבוד במשק. התחליף למתנדבים ולאסירים נמצא בדמותם של גרעיני תנועה, נח"לאים בדרך וגרעינים „פרטיים" של חניכי בתי־ספר חקלאיים מכל רחבי הארץ, המתקשרים אל הקיבוץ שלא דרך התנועה, אלא באופן ישיר. גרעין מבתיה"ס החקלאיים דומה בכל לגרעין תנועתי, המקבל את הכשרתו הקיבוצית ומתגייס לצבא, אך שלא כמו בגרעיני הנח"ל אין חניכי הגרעין החקלאי עוברים את שלב השל"ת בשירותם הצבאי.

אנשי שער־גולן גם פתחו את חצר קיבוצם לפני צעירים בוגרי צבא, שביקשו לבחון באורח אישי את האפשרות לחיות בקיבוץ. פרויקט כזה קיים, בווריאציות שונות, גם בקיבוצים רבים אחרים.

כיום יש בשער־הגולן התחושה, שעברו רגעי המשבר הקשים, ולפחות מבחינת ההכרה וההסכמה אין עוד עוררין על ההחלטה. אך ההצלחה במציאת דרכים חלופיות עדיין איננה שלמה ויש עוד להשקיע ולהתאמץ ולהבליג על תופעות לוואי לא נוחות, כמו חדר־אוכל „מתפוצץ" בלילות שבת.

אנשי הקיבוץ מוצאים סיפוק לא רק בתוצאות החלטתם, אלא גם בעובדה שאין כמעט יום שבו לא מגיע לחצר המשק רכב מקיבוץ אחר, קרוב או רחוק, עם חברים המבקשים ללמוד מנסיונו של שער־הגולן ולחקות אותו. מבטי הקנאה וההתבטאויות המחמיאות מצד השכנים ואנשי התנועה – גם הם דיבידנד מסוים.

מי צריך קיבוצים, כותנה, תפוזים?

מאת ברוך יציב, עין השופט

בעקבות השידור של „הקברט הכלכלי" מיום א', 6.1.86, הנני מציע לבטל את גידול הכותנה בגלל מחירי המים, ולא בגלל מחיר הכותנה המסובסד. במרכז יש לעקור את הפרדסים, שיעילותם נופלת מזו של הכותנה. למה לסבסד את אזרחי אירופה „המבונים", הם מסבסדים את החקלאות שלהם!!!

צריך להפסיק לגדל ירקות ולייצא לארצות עולם – המים יקרים. כיוצא בכך החיטה. גידולי־שדה דורשים השקיה במים יקרים בארץ חרבה שלנו. כמובן קווי המים הניחו בעמל רב ובמסירות ראויה לציון כלכלני ישראל שלמדו באוניברסיטאות, שלא קיבלו אף פרוטה מעם ישראל, מאזרחי ישראל ומן היהודים בתפוצות. הוא הדין לגבי מטעי עצי הפרי, הפרחים ובכלל. הם צורכים מים מסובסדים ודלק מסובסד.

כל הארץ (מחוץ ליערות הקק"ל, שניטעו על־ידי „שליחי העם") תהיה פנויה לבניית בריכות־שחיה, מרכזי בילוי ותעינים למכוניות, וסביבם ישתרע מדבר נהדר, מקסים ומעורר ריגושים. זה יהיה פתרון מצוין לחברי הקיבוצים (וכדאי לכם לצרף גם את חברי המושבים), שמטרתם היחידה בחיים הוא לשמור על מחיר המים ובזמנם החופשי להשתתף.

ועוד הצעה: גם את הצבא כדאי לבטל ולשלוח את החיילים הביתה, כי הם אוכלים 25% של התל"ג. של מי? של בעלי הקיוסקים, הסוחרים, המדענים ובעלי בתי־הקפה. בזה גמרנו עם החקלאים, עם הקיבוצים, עם הצבא, נכניס אותם למוזיאון.

המים, הכבישים, קווי חשמל, בתי־החולים, בתי־הספר, הגנים הלאומיים, האתרים הארכיאולוגיים – כל אלה אינם נושאים רווחים ולא שום תשואה כספית ראויה לשמה. במקום זה נגדל כלכלנים, שיישבו ויחשבו איך להקים „מדינה משתלמת" ונושאת רבית.

אני אישית עסקתי בכל המשלחות האלה ב־50 השנים האחרונות. אינני מאושר לקבל שכר בעד ישיבה בטלה ליד בריכת השחיה, כפי שהצעתם. אגב, כמה אתם מרוויחים לחודש כאו נשוות תהיה זו הצדקה פורתא לדברי הבל שהשמעתם באולפן הטלויזיה, המתקיים על בסיס של פרודוקטיביות בלתי־רגילה.

הננו צריכים לתת לכם מפתח־זהב של המדינה, כדי שתישארו אחרונים בזירה ותמסרו אותו ל... אל תשכחו רק לכבות את החשמל, לפני שתתפנו מכאן כי חשמל עולה כסף.

הקיבוצים – שלושה אחוזים של אוכלוסיית ישראל, המשמשים היום טרף נפלא לכל בוזז ושב – ימצאו פתרונם יחד עם ה־97% הנותרים וייעלמו, כלא היו, בחלל. או אז תבוא הרגיעה על מתקני העולם, חוזי העתידות.

מינהל מקרקעי ישראל

מינהל מקרקעי ישראל
מחוז המרכז

ערים, חברה לפתוח עירוני בע"מ

הצעה להחכרת מגרשים להקמת מפעלי תעשיה באזור התעשיה — כפר יונה

מכרז מס' מ/112/85

מינהל מקרקעי ישראל מבקש הצעות לחתימה על חוזה פיתוח בגין מקרקע שפרטיה בעת פרסום המכרז, הן כדלהלן:

גוש מספר	מגרש מספר	שטח המגרש בערך	*תח"ב אחוז בניה	** הוצאות פתוח בש/ח (לא כולל מע"מ)	מחיר מינימום נדרש בש/ח (לא כולל מע"מ)	גובה הפקדון בש/ח
8124	2206	6,600	70	160,980	106,825	2,000
8124	2210	10.000	70	268,300	178,062	2,000
8124	2215	956	70	14,917	9,899	2,000
8124	2216	714	70	19,197	14,407	2,000
8124	2217	570	70	18,293	12,178	2,000
8124	2218	585	70	15,696	18,887	2,000
8124	2219	548	70	14,703	12,359	2,000
8124	2220	1,047	70	28,691	19,884	2,000
8124	2221	998	70	26.776	18.853	2,000
8124	2222	1,123	70	30,130	21.327	2,000
8124	2223	1,328	70	35,630	25,220	2,000
8124	2224	2,800	70	75,124	53,176	2,000

*בהתאם לתב"ע ב־58/1 אזור תעשיה. שטח בניה 35% בקומה. 2 קומות + 5% משטח המגרש למבנה עזר.

**צמוד למדד 11/85 (1659.9 נקודות), יעודכן ליום התשלום בפועל וישולם לחב' ערים, בהתאם להסכם פיתוח תשתית שיחתם עמה.

זכות ההשתתפות למומלצי משרד המסחר והתעשיה ומשרד הבריאות בלבד.

פרטים נוספים וטופסי הצעה, ניתן לקבל במשרדנו המחוזי בתל־אביב, דרך פתח תקוה 88, בכל אחד מימי העבודה המקובלים.

המועד האחרון להגשת בקשות במשרד המסחר והתעשיה הוא 6.2.86 המועד האחרון להגשת ההצעות למכרז הוא 13.3.86 שעה 12.00. הצעה שלא תימצא בתיבת המכרזים ביום ובשעה האמורים מסיבה כלשהיא — לא תדון.

אין מינהל מקרקעי ישראל מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהיא.

מינהל מקרקעי ישראל
מחוז ירושלים

הצעה להחכרת מגרש לבנית מחסן במעוז־ציון

מכרז מס' ים/114/85

מינהל מקרקעי ישראל מבקש הצעות לחתימה על חוזה פיתוח בגין מקרקע שפרטיה בעת פרסום המכרז, הן כדלהלן:

תב"ע מספר	מגרש מספר	שטח במ"ר בערך	קבולת בנית במ"ר	מחיר מינימום נדרש בש"ח (לא כולל מע"מ)	גובה פקדון בש"ח
מי/326	2	45	45	5.939	1,000

פרטים נוספים וטופסי הצעה, ניתן לקבל במשרדנו המחוזי בירושלים, רחוב בן יהודה 34, טל. 02-224121, בכל אחד מימי העבודה המקובלים.

המועד האחרון להגשת ההצעות למכרז הוא 30.1.86 שעה 12.00. הצעה שלא תימצא בתיבת המכרזים ביום ובשעה האמורים מסיבה כלשהיא — לא תדון.

אין מינהל מקרקעי ישראל מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהיא.

מינהל מקרקעי ישראל
מחוז הדרום

הצעה למכירת 2 דירות מגורים בבאר־שבע

מינהל מקרקעי ישראל מבקש הצעות למכירת דירות מגורים למטרה זו בלבד. הדירות תמכרנה בתשלום מלא ערכן ועם זכויות חכירה מהוונות לגבי הקרקע.

פרטי הדירות בעת פרסום המכרז הן כדלהלן:

1. מכרז מס' בש/188/85 — דירה ברח' המעפילים 5. הדירה מהווה דירת מגורים בקומה ב' של בנין מגורים בן 3 קומות. שטח הדירה הוא כ־72 מ"ר ומכילה 3 חדרים ושרותים והיא במצב טוב. מחיר מינימום נדרש בש/ח (לא כולל מע"מ) — 30,474. וגובה הפקדון הנדרש הוא בסך 1,500 ש/ח.
2. מכרז בש/210/85 — דירה ברח' סוקולוב 9/9. הדירה מהווה דירת מגורים בקומה ה' של בנין מגורים בן 5 קומות. שטח הדירה הוא כ־94 מ"ר ומכילה 3 חדרים, 2 מרפסות ושרותים והיא במצב טוב. מחיר מינימום נדרש בש/ח (לא כולל מע"מ) — 45,198. וגובה הפקדון הנדרש הוא בסך 2,000 ש/ח.

פרטים נוספים וטופסי הצעה, ניתן לקבל במשרדנו המחוזי בבאר־שבע, רחוב בן צבי (מול אולמי יהלום) בכל אחד מימי העבודה המקובלים.

המועד האחרון להגשת ההצעות למכרזים הוא 5.2.86 שעה 12.00. הצעה שלא תימצא בתיבת המכרזים ביום ובשעה האמורים מסיבה כלשהיא — לא תדון.

אין מינהל מקרקעי ישראל מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהיא.

מינהל מקרקעי ישראל
מחוז ירושלים

הצעה להחכרת מגרש לבניה רוויה בשכונת בקעה — בירושלים

מכרז מס' ים/113/85

מינהל מקרקעי ישראל מבקש הצעות לחתימה על חוזה פיתוח בגין מקרקע שפרטיה בעת פרסום המכרז, הן כדלהלן:

גוש מספר	חלקה מספר	שטח במ"ר בערך	*שטח לרשוי במ"ר	מחיר מינימום נדרש בש"ח (לא כולל מע"מ)	גובה פקדון בש"ח
30013	64	592	444	136.104	10,000

* בהתאם לתכנית מתאר 62, מיועד המגרש לאזור מגורים 1. אחוז בניה 75% ב־3 קומות.

פרטים נוספים וטופסי הצעה, ניתן לקבל במשרדנו המחוזי בירושלים, רחוב בן יהודה 34, טל. 02-224121, בכל אחד מימי העבודה המקובלים.

המועד האחרון להגשת ההצעות למכרז הוא 13.2.86 שעה 12.00. הצעה שלא תימצא בתיבת המכרזים ביום ובשעה האמורים מסיבה כלשהיא — לא תדון.

אין מינהל מקרקעי ישראל מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהיא.

מינהל מקרקעי ישראל
מחוז המרכז

עירית רמלה

החברה לפתוח אזור רמלה־לוד בע"מ

בניה עצמית בשכונת יפה־נוף ברמלה — יתרת מגרשים

במסגרת תוכנית „בניה עצמית" שפורסמה בפברואר 1982 נותרו 2 חצאי מגרשים לבניה דו־משפחתית בקיר משותף.

מגרשים אלה יוקצו לציבור לפי ערך קרקע, תנאי תשלום, אשראי והוצאות פיתוח מעודכנים. שאר התנאים כפי שפורסמו בפרוספקט וכפוף לשינויים המתחייבים מפרסום זה.

הקצאת המגרשים לציבור תחל ביום שלישי 27.1.86 בשעה 10.00 לפי העקרון של „כל הקודם זוכה". בשעה הנקובה כתחילת ההרשמה תיערך הגרלה בין הנוכחים במקום.

בעת ההרשמה שתערך במשרד המחוזי של מינהל מקרקעי ישראל, דרך פתח תקוה 88, טל. 03-335211 בשעות העבודה המקובלות, יש להפקיד סך של 500 ש"ח בהמחאה בנקאית לפקודת מינהל מקרקעי ישראל וזאת כמקדמה על חשבון ערך הקרקע.

פרטים נוספים ניתן לקבל במשרדי המינהל בכתובת הנ"ל.

תוקף ההודעה זאת עד לגמר שווק המגרשים ולא יאוחר מ־28.2.86.

תשומת לב לדוגמא: מחיר קרקע לשטח בגודל של 295 מ"ר (חצי מגרש דו־משפחתי) המשולם למינהל בעת חתימת חוזה פיתוח הוא 17.245 ש"ח (11,676 $) — המחיר אינו כולל מע"מ ואינו כולל הוצאות פיתוח.

מינהל מקרקעי ישראל
מחוז המרכז

המועצה המקומית
באר יעקב

החברה לפתוח אזור רמלה־לוד בע"מ

בניה עצמית בשכונת גבעת חוסר בבאר־יעקב — יתרת מגרשים

במסגרת תוכנית „בניה עצמית" שפורסמה בנובמבר 1983 נותרו 4 חצאי מגרשים לבניה דו־משפחתית בקיר משותף.

מגרשים אלה יוקצו לציבור לפי ערך קרקע, תנאי תשלום, אשראי והוצאות פיתוח מעודכנים. שאר התנאים כפי שפורסמו בפרוספקט וכפוף לשינויים המתחייבים מפרסום זה.

הקצאת המגרשים לציבור תחל ביום רביעי 22.1.86 בשעה 10.00 לפי העקרון של „כל הקודם זוכה". בשעה הנקובה כתחילת ההרשמה תיערך הגרלה בין הנוכחים במקום.

בעת ההרשמה שתערך במשרד המחוזי של מינהל מקרקעי ישראל, דרך פתח־תקוה 88, טל. 03-335211 בשעות העבודה המקובלות, יש להפקיד סך של 500 ש"ח בהמחאה בנקאית לפקודת מינהל מקרקעי ישראל וזאת כמקדמה על חשבון ערך הקרקע.

פרטים נוספים ניתן לקבל במשרדי המינהל בכתובת הנ"ל.

תוקף ההודעה זאת עד לגמר שווק המגרשים ולא יאוחר מ־28.2.86.

תשומת לב לדוגמא: מחיר קרקע לשטח בגודל של 577 מ"ר (חצי מגרש דו־משפחתי) המשולם למינהל בעת חתימת חוזה פיתוח הוא 15.517 ש"ח (10,506 $) — המחיר אינו כולל מע"מ ואינו כולל הוצאות פיתוח.

מינהל מקרקעי ישראל
מחוז חיפה

עירית
קרית ים

ערים, חברה לפתוח עירוני בע"מ

בניה עצמית בקרית ים — יתרת מגרשים

במסגרת תוכנית „בניה עצמית" שפורסמה בינואר 1985 נותרו 23 מגרשים חד־משפחתיים ו־5 מגרשים דו־משפחתיים לבניה עם קיר משותף.

מגרשים אלה יוקצו לציבור לפי ערך קרקע, תנאי תשלום, אשראי והוצאות פיתוח מעודכנים. שאר התנאים כפי שפורסמו בפרוספקט וכפוף לשינויים המתחייבים מפרסום זה.

הקצאת המגרשים לציבור תחל ביום שלישי 21.1.86 בשעה 9.00 לפי העקרון של „כל הקודם זוכה". בשעה הנקובה כתחילת ההרשמה תיערך הגרלה בין הנוכחים במקום.

בעת ההרשמה שתערך במשרד ערים, רחוב צמון 16/100 בנצרת עילית, טל. 065-71312 בשעות העבודה המקובלות, יש להפקיד סך של 500 ש"ח בהמחאה בנקאית לפקודת מינהל מקרקעי ישראל וזאת כמקדמה על חשבון ערך הקרקע.

פרטים נוספים ניתן לקבל במשרדי ערים בכתובת הנ"ל.

תוקף ההודעה זאת עד לגמר שווק המגרשים ולא יאוחר מ־28.2.86.

תשומת לב לדוגמא: מחיר קרקע לשטח בגודל של 459 מ"ר (מגרש חד־משפחתי) המשולם למינהל בעת חתימת חוזה פיתוח הוא 23.579 ש"ח (15.964 $) — המחיר אינו כולל מע"מ ואינו כולל הוצאות פיתוח.

מינהל מקרקעי ישראל
מחוז הצפון

עירית
טבריה

ערים, חברה לפתוח עירוני בע"מ

משרד הבנוי והשיכון
מחוז ירושלים

בניה עצמית בטבריה עילית — יתרת מגרשים

במסגרת תוכנית „בניה עצמית" שפורסמה בחודש מרץ 1981 נותרו 4 מגרשים לבניה חד־משפחתית ו־3 מגרשים דו־משפחתיים.

מגרשים אלה יוקצו לציבור לפי ערך קרקע, תנאי תשלום, אשראי והוצאות פיתוח מעודכנים. שאר התנאים כפי שפורסמו בפרוספקט וכפוף לשינויים המתחייבים מפרסום זה.

הקצאת המגרשים לציבור תחל ביום רביעי 15.1.86 בשעה 10.00 לפי העקרון של „כל הקודם זוכה". בשעה הנקובה כתחילת ההרשמה תיערך הגרלה בין הנוכחים במקום.

בעת ההרשמה שתערך במשרד חברת ערים בנצרת עילית, רחוב צמון 16/100 טל. 71312, בשעות העבודה המקובלות, יש להפקיד סך של 500 ש"ח בהמחאה בנקאית לפקודת מינהל מקרקעי ישראל וזאת כמקדמה על חשבון ערך הקרקע.

פרטים נוספים ניתן לקבל במשרדי החברה בכתובת הנ"ל.

תוקף ההודעה זאת עד לגמר שווק המגרשים ולא יאוחר מ־28.2.86.

תשומת לב לדוגמא: מחיר קרקע לשטח בגודל של 706 מ"ר (מגרש חד־משפחתי) המשולם למינהל בעת חתימת חוזה פיתוח הוא 7.273 ש"ח (4.924 $) — המחיר אינו כולל מע"מ ואינו כולל הוצאות פיתוח.

מינהל מקרקעי ישראל
מחוז חיפה

מועצה מקומית
עתלית

ערים, חברה לפתוח עירוני בע"מ

בניה עצמית בעתלית — רילף — יתרת מגרשים

במסגרת תוכנית „בניה עצמית" שפורסמה באוגוסט 1985 נותרו 15 מגרשים חד־משפחתיים לבניה חד־משפחתית.

מגרשים אלה יוקצו לציבור לפי ערך קרקע, תנאי תשלום, אשראי והוצאות פיתוח מעודכנים. שאר התנאים כפי שפורסמו בפרוספקט וכפוף לשינויים המתחייבים מפרסום זה.

הקצאת המגרשים לציבור תחל ביום שלישי 21.1.86 בשעה 9.00 לפי העקרון של „כל הקודם זוכה". בשעה הנקובה כתחילת ההרשמה תיערך הגרלה בין הנוכחים במקום.

בעת ההרשמה שתערך במשרד ערים, רחוב צמון 16/100 בנצרת עילית. טל. 065-71312 בשעות העבודה המקובלות, יש להפקיד סך של 500 ש"ח בהמחאה בנקאית לפקודת מינהל מקרקעי ישראל וזאת כמקדמה על חשבון ערך הקרקע.

פרטים נוספים ניתן לקבל במשרד ערים בכתובת הנ"ל.

תוקף ההודעה זאת עד לגמר שווק המגרשים ולא יאוחר מ־28.2.86.

תשומת לב לדוגמא: מחיר קרקע לשטח בגודל של 524 מ"ר המשולם למינהל בעת חתימת חוזה פיתוח הוא 16.775 ש"ח (11.358 $) — המחיר אינו כולל מע"מ ואינו כולל הוצאות פיתוח.

מינהל מקרקעי ישראל
מחוז מרכז

הצעה להחכרת מגרש לבנית 2 יח"ד ביהוד

מכרז מס. מ/108/85

מינהל מקרקעי ישראל מזמין בזה הצעות לחתימה על חוזה פיתוח, בגין שטח שפרטיו ואפשרויות הבניה עליו בעת פרסום המכרז הן כדלהלן:

גוש מספר	חלקה מספר	מגרש מספר	שטח במ"ר בערך	*שטח לרשוי במ"ר	מחיר מינימום בשקלים/חדשים (לא כולל מע"מ)	גובה פקדון בש/חד'
6684	113 114	5	480	288	56.160	1.000

* בהתאם לתב"ע מס/116 אזור מגורים ב' והליו מותר לבנות 2 קומות. 30% בקומה וסה"כ 60% בניה. 2 יח"ד.

פרטים נוספים וטופסי הצעה, ניתן לקבל במשרדנו המחוזי בת"א, דרך פתח תקוה 88, בימים ובשעות העבודה המקובלים.

המועד האחרון להגשת ההצעות למכרז הוא 5.2.86 שעה 12.00. הצעה שלא תימצא בתיבת המכרזים ביום ובשעה האמורים מסיבה כלשהיא — לא תדון.

אין מינהל מקרקעי ישראל מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהיא.

הפועל ת"א תארח הערב בית"ר ת"א בליגה בכדורסל

מאת יעקב פתאל

רק ארבעה משחקים יתקיימו הערב במסגרת המחזור ה־20 בליגה הלאומית בכדורסל, באשר המשחק המרכזי בין אליצור נתניה ומכבי ת"א נדחה בגלל נסיעתה של האלופה לבריסל.

במסגרת משחקי המחזור יתקיים בין קבוצות בית"ר ת"א והפועל ים הערב „דרבי" תל־אביבי זוטא ת"א, שקיה באולם הפועל באר־שבע.

קבוצת הפועל ת"א מקווה להתגבר על הזעזועים הרבים שפקדו אותה באחרונה ולנצח. מאידך יקוו אלה הבית"רים שיבקשו לנצל את המצב כדי להפתיע. מכל מקום, מצפה עבודה קלה למרסר, לארזי וחבריהם.

מעודדת מנצחונותיה האחרונים, תשאף קבוצת מכבי חיפה להשיג נצחון נוסף, כאשר תתארח בכפר המכביה ותתמודד עם מכבי ר"ג. גם הרמת־גנים שואפים לשפר את מקומם בטבלה ולכן צפוי מאבק שקול.

להפועל ר"ג תהיה זו אחת ההזדמנויות האחרונות לברוח מהתחתית, כאשר תארח את קבוצת הפועל גליל־עליון באולם באוניברסיטת ת"א. נצחון של ר"ג יביא לקבוצה, כמעט סופית, חשארות בליגה. כאידך יהיו אלה שוקני הגליל, שיבקשו לנצח כדי להבטיח לעצמם סופית את המקום החמישי בטבלה.

קבוצת הפועל חיפה תארח בחולון עם סיכויים קלושים להפתיע.

קבוצת אליצור קרית־אונו תהיה חופשית במחזור זה.

אליהו עופר במקום שום במכבי שעריים

מאת ניסן פרידמן

אליהו עופר מונה אתמול כמאמן מכבי שעריים במקומו של יצחק שום שהודיע אתמול לאחר הפסד הקבוצה למכבי יפו (1:0) על התפטרותו.

יו"ר אגודת מכבי שעריים, אבישלום צמח שהחתים את עופר — הביע את דעתו כי שום היה פזיז בהחלטתו הקבוצה מצויה בקשיי התאקלמות בליגה הלאומית ומשלמת את מחיר חוסר נסיונה.

המאמן הבא אמר צומן יקטוף את פירות עבודתו של יצחק שום.

מאלוביק ביקש להשתתף במשחק ההצדעה לקפלן

מאת ניסן פרידמן

כדורסלן הפועל ר"ג לשעבר, סטיב מאלוביק, ביקש לבוא ארצה כדי להשתתף במשחק ההצדעה לכבוד סטיב קפלן, שייערך ב־10 בפברואר באולם הפועל חולון.

מאלוביק שוהה באירופה בנסיון למצוא לעצמו קבוצה. הוא התקשר לאריה גבעוני חבר הוועדה הציבורית היוזמת והמבצעת את המשחק והביע רצון לשחק בערב זה אם עד אז כמובן לא יחתום על חוזה חדש.

המשחק מאורגן ע"י אגודת „חזק", לאחר שקבוצת הפועל ר"ג נפרדה בצורה לא נאותה מהכוכב הגדול ביותר שלה, סטיב קפלן. האגודה הקימה לצורך זה את הוועדה הציבורית, שבראשה עומד ח"כ מיכה חריש וחבריה הם עו"ד שמעון מזרחי, פנחס להב, אבנר קופל, מישקה לפרדון ונציגי „חזק" אריה גבעוני, רבקה ביתהלחמי ומשה קליסקי. בערב הוגיגי התמודד נבחרת כוכבים, שהופיעו לצד קפלן, נגד נבחרת ישראל.

וויליאמס התאמן בגלל מצבה העדין של הפועל ת"א

ועדת המשמעת של הפועל ת"א אישרה אמש לשחקן הרמשעה ארל וויליאמס לחזור ל

ארל וויליאמס

אימונים בשורות הקבוצה ורק הבוקר תחליט בקשר לענשו. וויליאמס הועמד בפני ועדת המשמעת בגלל שהתפרע לפני שבוע במשחק גביע קוראץ' בסאריייבו. ועדת המשמעת דנה אתמול בעניינו וההחלטה שרק היום תדון לגבי העונש, אם בכלל, שיוטל על השחקן.

בגלל המצב העדין של הקבוצה, החליטה הוועדה לאשר לוויליאמס להתאמן וכך עשה אתמול.

באשר למייק לארגי הפצוע, — הוברר אתמול, כי הוא לא יוכל ליטול חלק במשחק הליגה הערב נגד בית"ר ולא ביום רביעי, במשחק גביע קוראץ' נגד באנקו רומא.

לפיכך לא יצא לארגי עם הקבוצה ביום שלישי לרומא.

בינתיים ממשיכה הקבוצה לנסות ולמצוא פתרון טוב יותר לתפקיד מאמן הקבוצה, במקום פנחס גרשון שהתפטר. לפי שעה ממשיך להדריך אותה יעקב אדלר. ראשי הקבוצה לא נואשו מן האפשרות שהמאמן [illegible] ירצה [illegible] אותו. עוד [illegible] לפי [illegible] בתום העונה הנוכחית.

[illegible] נוספת להנהלת מכבי ר"ג בבקשה לשחרר את רזניק.

לימוז' 113 שאלאן 83

האלופה, לימוז' הביסה במחזור ה־18 בליגה הצרפתית בכדורסל, את שאלאן 83:113 ועלתה למקום השני עם 30 נקודות, אחרי וילרבאן 33.

הפעם קלע ג'יים רק 14 נקודות ודייוויס 17. כידוע היה ג'יים גיבור הנצחון על מכבי תל־אביב בגביע אירופה, כשקלע 36 נק'.

שאלאן היא אחת מיריבותיה של הפועל תל־אביב בגביע קוראץ' ומדורגת עתה שישי בטבלה עם 28 נקודות.

לארבאן הפסידה לאורתאז — 99:87 ואת ההפתעה חוללה סטאד פרנסה פאריס, המדורגת לפני אחרונה. היא ניצחה את מונאקו 94:114.

תוצאות נוספות: אנטיב — ראסינג פאריס 83:85; וישי — קאאן 98:109; אביניון — לה מאן 87:104.

טרוצ'י וגונהרדט אלופי העולם בזוגות בטניס

השווייצי היינץ גונטהרדט והונגרי באלאש טרוצ'י זכו אתמול בפעם השלישית באליפות העולם בטניס לזוגות. הם גברו אתמול בלונדון על פול אנוקונה וכריסטר ואן־רנסבורג 4:6, 6:1, 6:7, 4:6 במשחק שנמשך קרוב לשלוש שעות וחצי.

נסיונם של שני הטניסאים הוותיקים העניק להם הנצחון על הצמד מארה"ב ודרום־אפריקה 150.000 דולר ללגדל

הטניסאי הצ'כי איוואן לנדל זכה בפרס כספי בסך 150.000 דולר, לאחר שניצח בגמר טורניר ההזמנה באלונה בימי קונורס 6:2, 3:6. לקונורס הוענק פרס כספי בסך 100.000 דולר.

השוודים סטפן אדברג ואנדרס יאריד ניצחו בגמר הזוגות את מרק דיקסון וקווין קארן מארה"ב 6:7, 7:5, 6:2.

הוסר[illegible]

[illegible]

על [illegible] של [illegible] כי [illegible] "אני [illegible]... אנחנו [illegible] יש [illegible] שמקבלים [illegible] הקבוצה לא [illegible]... כי [illegible] יש [illegible] לספק [illegible]. [illegible] אנו [illegible]".

אין אנו באים כאן להשתתף [illegible] של [illegible], [illegible] כי [illegible] סרט [illegible] של [illegible] עוד. [illegible] של [illegible] המשחקים [illegible] השנים [illegible].

[illegible]

יהודה עמר מבסס את נצחון הפועל ת"א כאשר מעלה בנגיחה את יתרונה ל־0:2 (צילם: א. קנפר)

בוניאק ממשיך להפגיז – העלה את רומא למקום השני

הפולני זבגנייב בוניאק היה אתמול שוב בכותרות באיטליה. הוא הבקיע שער והצעיד את קבוצתו רומא למקום השני בטבלה, לאחר נצחון חוץ על אודינזה 0:2.

רומא מפגרת עתה בשש נקודות אחרי יובנטוס, שאיכזבה אתמול את אוהדיה כשסיימה בתיקו אפס את משחק הביתי נגד קומו. הייתה זו נקודת הבית הראשונה שאיבדה האלופה האירופית.

שערו של בוניאק הובקע במחצית הראשונה, לאחר שחלף על פני מחצית המגרש והכניע את פאביו בריני, שוער אודינזה. במחצית השניה שלח הפולני האורגוואי את חברו רוברטו פרוצו כדי לבסס את נצחון קבוצתו.

בטורינו ניהל רינו מרקסי לראשונה את משחקה של קומו והוליך הגיכיו לתיקו באפס מול יובנטוס, ש־35,000 אוהדיה שרקו בוז לצורת משחקה. בזכות הנקודה שנצברה, עלתה קומו למקום הרביעי מהסוף.

נאפולי ירדה מהמקום השני לשלישי, לאחר שספגה הפסד ביתי צורב לפיורה 1:0. הרבי קלאוס ברגריץ הבקיע שער הנצחון לפיורה, שהיתה אחת מארבע הקבוצות שזכו לנצחונות חוץ במחזור מבצייז ורב התהפוכות, בו ניצחה רק קבוצת בית אחת.

הפתעה חוללה גם אטלנטה, שגברה במילאנו על אינטר המקרית 1:3. גם שערו של קרל היינץ רומניגה מהנקודה הלבנה לא סייע לקבוצה. רומניגה עצמו עלה למקום הראשון בטבלת „מלך השערים", אותו הוא מחלק עם אלדו סרנה מיובנטוס.

מילאן ניצחה בחוץ את לציה 0:2, לאחר שהמארחים החמיצו שתי בעיטות עונשין מהנקודה הלבנה, את תבכל מחצית. פאולו וירדיס (פנדל) ומרק הייטלי (76) הבקיעו למילאן, קאסיו ובארבס החמיצו ה„פנדלים" ללציה.

ורונה, היחידה שניצחה בבית, (0:2 על אוולינו) נהנתה מכושר הבקעה מעולה של ג'יורדנו גאלדריסי.

במשחקים נוספים: בארי — סמפדוריה 0:0; פיורנטינה — טורינו 0:0.

ליברפול 3 ווטפורד 2

● באנגליה: ליברפול העפילה למקום השלישי, לאחר נצחון חוץ על ווטפורד בשיעור 2:3. פאול וולש (2) ואיאן ראש הבקיעו השערים לליברפול, לאחר שווטפורד כבר הוליכה מרגלי קני ג'אקט. ליברפול הוליכה כבר 1:3 בטרם. צימק־לאן להחמן ל־2:3. לליברפול 50 נקודות, כמו לבת־עירה אברטון, במקום השני. השתיים מפגרות בחמש נקודות אחרי מנצ'סטר יונייטד.

● בצרפת: פאריס סן־ז'רמן עדיין בלתי מנוצחת, גם לאחר המחזור ה־25. אתמול סיימה בתיקו

(1:1) עם ברסט והיא מקדימה בשש נקודות את הדולקות אחריה, באנט ובורדו. הבין־לאומי לואיס פרננדז הבקיע שער המשווה לסן־ז'רמן. האלופה בורדו התקשתה לגבור על שטרסבורג (0:1). משערו של הגרמני ריינדרס מהנקודה הלבנה. באנט סיימה בתיקו אפס עם לאבל. קוטו — מארסיי 1:2.

● בהולנד: [illegible] בתורכיה: גאלאטאסרי חזרה לראש הטבלה, לאחר נצחונה על אורדוספור 2:3, במשחק השלמה בליגה.

● בבלגיה: קלוב ברוז' החזירה. תאמול גברה על פ.ס. ליאז' (1:3) ושמרה על יתרון חמש הנקודות שלה. אנדרלכט שניה הביסה את מולנבאק 0:7. לוקרן — מישלין 1:2; סטנדארד ליאז' — אנטוורפן 2:2; שרלרואה — סרינג 0:1; ווטרשאי — סירקל ברוז' 1:2; הורבאם — בוורן 0:1. הטבלה: 1. קלוב ברוז' 35 (מ־21 מש'); 2. אנדרלכט 30 (מ־20); 3. ברסקוט 25.

● בספרד: ריאל מאדריד שמרת. אתמול גברה על פ.ס. ליאז' ארבע נקודות לאחר שגברה על אספניול 1:4. ברצלונה גברה במשחק צמרת על אתלטיקו מדריד 1:2. סביליה — אתלטיקו בילבאו 0:0; הרקולס — אוססונה 1:1; ריאל סארגוסה — קאדיז 1:3; דראליאלדוליד — ראסינג 0:1; סלסה — ולנסיה 0:1; ספורטינג — ריאל בטיס 0:0; ריאל סוסיאדאד — לה פאלמה 0:6.

● בפורטוגל: בנפיקה שמרת על מקומה בפיסגה לאחר נצחונה על מריטימו 1:2; פורטו — קאלנגירוס 0:2; ספורטינג — אוזם 0:1; באוישטה — פאנפיל 0:0; בלאנגאש — בוא 1:4; גוזיקאורס — ציובילה 0:5; אקדימה — בראגה 0:1.

מקום שני לנבחרת הכדוריד ניצחה את לוכסמבורג 16:18

נבחרת הכדוריד של ישראל דורגה שניה בתום טורניר „ארבע האומות", לאחר שגברה אתמול על הנבחרת המארחת — לוכסמבורג בשיעור 16:18.

מהפך במחצית השניה. בתחילה הבקיעו הישראלים שבעה שערים ללא מענה תוך 22 דקות, העניק לנבחרת את הנצחון.

בדקות אלה בלטו הצעירים דן בלדר ומירון רובינשטיין, שהפיחו רוח חיים במשחק הנבחרת. הפגינו משחק לחימה וסחפו את חבריהם למתקפה רצופה על השער הלוכסמבורגי.

ישראל הוליכה בפתיחה ביתרון 1:3, אולם כבר לאחר 10 דקות עבר היתרון למקומיים, שניצלו חולשה בהגנה הישראלית כדי להפוך הקערה על פיה (4:3).

עד לסיום המחצית התנהל מגרש משחק נרגוה כשהיתרון עבר מצד לצד. לקראת סיומה הצליחו המקומיים להבקיע צמד שערים ולקבוע 8:10.

לוכסמבורג שמרה על יתרונה בן 3—2 השערים עד לדקה ה־35. מדקה זו ואילך בראתה במגרש רק נבחרת אחת — זו הישראלית.

בעיקר אמורים הדברים לגבי משחק ההגנה. התעלותה על עצמה ובמשך 22 דקות הצליחה למנוע מהיריב להבקיע שערים. יוסי סאמט, השוער, היה בדקות אלה בשיאו ועצר כדורים אבודים.

בהתקפה ניצלו הישראלים החולשות של המקומיים כדי להבקיע שערים בזה אחר זה ולעלות ליתרון מבטיח.

גם הרפיית הקצב, לקראת הסיום, לא מנעה בנצחון ורק איפשרה ללוכסמבורג לצמק התוצאה 16:18.

ישראל, כאמור, דורגה שניה, אחרי אוסטריה ולפני לוכסמבורג ואנגליה.

היום תשחק הנבחרת באנטוורפן נגד נבחרת בלגיה.

שערים לישראל: אוסלנדר (7) ידיד (3), קושניר (2), בלדר (2) דייז (2), רובינשטיין (1), דרוקר (1).

מקנרו ישאף בגראנד מסטרס להחזיר את העטרה ליושנה

מאת שכה ב. גבריאל

הטניסאי האמריקאי ג'ון מקנרו, בן ה־26, שב לפעילות, לאחר שריצה עונש בן שלושה שבועות. אך כשל בטורניר ההזמנה באטלנטה. הוא נוצח פעמיים ע"י השוודי סטפן אדברג, בן ה־19, וע"י ידידו המושבע איוואן לנדל מצ'כיה.

המשחקים באטלנטה היו לגבי מקנרו הכנה טובה לקראת התחרות החשובה ב„גראנד מאסטרס" ערב ב„מדיסון־סקוור־גארדן" בניו־יורק. הוא זכה בתואר חשוב זה בשנתיים האחרונות (1984 ו־1985). בעוד שלנדל זכה פעמיים לפניו (1982, 1983).

הגורל הזימנה למקנרו (מדורג 2) את בן־ארצו היהודי, בראד גילברט המדורג 15. כיריב הראשון בטורניר ואילו המדורג מספר 1, הצ'כי איוואן לנדל, יפגש עם בן־ארצו תומאס שמיד, המדורג 16. שמיד הוא האחרון ברשימת 16 המשתתפים, שמילאו דרכם לטורניר החשוב, המהווה כעין אליפות עולם בלתי־רשמית.

בטורניר נוטלים חלק 16 הטניסאים הטובים בעולם, אשר צברו את מירב הנקודות בטורנירים משך השנה, במסגרת ה„גראנד פרי".

השוודי מאטס וילאנדר, המדורג שלישי ואלוף צרפת שניפה עצמו מטורניר ההזמנה באטלנטה, בשל מיחושים בזרועו. יחוש את הופעתו מול האמריקאי סקוט דייוויס, המדורג 14. ג'ימי קונורס, המדורג רביעי, ישחק נגד הצרפתי הנרי לקונט, המדורג 13.

השוודי סטפן אדברג בן ה־19, אלוף אוסטרליה, הגורל לשחק מול יוהאן קרוק, המדורג 12. קריק הוא יליד דרום־אפריקה ובעל האזרחות אמריקאית.

אלוף וימבלדון, הגרמני בוריס בקר בן ה־18, מדורג רק במקום השישי. הוא יתמודד עם האמריקאי פול אנאקון, המדורג 11, שיגיע היישר מלונדון, שם הופיע בגמר אליפות העולם בזוגות, כשותף פעולה עם ואן רנסברג מדרום־אפריקה.

שביעי בדירוג הוא הצרפתי יאניק נואה, שהיה היריב הקשה ביותר של לנדל באטלנטה. הוא הגורל לשחק מול אמריקאי טים מאיוט, המדורג עשירי.

מאבק כל־שוודי יהיה בין אנדרס יאריד, המדורג שמיני, ויואקים ניסטרום, המדורג תשיעי.

ברשימת ה־16, יש לארה"ב הנציגות הגדולה ביותר — שבעה טניסאים, לעומת ארבעה שוודים, שני צרפתים, שני צ'כים ומערבגרמני.

המשחקים יתנהלו יום־יום עד ל־19 בחודש (כולל), בשני בתים, כשארבעת הראשונים מכל בית יעלו לשלב רבע הגמר.

לפי חישובי הפרשנים, משחקי חצי הגמר יפגישו את לנדל עם קונורס (לנדל ניצח בגמר אטלנטה 2:6, 3:6) ומקנרו מול וילאנדר.

ברייטנר מייעץ לידידו ה„קיסר"

מאת [illegible]

[illegible]

באנטון רפליגר יוצא פרנץ בקנבאואר את העולם, בן נגזבך הגרלת החנוים בגביע העולמי לגרמניה, אותה מנהל ה„קיסר" לא האירה והגדילה [illegible]

הצעירי של קלאוס, המככב בשורות קלן [illegible] ל[illegible] בן ה־27 [illegible] הקשר [illegible] בן ה־32 [illegible] בן ה־34 [illegible].

[illegible] את סגלת המבקיעים [illegible] עם 12 שערים [illegible] את [illegible].

ברייטנר [illegible] רק תשעה מהסגל, שחייבים להופיע במקסיקו. קלאוס אלופס בן ה־29 מקלן, אנדראס ברהמה בן ה־25 מקייזרסלאוטרן, הנס־פטר בריגל בן ה־30 מורונה, איטליה, מתיאס הרגס בן ה־30 מאורדינגן, פייר ליטבארסקי בן ה־25 מקלן, לותאר מתאוס בן ה־24 מבאיירן מינכן, הקפטן קרל־היינץ רומניגה בן ה־30 מאינטר מילאנו, טוני שומאכר בן ה־31 שוער קלן ורודי פלר בן ה־25 מוורדר ברמן.

על רשימת האחרים, שאפשר לצרף לתשעה, הוא מונה את מיכאל פרונטצק בן ה־21 אוגה ראוק בן ה־23 (שניהם ממנשנגלאדבאך), וולפגאנג רולף בן ה־26 מהמבורג, אולי שטיין בן ה־31, שוער המבורג ואולף טון בן ה־19, משאלקה 04, הבעיר שבחבורה.

תשעה כדורגלנים נוספים שישלימו את סגל ה־22, יאלצו להיאבק על בחירתם. תומאס ברטהולד בן ה־21 ראלף פאלקנמאייר בן ה־22 (שניהם מאיינטרכט פרנקפורט), היינץ גרינדל בן ה־28 מהמבורג, איריק אוטל בן ה־25 מדורטמונד, ינגל קל בן 19 מבאיירן מינכן, סטפן קונץ בן 23 מבוכום, פרנק מיל בן 27 ממנשנגלאדבאך, פרנק נויבארט בן 28 מוורדר ברמן והרבט ואס בן 22 מלברקוזן.

ווטפורד הפתיע את שולץ בטורניר אוקלנד

הפתעה בטורניר הפרס הגדול באוקלנד. מארק וודפורד (20), הבלתי מדורג, גבר על האמריקאי בארי שולץ (מדורג ראשון) בראש מערכות 6:4, 6:3, 4:6 וגמל התואר.

בזוגות ניצחו האוסטרלים אלי מאסור וברודריק דייל את האמריקאים קרל ריכטר וריק רודן 6:3, 6:1.

● באליפות אירופה לנבחרות נשים בטניס, גברה מערב גרמניה על אוסטריה 1:2, שוויץ ניצחה את צרפת 1:2, בריטניה — איטליה 2:1; שוודיה — הולנד 1:2.

באה"ב באופנה חדשה – הנשים חודרות לזירת האיגרוף

מאת ג' שרון

הבשורה מגיעה מארה"ב. הנשים חודרות לזירת האיגרוף. הנושא עדיין בחיתוליו ולקרב אמיתי בזירה לא הגיעו, אבל בקצב שהעניינים מתנהלים, לא ירחק היום בו יתנהלו קרבות מרתקים בהם יטלו חלק נשים.

יוזם הרעיון ומאמן הנשים הראשון באיגרוף הוא אל („באבבי") לונג, צעיר בן 23, שהחל את הקריירה כמתאגרף במשקל קל, אך עד מהרה הגיע למסקנה, כי כמאמן יצליח יותר. ולשם בירר כיוון את דרכו לאימון נשים. והתוצאה, תוך פרק זמן קצר מצא עצמו מוקף ב־12 נשים צעירות ונאות.

לדעת לונג מוכשרות הנשים הרבה יותר מאשר הגברים. יש להן קורדינציה טובה יותר, הן מהירות יותר בתנועתן בזירה ועבודת הרגליים שלהן צדיקה. „האיגרוף הנשי — הוא מסביר, דורש לריקוד וחוש הקצב שלהן טוב יותר".

במכון האיגרוף של לונג לא הגיעו עדיין לשלב, בו מתמודדות שתי נשים בינן לבין עצמן בזירה. בינתיים הן חובטות בידיים עטופות כפפות בשקי האימון.

האימונים מתנהלים שלוש פעמים בשבוע, 60 דקות כל אימון. האימונים קשים ביותר אבל מסתבר, כי הנשים חזקות יותר מאשר נראה ממבט ראשון והן עובדות בקצב.

אולם האימונים נראה כמו החלום הפנטסטי של הפמיניסטית. זו בצד זו מתאמנות שם. הילדה אלון, רקדנית בת 40, המודענת שהאיגרוף דומה לסיוף ומסייע לה בעבודתה על הבמה: אליין קולבן (בת 31) המעדיפה את הכפפות ושקי האימון על הרצון המשקולות ותמי רוטשילד, שהשינויים שחלו בה מאז הצטרפה למכונו של לונג, גרמו גם את בעלה להתחיל להתאגרף.

אולם הנתון המעודד ביותר את המאמן הצעיר והמצליח היא ההשפעה הפסיכולוגית. בנוסף להוצאת המרץ, מקנה האיגרוף לחניכותיו בטחון עצמי ועוזר להן בעיצוב גופן.

הסיבה העיקרית, טוען לונג, שנשים רבות יעברו להתאגרף הוא לא הכוח, שהן רוכשות, אלא האמנות לשלוט על גופן ברגע הנכון.

רצר שיעלו הנשים לזירה ויחד בטר האחת בפני רעותה, הן ימשיכו בינתיים לחבוט בשקי האימון ולרכוש ידע נוסף.

כשכפפות על ידיה חובטת תמי רוטשילד, בת ה־20 בשק האימון באולם הספורט של אל לונג.

„נקניק בוריס" בעירתו של „בום־בום"

מאת [illegible]

[illegible]

„בום בום" בקר עשה זאת שוב: הוא גבר בפעם השניה בתוך שבועיים על השוודי מאטס וילנדר ושמר על כתרו כאלוף ה„ג'וניור מאסטרס".

„אם לא די בכל אלה הנציאה לא מוכן העיירה מוליה מכפר הנושאת את ויוקר של בן העיירה המפורסם ומציגת השני הריקה נאה של גביע וימבלדון בו זכה בקר בקיץ. מנזרה של המוליה נע בין עשרים וחמישה מרק לשמונים מרק.

עד כמה השמיטה הצלחתו של בקר על עיירת מגוריו אפשר לראות בעיקר במוצאי שבוע כאשר מערב גרמניה רבים מכל רחבי הרפובליקה עולים לרגל ללייכן כדי לבקר במקום בו נולד אלילם ולהצטלם ליד בית משפחת בקר שהפך, למובן, אתר תיירות מבוקש.

מוצרי תיירות מזהיר לנצל את הפיכת עיירתם בת 20,000 התושבים לאתר תיירות מבוקש והם מוכרים מזכרות שונות ומשונות עליהן דיוקנו של בוריס בקר בתנוחות ותנועות שונות.

הוריו של בקר ואחותו ממשיכים להתגורר בביתם הצנוע שבמבואות העיירה. הם מנסים לשמור על חיים נורמלים ובנחתים עד כמה שניתן. מדי יום מגיע מסניף הדואר המקומי של הבר כ־1000 מכתבים המיועדים לבוריס ההורים. בתוכן מכתבי הערצה בצד פניות ושאלות שונות, רבים מבקשים לדעת מהוריו של בקר כיצד אפשר לגדל ילד־כוכב כמו בקר.

דבר של היום הוא דבר חדש

לחברנו
ניסן פרידמן ולרעייתו
שפע ברכות להולדת
הבת

מערכת
דבר־ספורט

נהג!
אשב את
המינמום
למען אלה
העושים את
המכסימום.
תן טרמפ לחייל!

קבלת מודעות 24 שעות ב דחוף
מודעות משפחתיות דחופות
וכל יתר סוגי המודעות ל'
הלוח הכללי
דבר
מתקבלות
24 שעות ביממה
ב' דחוף דיזנגוף
רח' דיזנגוף 118
(מול כסית)
טל 239952 248518

גרמנים משחקים בגטו

מחזהו של סובול בדיסלדורף – הצלחה עם בעיות

מאת זאב סטרומינסקי, גרמניה

גטאות צומחים בגרמניה – על כל פנים על הבמה. „גטו" של יהושע סובול הוא להיט במערב גרמניה. המחזה עלה עד כה על הבמה בברלין, בהיילברון, בקלן, ולאחרונה בתיאטרון דיסלדורף. באביב אמורה להתקיים הצגת בכורה נוספת, בהמבורג. גם ההצגה החיפאית נראתה בגרמניה, בכמה ערים, בעת סיור תיאטרון חיפה שם לפני חודשים מספר. קיים, כמובן, הבדל בסיסי בין הצגה ישראלית של „גטו" גם על אדמת גרמניה, לבין הצגה גרמנית. במקרה השני שני הצדדים הם גרמנים: הקהל והשחקנים המציגים על הבמה את סיפור תיאטרון הגטו מווילנה וחיסולו.

בהצגה הראשונה שהועלתה בברלין, בבימויו של הבמאי הגרמני־יהודי פטר צאדק הידוע בנטייתו להתגרות בקהל ובנושאים, לא היה נסיון לשחזר אוירה של גטו. היא היתה רעשנית, עתירת שחקנים ועשויה בסגנון של מחזמר – גם אם היתה מבריקה.

ההצגה של קלן מתאפיינת פחות בהברקות אך השתרעה בתוך מרחב פיסי אדיר. הבימה בקלן גדולה כגודל מגרש ספורט מכובד, ויש בה עומק אסטרטגי הדרוש לתנועה חופשית של קטר רכבת. מדפי הספריה של גטו ווילנה, בנוסח קלן, מכסים כמה קירות גבוהים וארוכים, ודומים יותר לכותלי בית מדרשה גדול ונטוש.

לא כן בדיסלדורף. תיאטרון דיסלדורף העניק ל„גטו" שלו, בדומה להצגה של חיפה, פרופיל נמוך. ההצגה בדיסלדורף מתנהלת בטונים מתונים, ללא סצנות המוניות באמת, על בימה שהמבט אינו הולך לאיבוד בין קצותיה. אין ספק, גירסה זו של „גטו" היא מלאכת־תיאטרון עדינה וטובה, ולא לשוא הוגדרה על־ידי כמה מבקרים „הטובה ביותר בגרמניה". יש להוסיף על כך את העובדה כי לתיאטרון דיסלדורף מסורת של שיתוף פעולה עם ישראל, שהחלה בהצגת האורח של „ריבוק" על־ידי הבימה שם, לפני שבע שנים. באביב 1985 ביקר והופיע תיאטרון דיסלדורף בארץ ומתכנן לבקר שוב, עוד לפני סוף עונה זו. תיאטרון זה הציג את המחזה הישראלי „יעקובי ולידנטאל" ומקדיש במסגרת עבודתו מקום רב ליחסי גרמנים־יהודים. הוא גם התיאטרון הגרמני הראשון המציג לא רק את „גטו" אלא גם את „נפש יהודי" של סובול. ה„גטו" של דיסלדורף בויים בידי הבמאי הישראלי דוד לוין.

מחזה זה, דווקא בגלל אופיו האנושי, מצביע על בעיות העלולות להתעורר כאשר „גטו" מוצג על ידי גרמנים בפני גרמנים. האם „גטו" הוא בשבילו מחזה כמו כל מחזה? אני שואל את סטפן ויגר, בן ה־53, המשחק את סרוליק – שחקן הבובות ומנהל תיאטרון הגטו. ויגר משיב: „לא, וכן. מעורבותנו האישית במתרחש שאותו אנחנו משחקים על הבמה היא רבה יותר מן הרגיל, אך אסור שזה ישפיע על המשחק שלנו". הדרמטורג יורגן פישר מסכם: „את המחזה חייבים לשחק כמו כל מחזה אחר". אלואיס סטרמפל בן ה־55, המשחק את הדמות הקשה של ויסקופף, בעל המתפרה המסנוור על־ידי הצלחתו הכלכלית, מסתדר דווקא טוב עם האיש שאותו הוא מגלם. „אני חש אהדה לויסקופף. יש לו דחף חזק לחיות". הבמאי דוד לוין משוכנע שהשחקנים הגרמנים הבינו את משמעות המחזה ושל תפקידיהם השונים. לוין מטעים, כי לא התחשב במיוחד בעובדה שהקהל יהיה גרמני.

„לא הייתי עושה שום דבר שונה באופן מהותי גם בארץ", הוא אומר. מפקד משטרת הגטו היהודית, גנס, הוא דמות אנושית מאד וטראגית מאד בגירסתו של לוין, אך הסיבה לכך, אומר הבמאי, איננה הרתיעה להציג בפני גרמנים דמות מכוערת של משתף־פעולה יהודי. כמו כן לא עשה לוין כל נסיון מיוחד להבהיר לקהל הגרמני את פרטי המציאות של הגטו, לבד מהאוירה המרכאת.

להצגה בדיסלדורף יש בכל זאת תכונה הבאה ל„שקף את האוירה" של גטו (כדברי פישר): כמה דמויות על הבמה, בעיקר גנס וויסקופף שרים בגרמנית שלהם „ניגון יהודי טיפוסי" או סילוף „יהודי" של מלים גרמניות, וזאת לא רק בדברם עם מפקד הגטו הגרמני קיטל, אלא גם בשיחות בין היהודים לבין עצמם. כך, לדוגמא „אנשים" אינם עוד „לויטה", הגרמניים הרגילים, אלא „לֵייטֶה", בחצי נוסח אידי. „לכם" הופך מ„אויך" ל„אייך".

צופה בעל תודעה היסטורית אינו יכול אלא להיזכר כי חיקוי זדוני ומכוער – של צורת הדיבור היהודית היה מאז ומתמיד שיטה אהובה בתעמולה אנטישמית. חשוב להבין: החיקוי ה„יהודי" בתיאטרון דיסלדורף אינו זדוני ואינו מכוער, והשחקנים משתלטים על משימתם הלשונית הקשה בהצלחה לא מבוטלת. יחד עם זאת, עצם השימוש ב„ייהוד" השפה מעורר זכרונות אפלים.

לוין אומר כי ה„ייהוד" הלשוני נעשה ביוזמת השחקנים. ידיעתו את השפה הגרמנית אינה מאפשרת לו ממילא לקבוע מהי מידת „הניגון היהודי", מציין הבמאי. לעומת זאת נזכר הדרמטורג פישר כי הפעלול ה„אידי" הוא רעיונו של לוין. על כל פנים, מסתבר שפישר, לפחות, ער לבעיה. „הניגון האידי" של גנס נתגלה בעת החזרות כמוגזם, ומותן.

אפשר לטעון, כי גם בהצגה החיפאית נאמרו משפטים שלמים באידיש ולא בעברית. אך בדיוק זאת הנקודה: מה שנאמר באידיש, ובכל שפה אחרת, ולא בחיקוי, אינו צורם באותה צורה. בהצגת דיסלדורף מושמעים גם שירים אידיים במקור, ונשמעים טוב. לעומת זאת קשה להבין מדוע ראה התיאטרון צורך לאפיין יהודים על ידי גרמנית „יהודית".

„לא קורה, שהקהל צוחק או מוחא כפיים במקומות לא מתאימים", אומרת לי דוברת התיאטרון, בטי כוהן, לפני ההצגה. בערב שבו צפיתי בהצגה לא הקפיד הקהל על איפוק הולם. לדוגמה: ברגע שבו מתגרה סרוליק הבדחן בקיטל הנאצי על־ידי בדיחות אנטי־גרמניות – ורגע שבו המתח והפחד מגיעים לשיא – נשמע הפעם צחוק לבבי בקרב קבוצות של צופים. צחוק מהבדיחות, כמובן, ולא מהמצב; אותו לא קלטו הצוחקים מלכתחילה. האופייני: הצחוק פרץ מגרונות צעירים: כמה כתות של תלמידים היו בהצגה. „כאשר נשמע צחוק בקהל, הייתי יכול לתת להם סטירת־לחי", זועם ויגר (סרוליק) לאחר ההצגה. אף שלדבריו הצחוק באותו ערב קרה פעם ראשונה בהצגות „גטו" בדיסלדורף. ברור שלבני נוער קשה לעתים לשמור על התנהגות נאותה בתיאטרון, אך מצד שני דווקא במקרה של „גטו", מבקש התיאטרון של דיסלדורף להשיג גם מטרה חינוכית. בטרקלין נערכת תערוכה על אנטישמיות נאצית ואנטישמיות של היום, וכן על העוינות לזרים בגרמניה בת זמננו.

צריך, עם זאת, להבין גם, כי ליקויים בתודעה היסטורית אצל גרמנים צעירים, אינם אשמתו של התיאטרון (או של הצעירים עצמם, למען דיוק) אלא תוצאה של מערכת החינוך הגרמנית מאז מלחמת העולם השניה, שלא העניקה לתלמידים ידע מספיק על העבר הלא רחוק. לתיאטרון בדיסלדורף מגיעים שבחים, ולא האשמות, על החלק בנסיון להתמודד עם העבר, למרות הצמרמורת העלולה לפקוד מידי פעם את הצופה היהודי בהצגה.

דוד לוין: לביים גרמנים בגטו

חופשה שכזאת

הפסנתרן מנחם פרסלר סיים בסוף השבוע את ביקורו בארץ. ישראל דליות נפגש עמו.

כיתות האמן למורים לפסנתר, פסנתרנים ומוסיקה קאמרית בהדרכת מנחם פרסלר משכו אליהן משתתפים רבים. לפני שעזב את הארץ בדרכו לציריך, להתחיל בסיור קונצרטים עם שלישיית „בוזאר" בשוויץ, איטליה וצרפת נפגשנו לשיחה במשכנות שאננים. למרות הימים הגדושים והיגעים היה פרסלר כרגיל עירני וידידותי. הוא מספר בעברית שוטפת: „באתי לארץ למעשה לחופשה. ישר מעיסוקי באוניברסיטת אינדיאנה בבלומינגטון והקונצרט החגיגי שהיה לשלישיה בארה"ב. יומיים לאחר מכן כבר ניגנתי עם הסינפוניטה הישראלית".

– איך התרשמת מהתזמורת?

– טוב, הם מוכרים לי. נהניתי מאד מההופעות אתם בקונצ'רטו מס. 27 של מוצארט. התרשמתי הפעם מהנגנים הנלהבים המסורים. הם מנגנים כמו בעבודת קודש. נגינה ברמה בין־לאומית. מנדי רודן עשה עבודה למופת ובנה תזמורת שצריך להיות גאה בה. אילו היה לי פנאי, הייתי מנגן אתם את כל הקונצ'רטות של מוצארט, כפי שעשיתי במקומות אחרים.

– מה דעתך על משתתפי כיתות האמן השנה?

– יש לי כיתות אמן קבועות בקנדה (בקאלגרי באלברטה), בכרן בשוויץ, בהולנד, בקליפורניה, ורמונט ואילינוי. אגלה לך, כאן בירושלים אני משתדל במיוחד. עושה מאמץ לעזור בשימת לב רבה לבעיות של כל משתתף. הרמה הכללית בארץ מצויינת. מבלי להגזים.

– מה אתה מייעץ לפסנתרנים ישראלים השואלים בעצתך?

– אין תשובה אחידה. אני משתומם שרבים פונים בבקשה לעזרה ללמוד ולהשתלם בחו"ל. מצפים לנסים ולנפלאות בעולם הגדול. זה פשוט אשליה. בתקופת לימודים אין זה רצוי לצעירים להנתק ממשפחותיהם. קשר לבית ולהורים, סביבה טבעית, חיים הרמוניים ובריאים משפיעים על התקדמות בנגינה. רבים בישראל חושבים בטעות שכל מה שבחו"ל זה יותר טוב.

– כיצד השפיעה עליך ההצלחה המסחררת של שלישיית „בוזאר" בהופעות ובתקליטים?

– אנחנו מנגנים ביחד שלושים שנה. מכירים אחד את השני ואוהבים לנגן כשלישיה, למרות שכולנו גם סולנים ומורים. חברת התקליטים מעמידה לרשותנו תנאים אידיאליים. מקליטים אותנו באולם קטן עם אקוסטיקה נהדרת בכפר נידח בשוויץ. הטכנאים באים עם הציוד במיוחד מהולנד. בחודש שעבר הוענק לנו שוב הפרס הגדול לתקליטים בצרפת. הפעם עבור הקלטת הטריו בלה מינור, מ־1915, מאת ראוול. תאר לך, הצרפתים נותנים פרס למבצעים לא צרפתיים ביצירה צרפתית. הוזמנו ע"י עירית פריס להשתתף בחגיגות לציון חמישים שנה למותו של ראוול ביולי בשנה הבאה. השלישיה מופיעה ומקליטה הרבה מאד. יצא לאור בימים אלה ספר־אלבום, בארה"ב ובאנגליה, עם הסיפור של שלישיית „בוזאר". אני כמובן מופיע, אם נשאר זמן, גם כסולן וכמלווה.

– האם אתם מקפידים לנגן גם מוסיקה בת זמננו?

– עקרונית כן. אפילו בשמחה. בעיקר בהופעות הקבועות בספריית הקונגרס בוואשינגטון. מלחינים שולחים את יצירותיהם. לא רק מארה"ב. מכל העולם. אגלה לך: בעצם יותר קל ופחות מאמץ לנגן יצירות חדשות. אין אפשרות להשוואה. חוץ מהמלחין איש לא מכיר ואינו יודע איך היצירה צריכה להישמע. מנגנים באחריות וברצינות. אבל קשה בהרבה לנגן בהצלחה את היידן, מוצארט, בטהובן, שוברט, מנדלסון, דבוז'אק, ראוול ודביסי מאשר יצירות מודרניות.

יוצאים לאור

מאת מירי פז

דרום אפריקה כמשל

ג'.מ. קוטזי: „חייו וזמניו של מיכאל ק'." מאנגלית אמציה פורת. עם עובד/ ספריה לעם. 191 עמ'

מן הספרים המרתקים ביותר שנכתבו על דרום־אפריקה. על רקע מלחמת אזרחים שקטה מתארה כאילו היא מתרחשת עכשיו, מנסה הגיבור מיכאל ק' (שם לארמקרי), „צבעוני" רפה־שכל וצורה להציל את אמו הנוטה למות.

האם אנה ק' משרתת בבית לבנים, מאושפזת בבית־חולים. לצוות הרפואי אין זמן לטפל בה ולעודדה. „בזמן שבחורים צעירים מתים מיתות מרעישות סביב־סביב". היא חולמת לחזור לכפר הולדתה, ולשם מנסה למלטה הבן. את יעודו היחיד, בקיום שנגזר לשבט או לחסד מכוח העריצות, הוא רואה בהצלת אמו. מבצע ההצלה הוא גם מסע שיחרור, חיפוש אחר הנופש – מידה, שבמשטר הקיים נתפשת כמום.

„חייו וזמניו של מיכאל ק'" הוא משל מזעזע על חופש ועריצות, בכל מקום, בכל אירגון ללא הבדל סוג וצבע.

צמחונות, מיסטיקה, מין ונחמן גם

ישראל המאירי „הלבנים". עם עובד/ספריה לעם 192 עמ'

בין „ששת הימים" ל„כיפורים" מתלכדת קבוצת צעירים לחבורה הדבקה בטקסים משלה, מיסטיקה, צמחונות, סמים, קצת מין רב־גוני ומנהיג מהלך קסמים, נחמן. כל בשורות הטוב, שהפיצו ילדי הפרחים של סוף שנות ה־60 בקמפוסים האמריקאיים מדברות אל לבם של צעירים ישראלים המצויים בפרשת דרכים. יש שמאסו בדרך חייהם הקודמת כמו בן ההתישבות העובדת המבכה את קץ עידן השיתוף האמיתי בקיבוץ. „לכולם חסר משהו, איזה קשר", בלשון הסופר. בציר העלילה חוויותיהם וסיפור חברותם של יואב העירוני ואריק המושבניק, שצה"ל הפגיש ביניהם. יואב מתמסר לעבודת אדמה במושבה של אריק; אריק פונה לקומונה בהנהגת נחמן.

רומאן ראשון לישראל המאירי, חתן פרס היצירה ע"ש לוי אשכול לשנה זו, שהתפרסם בקבצי סיפוריו („אש בקוצים") ובמחזותיו („עוולה").

כמעט שנתון

„במה" רבעון לאמנות ב־101 בעריכת דבורה גילולה ורות בלומרט. הוצאת הארכיון והמוזיאון לתיאטרון ע"ש ישראל גור. 152 עמ'.

עתה, כשכתבי־עת לספרות ואפילו מוספי סוף השבוע של העיתונות היומית מתחרים ביניהם בפרסום טקסטים של מחזות והאחרונים מלאים בהגיגי תיאטרון מתפרצים מחשיבות תיאטרלית, קשה להוסיף יותר כלשהו; ועל כן גם צידוק, להופעתו של הרבעון „במה", לבד מן העובדה שארכיון ומוזיאון זקוקים, כנראה, לכתב־עת משלהם.

נושאים מקצועיים כמו עיבוד מחזות תיאטרון לטלוויזיה, נדונים כאן ברמה לא־אקדמית ולא פופולארית, שאינה מוסיפה דעת לקורא ולא קרדיט לכותב.

ראיון עם אמן תיאטרון יליד עיראק שמעון בן עמרי עשוי היה להיות מעניין, לו נכתב בידי מראיין מקצועי שאינו מתחיל במשפט „נולדתי ב... התחנכתי"... וגו').

גם המאמר היובשני המסכם עובדות שנודעו זה מכבר על שמעון פינקל מתוך ספריו ואין־ספור ראיונות שהעניק בנדיבות לעיתונות היומית, אינו מוסיף דבר. האנאכרוניזם חוגג במאמרו של מיני לייכטר על ביקור בתיאטרון היהודי בוארשה ב... 1983; גם כשנתון זה פירסום מתמהמה, אך הרי ברבעון עסקינן.

נקודת אור אחת: מאמר של שמואל מורה על תופיק אל חכים ופרסום מחזהו „שלמה המלך".

נצפה בתקווה לגליונות הבאים.

אינפלציה במשקפיים בריטיים

בוב ווקר מביים בארץ את מחזהו של דריו פו „לא יכול לשלם, לא אשלם"

מאת מירי פז

במקור האיטלקי נקרא המחזה של דריו פו „לא יכול לשלם, לא אשלם"; בעברית, אחרי הרבה חיבוטים קרא לו המעבד־המתרגם „ניסים ונפלאות בקופסת שימורים" והבמאי־האורח הבריטי בוב ווקר מתאמן בהגיית השם במחוות ובמבטא המשכיחים את מוצאו הבריטי ומזכירים יותר את המולדת האיטלקית של הקומדיה, שכדרכן של קומדיות אחרות של פו – [illegible] „ארכיבסט מפוקפק" שהועלה ב„הבימה" לפני ארבע שנים – היא שופעת בדיחות, „גגים", כניסות ויציאות טרופות, הכל במשחק „פיזי" במחוות מוגזמות. עניין זה, אומר ווקר, מקל עליו את העבודה בתיאטרון הישראלי. לשחקן עברי – טוען ווקר – אין כל מעצורים במשחק גדול, מטורף. „קל יותר לביים את פו בתל־אביב מאשר בלונדון. שחקן בריטי חייב בתהליך השתחררות מאומץ כדי להשמיע נהמה קלה, לא כל שכן, כשמדובר במעשי שטות והשתוללות ממש", הוא אומר. „הישראלים דומים יותר לאיטלקים. ככלות הכל, אתם עמי הים התיכון. האנגלים – עדיין אסירי האיים. הישראלים נועזים הרבה יותר."

ווקר ביים את המחזה פעמיים. בראשונה העלה אותו בתיאטרון שהוא היה מייסדו „האף מוך" ששכן במבנה שהיה בית־כנסת ישן מן המאה ה־19. אחרי ההצלחה הרבה, הוזמן לביימו בווסט אנד, שם הועלתה ההצגה במשך שנתיים בכיכובה של פרנסיס דלטור.

הוא חושב שהמחזה [illegible] למציאות הישראלית. מדובר, הרי, באינפלציה „ואתם, הישראלים, מצטיינים בזה". כך התרשם, כשעשה כאן, בביקור [illegible], במארס 1985, לצרכי ליהוק ההצגה. המציאות המתחדשת עתה, כלומר האינפלציה המואטת, לא תסיט אותו מן הקונספציה הראשונית שלו. ניסים אלוני המתרגם והמעבד מנסה לחדד את הבדיחות, להחיל אותן על ישראל עכשיו.

דריו פו, חבר המפלגה הקומוניסטית לשעבר, עיגן את המחזה במקרה שאירע במילאנו ב־1973: תושבי מילאנו התלכדו בהחלטה שאינם משלמים במרכולים ובתחנות הדלק את המחירים הנקובים, אלא על פי מחירון עצמאי שקבע כל צרכן לעצמו.

ווקר רכש את זכויות המחזה ב־1976. שנים לאחר מכן פגש את דריו פו בלונדון. השיחה ביניהם התנהלה בשרידים לא־מילוליים. פו אינו דובר אנגלית. ווקר לא מדבר איטלקית. „השקפותיו החברתיות הרשימו אותי", נזכר ווקר. „הוא תקף את השמאל הפוליטי מעמדה שמאלנית קיצונית יותר. נדמה לי שבתקופה מסוימת היה מאואיסט. אחר כך התעודד ביקורתו והוא תקף כל מבנה חברתי קיים. כל מחזה שלו מעורר את הצופה לתהיות ולהטלת ספקות בכל. לכן מחזותיו תקפים בכל מקום".

על „המצב הישראלי", למד במהרה במהלך הביקור הקודם. בשובו ללונדון כבר נתגבש אצלו הרעיון לתסריט טלוויזיה שעלילתו מתרחשת בישראל. „זהו סיפור אהבה שכתב [illegible], תסריטאי טלוויזיה [illegible] באנגליה. עיתונאית אנגליה, שבמונחים מקומיים תיחשב ל'עוכרת ישראל' בגלל יחסה הביקורתי כלפי מדיניות הממשל בשטחים, מבקרת בישראל, פוגשת מאצ'ו ישראלי בשם גרב מתאהבת בו ונשארת בישראל, למרות הביקורת".

בסיפור העלילה יש כמה סממנים ביוגראפיים המתייחסים לדיוויד מרסר. ווקר מספר שמרסר התאהב במורה ישראלית היושבת בלונדון ובעקבותיה הגיע לביקור בישראל. הרומאן שבחיים הסתיים קצת אחרת. מרסר מת זמן קצר אחרי בואו לישראל.

במאי בריטי: בוב ווקר

מחזאי איטלקי: דריו פו

מעבד ישראלי: ניסים אלוני

שנת היובל לשידור העברי בא"י

בולים

מאת אריה לינדנבאום

בול־דואר מיוחד יציין השנה את שנת היובל לשידור העברי בארץ ישראל, ויופיע, לפי התוכנית, במארס הקרוב. שידורים יחידים היו גם קודם. יוזכרו ימי השידור המעטים בראשית שנות השלושים בתערוכה בתל אביב. אבל רק בו' בניסן תרצ"ו (30.3.1936) נשמעו המלים „קול ירושלים" בעברית מן המשדר ברמאללה (ובמקביל מילים דומות באנגלית ובערבית) וכך הונח יסוד לשידור עברי רצוף בארץ ישראל, כפי שהוא נמשך עד היום הזה.

„קול ירושלים" של אותם הימים היה שרות ממשלתי ושמו הרשמי „שרות השידור הפלשתינאי (א"י)" תחילה לא היו השידורים בעברית אלא „שעה עברית" בתחנה תלת־לשונית. לימים התחיל שרות השידור של ממשלת המנדט לשדר בשני גלים במקביל, באחד מהם אנגלית וערבית ובאחר אנגלית ועברית.

בשנת תרצ"ט (1939) התחילו שידורי המחתרת של האצ"ל („קול ציון הלוחמת"), כנראה תחנת השידור המחתרתית הראשונה בעולם. כעבור שנה, ב־13.3.1940, נשמע לראשונה השם „קול ישראל" בשידור; וזו היתה תחנת שידור שהפעילה ההגנה.

„קול ירושלים" שבידי שלטונות המנדט מילא תפקיד חשוב בהוספת המימד השידורי לתרבות העברית החדשה המתגבשת בימים ההם בארץ־ישראל, על כל היבטיה. אחרי תקופה מסוימת של רגיעה בימי מלחמת העולם השניה, כשהיה היישוב שותף למלחמה של בריטניה בהיטלר, העמיק הקרע בין היישוב היהודי לבין השלטון הבריטי ונוצר אי־אמון בשידור הרשמי. שני השידורים שנעשו במחתרת ושידור נוסף של לח"י – תחילה בשם „קול ציון הלוחמת" ולימים „קול המחתרת העברית" בשנת 1941, השלימו את החסר. חשיבות מיוחדת נודעה לשידור העברי העצמאי בימי מלחמת השחרור שקדמו להקמת המדינה. באותם הימים היה הציבור היהודי תלוי בשידורים אלה – ובעיקר בשידורי ההגנה – באפשרות לעקוב אחרי מהלך המלחמה מבחינתו שלו, בתור עם לוחם ונאבק. תחנת השידור המרכזית של ההגנה, „תלם־שמיר־כרוע" מצאה את המשכה, עם הקמת המדינה במסגרת של שידור צבאי בתוך „קול ישראל" ואחר כך במסגרת גלי צה"ל. השידור הראשון של „קול ישראל" הממלכתי היה העברה חיה של טקס הכרזת המדינה על־ידי דוד בן־גוריון, וטקס החתימה על מגילת העצמאות.

בול יובל „קול ישראל" עוצב בידי דוד פסח מקיבוץ מעברות. הוא מראה מקרופון על רקע מפת ישראל. בשולי הבול המובאה „להעביר קול בכל ישראל מבאר שבע ועד דן". (דברי הימים ב', ל'). ערכו הנקוב של הבול – 70 אגורות.

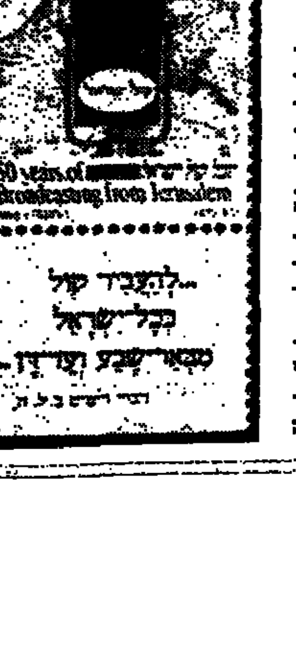

ארתור רובינשטיין ב־3 תמונות

במארס השנה יופיע בדואר ישראל בול־זיכרון מיוחד למוסיקאי הדגול ארתור רובינשטיין, שעוצב על־פי תמונות דיוקן שצייר ידידו של רובינשטיין, הצייר פאבלו פיקאסו.

דואר ישראל ניצל האפשרות להנציח בבול אחד את רובינשטיין ופיקאסו. הבול גדול מן הרגיל (60 מ"מ + 25.7 מ"מ), רב גוני, עוצב על־ידי יצחק גרנות. בגיליון אשנב 15 בולים כשלחמישה צמודים שבלים.

רובינשטיין נולד בפולין בשנת 1886 ובגיל 11 כבר ערך קונצרט ראשון בברלין, שם זכה להצלחה גדולה ולאחר שהופיע גם בוורשה, נתפרסם כילד פלא. את לימודיו סיים אצל פדרבסקי. הופעתו הראשונה בארה"ב היתה בפילדלפיה ב־1906. הוא ניגן בפני חיילי בעלות הברית במלחמת העולם הראשונה ואחרי המלחמה קבע את מושבו בארה"ב, ממנה יצא לסיבובי קונצרטים בכל העולם.

ביחסו החם לבני האדם, לא פסק ארתור רובינשטיין מעולם לחוש בקשר האמיץ שבינו לבין עמו שלו ומדינת ישראל. הוא נשא קולו, לא אחת נגד עוולות. דוגמת האנטישמיות בפולין, או הפלישה לצ'כוסלובקיה.

בול רובינשטיין הוא בן 60 אגורות חדשות.

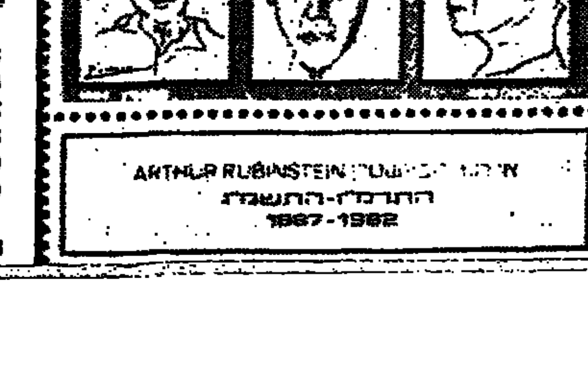

איצקוביץ צייר בולי אנגוילה

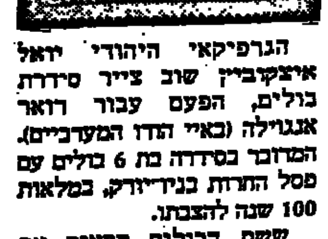

הגרפיקאי היהודי יואל איצקוביץ שוב צייר סידרת בולים, הפעם עבור דואר אנגוילה (באיי הודו המערביים). המדובר בסידרה בת 6 בולים עם פסל החרות בניו־יורק, במלאות 100 שנה להצבתו.

ששת הבולים מראים את הפסל בזוויות שונות כשברקע מיני ספינות, תוך ציון ארץ מוצאן: „דנמארק" (דנמרק), „הציס" (ארה"ב) ואמריגו ויספוצ'י (איטליה), ו. צ'רצ'יל (בריטניה) ניפון מארו (יפאן) וגורך פוק (גרמניה).

שפרינצק ולא רמז

בטעות הזכרנו לא מזמן שצפוי בדואר ישראל בול מיוחד לדוד רמז, אבל מסתבר שהבול ישא דיוקן יוסף שפרינצק ולא דוד רמז. האחרון עדיין בתוכנית.

א. לבנן בטוגו
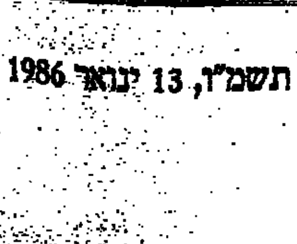
בטוגו הופיעו באחרונה 3 סדרות בולים – 3 דפים, חקלאות, פולקלור ופיתוח. זו האחרונה צוירה בידי צייר בשם א. לבנן, אולם אין לנו פרטים עליו.